

Agricola

PISMO SGGW

* Wstęp

Słowo Rektora do Społeczności Akademickiej

Wszyscy z niepokojem śledzimy sytuację w Ukrainie. Bezprecedensowy atak zbrojny Federacji Rosyjskiej to brutalne złamanie umów międzynarodowych oraz niedopuszczalne naruszenie standardów obowiązujących w cywilizowanym świecie. Polskie środowisko akademickie jednogłośnie potępia rosyjską napaść, w pełni solidaryzuje się z narodem ukraińskim i zapewnia o swojej pomocy.

► STRONA 2

◆ Uczelnia

Rok 2022 Świętem Botaników

Jako miłośnicy roślin zyskaliśmy szansę zwrócenia szczególnej uwagi na zachowanie szacunku dla środowiska naturalnego, z którym ludzkość jest trwale związana. Lepsze zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy rośliną a człowiekiem, pogłębianie wiedzy o niezwykłym świecie roślin, a przede wszystkim popularyzacja nauk botanicznych, wydaje się być istotna dla budowy społeczeństwa światłego i odpowiedzialnego i oraz gospodarki opartej na wiedzy.

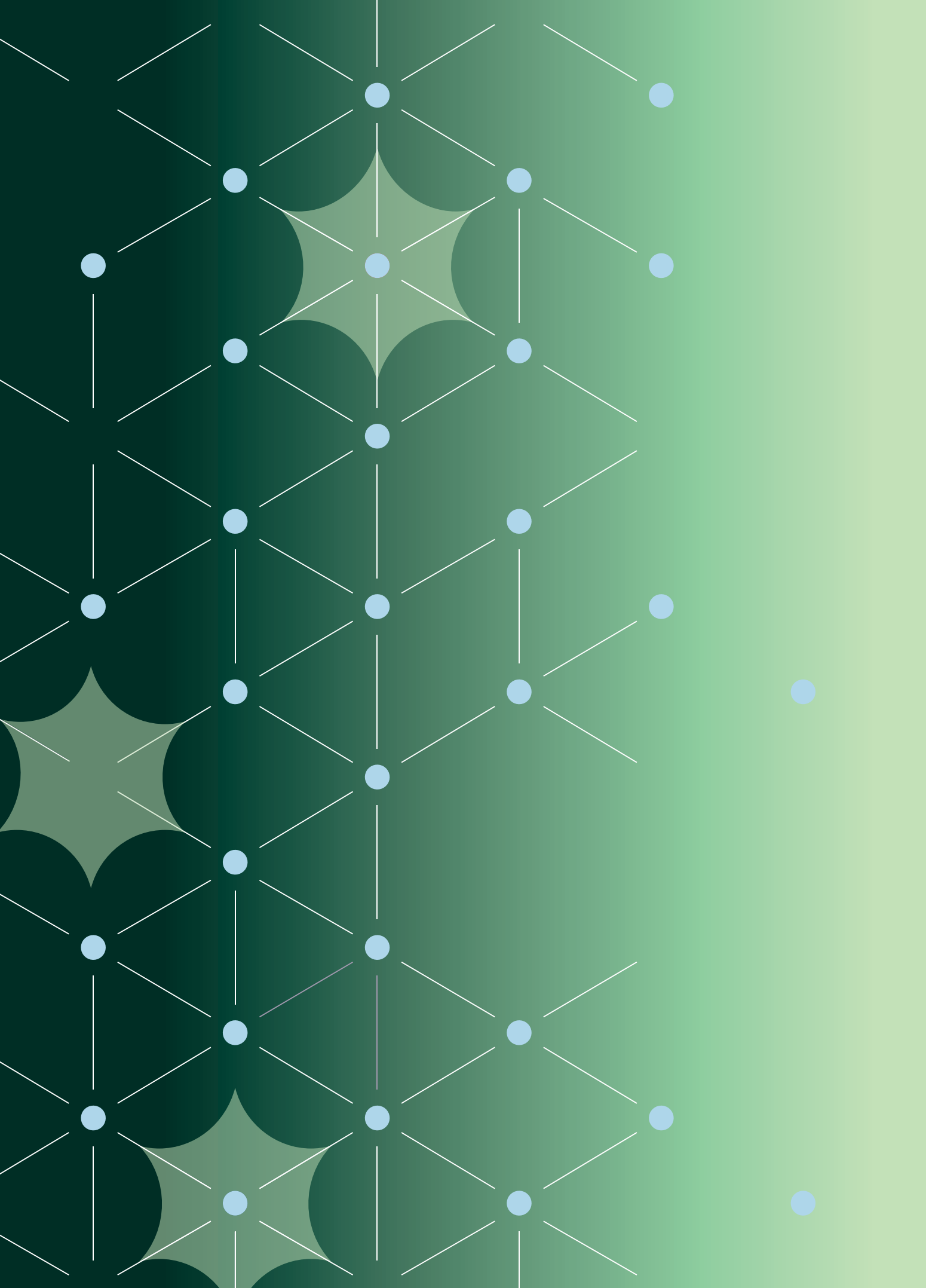
► STRONA 34

🦋 Nagrody i wyróżnienia

Awans SGGW w QS World University Rankings 2022

Po raz kolejny Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego awansowała w QS University Rankings. W rankingu uczelni z Europy Wschodniej i Azji Centralnej (EECA) znaleźliśmy się na 91. pozycji (wcześniej 94.). Wśród uczelni polskich zajmujemy 14. miejsce. Natomiast w QS World University Rankings by Subject w dziedzinie nauk rolniczych i leśnych znaleźliśmy się na 48. pozycji (wcześniej 70.).

► STRONA 92

Spis treści

✦ Wstęp

Słowo Rektora do Społeczności Akademickiej 2

▲ Kronika wydarzeń

- ▲ Otwarcie Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW 4
- ▲ SGGW dołączyła do konsorcjum UNGreen – The Green European University 11
- ▲ XLVIII Przegląd Dorobku Kół Naukowych SGGW 12

✦ Nauka

- ✦ Pulsacyjne pole elektryczne a produkcja żywności 16
- ✦ Ponad 50 lat badań nad ochroną drewna przed termitami 18
- ✦ Badania geotechniczne w SGGW 22

◆ Uczelnia

- ◆ Polityka równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w SGGW 29
- ◆ Rok 2022 Świętem Botaników 34
- ◆ Zachowania trudne – SGGW wspiera studentów 37
- ◆ SGGW przystępuje do Porozumienia KRPUT 42
- ◆ Profesor Agnieszka Wierzbicka powołana na członka korespondenta PAN oraz do Rady Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN 43

☁ Ludzie

- ☁ Wspomnienie o profesorze Władysławie Ludwiku Hermanie 45
- ☁ 20. rocznica nadania Papieżowi Janowi Pawłowi II tytułu doktora honoris causa SGGW 51

- ☁ Odeszli od nas:
 - ☁ Profesor Ewa Sitarska 57
 - ☁ Profesor Maria Okręt-Zajączkowska 59
 - ☁ Profesor Jerzy Morstin 60
 - ☁ Profesor Andrzej Jarczyk 61
 - ☁ Profesor Jerzy Tumiłowicz 63
 - ☁ Profesor Henryk Zimny 64

🔴 Aktualności

- 🔴 SGGW wspiera Ukrainę 66
- 🔴 Jubileuszowa XLV edycja Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych 67
- 🔴 Dni Otwarte Online 71
- 🔴 Konferencja Prorektorów ds. Nauki Uczelni Przyrodniczych i Rolniczych 72
- 🔴 Miliony drzew 73

🟡 Współpraca międzynarodowa

- 🟡 Welcome Point 74
- 🟡 Pracownicy Instytutu Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Senegalii 76
- 🟡 Studenci Szkoły Doktorskiej z wizytą na Uniwersytecie Mendla w Brnie 77

🦅 Nagrody i wyróżnienia

- 🦅 Naukowcy z SGGW uhonorowani podczas Gali Nauki Polskiej 2022 79
- 🦅 Profesor Teresa Zaniewska wyróżniona przez Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych 86
- 🦅 Rafał Maciaszek – klimatyczny człowiek roku 88
- 🦅 Profesor Joanna Paliszkievicz uzyskała w Słowenii tytuł profesora 90
- 🦅 Doktor Artur Wiktor członkiem Akademii Młodych Uczonych PAN 91
- 🦅 Awans SGGW w QS World University Rankings 2022 92

Agricola

Periodyk

Wydawca: **Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie**

Adres: ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa

Adres redakcji: **Biuro Promocji SGGW**

Kontakt: promocja@sggw.edu.pl

ul. Nowoursynowska 166, bud.10, pok.12, 02-787 Warszawa

Redakcja: Paulina Górnicka, Anita Kruk, Anna Pieniążek, Anna Żuchowska

Zdjęcia: Paulina Górnicka, Stanisław Klucznik, Katarzyna Skowryra, Małgorzata

Trzak oraz zdjęcia archiwalne autorów

Skład: „Juli”, Julia Łukasiewicz

Druk: Libra-Print, Al. Legionów 114B, 18-400 Łomża

Nakład: 1 500 szt. ISSN 1640-4734

Słowo Rektora do Społeczności Akademickiej

Droga Społeczności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Szanowni Państwo!

Po doświadczeniach związanych z pandemią COVID-19, po raz kolejny przeżywamy trudny czas. W ostatnich tygodniach wszyscy z niepokojem śledzimy sytuację w Ukrainie. Bezprecedensowy atak zbrojny Federacji Rosyjskiej to brutalne złamanie umów międzynarodowych oraz niedopuszczalne naruszenie standardów obowiązujących w cywilizowanym świecie.

Polskie środowisko akademickie jednogłośnie potępia rosyjską napaść, w pełni solidaryzuje się z narodem ukraińskim i zapewnia o swojej pomocy. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w pełni popiera to stanowisko.

SGGW od początku konfliktu utrzymuje kontakt z przedstawicielami partnerskich uniwersytetów w Ukrainie. W trudnej sytuacji, w jakiej się znalazły, naszym moralnym obowiązkiem jest otoczyć naszych przyjaciół i partnerów szczególną troską oraz udzielić wsparcia m.in. poprzez zintensyfikowanie współpracy oraz bezpośrednią pomoc

pracownikom naukowym oraz studentom z obywatelstwem ukraińskim. W Uczelni uruchomiono specjalny kurs języka polskiego oraz zapewniono wsparcie lokalowe dla rodzin studentów pochodzenia ukraińskiego – z tymczasowych mieszkań w akademikach SGGW oraz w obiektach Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Rogowie skorzystało do tej pory łącznie kilkadziesiąt osób.

Obecna sytuacja wymaga od nas nie tylko deklaracji, ale podjęcia konkretnych działań. Pracownicy i studenci naszej Uczelni czynnie włączają się w akcję niesienia pomocy Ukrainie, na bieżąco w sposób metodyczny i skoordynowany zapewniając najpotrzebniejszą i celową pomoc. Większość z nas w miarę swoich możliwości pomaga społeczności ukraińskiej, zarówno osobom pozostającym na terenie Ukrainy, licznym rzeszom uchodźców, jak i Ukraińcom mieszkającym w Polsce. W imieniu władz SGGW pragnę serdecznie podziękować wszystkim Państwu za zaangażowaną i odpowiedzialną postawę. Obecna sytuacja po raz kolejny udowadnia, że wszyscy w SGGW tworzymy społeczność opartą na wspólnych wartościach, empatyczną i otwartą na pomoc innym. Apeluję również o stałą dalszą aktywność w działaniach pomocowych. Ukraina potrzebuje naszego wsparcia, a jej mieszkańcy muszą wiedzieć, że mogą na nas polegać.

Mimo trudnych warunków zewnętrznych, życie Uczelni toczy się dalej. Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Edukacji i Nauki semestr letni rozpoczęliśmy w warunkach stacjonarnych. Globalna sytuacja związana z epidemią COVID-19 wydaje się uspokajać i daje nadzieję na powrót do normalności, do odbudowania kontaktów międzyludzkich i wspólnoty.

Ostatnie miesiące obfitowały w wiele istotnych dla Uczelni wydarzeń. Wprowadziliśmy kolejne systemowe działania w zakresie polityki równościowej i zapobiegania dyskryminacji. Uczelnia przyjęła „Standard Antydyskryminacyjny”, „Politykę Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji” oraz „Plan Równości Płci na lata 2022-2025”. Utworzono również nową jednostkę organizacyjną administracji centralnej pod

nazwą Sekretariat Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Nauczycieli Akademickich, Rzecznika ds. Mobbingu i Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania, powołano Koordynatorów ds. Równego Traktowania w Instytutach i Szkole Doktorskiej. Inicjatywy te mają na celu zapewnienie systemowego przeciwdziałania dyskryminacji oraz reagowania na wszelkie jej formy w obszarze zatrudnienia, kształcenia i nauki poprzez wdrożenie procedur obowiązujących w całej Uczelni.

SGGW rozbudowuje także relacje na arenie międzynarodowej. W lutym dołączyliśmy do międzynarodowego konsorcjum The Green European University (UNGreen), którego celem jest stworzenie sojuszu europejskich uczelni i udział w konkursie europejskim. Projekt dąży do wzmocnienia powiązań między edukacją, badaniami, innowacjami, dobrymi praktykami oraz transferem wiedzy. Liczymy, że UNGreen stanie się wzorcowym ośrodkiem w zakresie szkolnictwa wyższego i badań w obszarach Agro, Bio i Life Science.

W najbliższych tygodniach czekają nas dwa ważne dla społeczności naszej Alma Mater wydarzenia - Dni SGGW oraz LIX Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, będący uroczystą kulminacją ogólnopolskich obchodów Roku Botaniki. Jako uczelnia przyrodnicza, której pracownicy

czynnie działają w pracach Towarzystwa od początku jego istnienia, niezmiernie się cieszymy, iż dorobek i historia polskiej botaniki, jak również cywilizacyjne znaczenie tej dziedziny nauki, zostały docenione przez Senat RP. A Polskiemu Towarzystwu Botanicznemu, które patronowało inicjatywie i które w bieżącym roku obchodzi także stulecie swej działalności, życzymy wielu sukcesów oraz kolejnych jubileuszy.

Wszystkich Państwa serdecznie zapraszam do udziału w tegorocznych Dniach SGGW. Wydarzenie to, po przerwie wywołanej pandemią, powraca jako radosne święto studentów i pracowników naszej Uczelni. Wierzę, że będzie doskonałą okazją do prezentacji osiągnięć naukowych i bogatej oferty dydaktycznej Szkoły. Zintegruje także nasze środowisko akademickie z mieszkańcami Ursynowa i Warszawy, powiększy grono naszych sympatyków i przyjaciół.

Do zobaczenia!

prof. dr hab. Michał Zasada

Otwarcie Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW

Uczestnicy panelu wierzącego otwarcie CMT SGGW 15 grudnia 2021 r.

Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW (CMT SGGW) to pierwszy w Polsce i jeden z najnowocześniejszych tego typu ośrodków na świecie, wyposażony w unikatową, niezwykle zaawansowaną technologicznie infrastrukturę badawczą. Uroczystość otwarcia Centrum odbyła się 15 grudnia 2021 r. Wydarzenie poprowadził prof. dr hab. Zdzisław Gajewski, dyrektor i pomysłodawca nowo powołanej jednostki.

Weterynaryjne Centrum Badawcze, Centrum Badań Biomedycznych, Centrum Medycyny Regeneracyjnej (CMR), stanowiące fundament Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW, zostały utworzone w ramach projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej, rezerwy celowej budżetu państwa oraz środków własnych SGGW. Na budowę CMT SGGW ponad 110 mln zł dofinansowania ze środków unijnych przekazał Mazowiecki Urząd Wojewódzki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego.

Misją CMT SGGW jest tworzenie unikatowych rozwiązań organizacyjnych i infrastrukturalnych, umożliwiających optymalne wykorzystanie potencjału naukowo-badawczego i dydaktycznego Uczelni (medycyny weterynaryjnej i biotechnologii) na potrzeby medycyny weterynaryjnej i medycyny. Koncepcja działalności Centrum i prowadzone w SGGW nowatorskie badania opierają się na idei stanowiącej istotę medycyny translacyjnej, określanej jako „One World, One Life, One Health”, według której nie da się oddzielić zdrowia ludzi od zdrowia zwierząt.

Jak podkreślają eksperci, współpraca medycyny i medycyny weterynaryjnej jest koniecznością. Eksperymentu przeprowadzonego na organizmie zwierzęcym nie zastąpią badania *in vitro*, które nie są w stanie oddać kompleksowej natury zwierzęcia i człowieka z niezwykle skomplikowanym systemem regulacji nerwowych i hormonalnych na poziomie komórki, narządu i całego organizmu. Nowe metody lecznicze, leki, urządzenia medyczne przed zastosowaniem w terapii u człowieka muszą być zweryfikowane pod względem

Powitanie gości przez Dyrektora CMT SGGW prof. dr. hab. Zdzisława Gajewskiego

bezpieczeństwa najpierw w modelach *in vitro*, a następnie na co najmniej dwóch gatunkach zwierząt.

Medycyna translacyjna w potocznym rozumieniu, opisywana też jako „bench-to bedside”, to przenoszenie wyników badań naukowych od stołu laboratoryjnego do łóżka chorego (*Unus mundus, Una vita, Una salus*). W strategii tej niezbędny jest etap doświadczeń na modelach zwierzęcych, na których weryfikowane są założenia badawcze oraz potwierdzana skuteczność przyjętego sposobu leczenia. Eksperci zwracają uwagę, że tego etapu badań często brakuje w istniejących na świecie centrach medycyny translacyjnej.

CMT SGGW stanowi nową przestrzeń dla badań interdyscyplinarnych jednoczącą naukowców różnych dziedzin – od nauk podstawowych do klinicznych, utworzoną dla zapewnienia najwyższych światowych standardów badawczych, które otworzą nowe możliwości rozwoju nauk weterynaryjnych, medycznych i biotechnologicznych.

Wraz z projektami naukowymi pojawią się w CMT SGGW studenci i doktoranci oraz ludzie biznesu. *Najśmielsze projekty naukowe przełamują bowiem klasyczne podziały na nauki podstawowe i kliniczne czy weterynaryjne i medyczne, czy też biologiczne i techniczne, a także określają nowe dziedziny priorytetowe. Dla sukcesu CMT SGGW niezbędne jest szerokie wsparcie zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne nie tylko ośrodków uniwersyteckich, instytutów naukowych i klinik, ale także budowanie koalicji z władzami miejskimi, regionalnymi i krajowymi oraz szeroko pojętym biznesem krajowym i zagranicznym* – podkreśla prof. Z. Gajewski, Dyrektor Centrum Medycyny Translacyjnej.

Pierwszy projekt realizowany w CMT SGGW dotyczy „Zastosowania leukocytarnej fibryny bogatopłytkowej jako stymulatora procesu angiogenezy u chorych poddawanych rewaskularyzacji z powodu krytycznego niedokrwienia

kończyn dolnych”. Prowadzą go wraz z zespołami prof. n. med. Zbigniew Gałązka z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i prof. Zdzisław Gajewski z SGGW. W okresie poprzedzającym otwarcie Centrum badacze rozpoczęli realizację kilku innych projektów w ramach programu „One World, One Life, One Health”. Są to: „Ocena bezpieczeństwa i efektywności urządzeń wspomagających wentylację płuc pacjentów na dużym modelu zwierzęcym, w tym respiratora CoViVentilUCMo2 i rozdzielnika objętości oddechowej Ventil”, „Określenie wpływu preparatu probiotycznego na status immunologiczny macior i prosiąt w okresie odsadzenia”, „Analiza składu chemicznego otoczek larwalnych Aphrophora i ich właściwości przeciwbakteryjnych, przeciwgrzybiczych oraz przeciwnowotworowych”, a także zakończony projekt: „Badanie neuroprotekcynowego działania kwasu glikolowego na modelu udaru u świń”.

Naukowcy współpracujący z SGGW podkreślają, że Centrum Medycyny Translacyjnej należy do najlepiej wyposażonych ośrodków nie tylko medycyny weterynaryjnej, ale medycyny w Polsce, i jest doskonale przygotowane do realizacji innowacyjnych prac badawczych. Posiada znakomicie wyposażone pracownie do badań obrazowych i czynnościowych, zaawansowanej analityki medycznej, hodowli komórkowych i tkankowych, a także zwierzętarnie dla zwierząt laboratoryjnych, gospodarskich i towarzyszących spełniające warunki do uzyskania certyfikacji GLP. Organizowane są kolejne pracownie. Część z nich jest obecnie przenoszona do nowo otwartego budynku CMT SGGW. Docelowo zlokalizowane tam będą również pracownie: bioinformatyczna i biostatystyczna, bioinżynierii medycznej, laboratoria diagnostyczne, a także zaplecze seminaryjne.

Część budynku CMT SGGW zajmuje szpital przeznaczony do prowadzenia terapii eksperymentalnych. Najważniejszym pod względem medycznym elementem obiektu jest unikatowa w skali świata hybrydowa sala operacyjna z pierwszym w Europie systemem angiograficznym umożliwiającym transfer pacjenta wraz ze stołem operacyjnym do rezonansu magnetycznego wyposażonego w element pozytonowej tomografii komputerowej (PET MR). System połączonych urządzeń pozwala na bezpieczne prowadzenie operacji kardiochirurgii, chirurgii serca i naczyń, zarówno sposobem klasycznym, jak i endowaskularnym, z możliwością precyzyjnego diagnozowania pacjentów, u których stwierdzono chorobę nowotworową. Dzięki podaniu radiofarmaceutyków możliwe będzie lokalizowanie zmian nowotworowych, a w przypadku metastaz (przerzutów) określenie stopnia ich zaawansowania oraz miejsca

Sala szpitalna w nowo wybudowanym obiekcie CMT SGGW

obecności zmienionych nowotworowo komórek. Szybka diagnostyka pacjenta znacząco skróci czas podjęcia decyzji o rodzaju i zakresie zabiegu, który powinien być wykonany. Operacje neurochirurgiczne będą wykonywane przy użyciu neuronawigacji, specjalnej mikroskopii neurochirurgicznej oraz z wykorzystaniem urządzeń medycznych, zapewniających bezpieczny przebieg zabiegu operacyjnego. Tak jak w każdym szpitalu, w CMT SGGW, zorganizowano wyposażony w specjalistyczną aparaturę oddział intensywnej terapii medycznej oraz oddział krótkoterminowego pobytu pacjenta. W obiekcie mieszczą się także gabinety lekarskie, specjalne pomieszczenia do podawania leków przed badaniem i przygotowania pacjenta oraz sale szpitalne dla pacjentów.

Należy podkreślić, że zgromadzona w Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW najwyższej klasy specjalistyczna aparatura badawcza będzie służyć nie tylko konkretnym jednostkom Uczelni, ale wszystkim badaczom i klinicytom, także zewnętrznym, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty naukowe. Przyjęty dla CMT SGGW model „core facility” jako scentralizowanego ośrodka usług B+R, jest uznawany za najbardziej racjonalny i wykorzystywany przez wiodące uczelnie na świecie. Przewiduje się, że tak zorganizowany i zarządzany ośrodek będzie znaczącym partnerem w coraz większej liczbie projektów badawczych realizowanych dla firm biotechnologicznych i biomedycznych, których celem jest opracowanie nowych, skutecznych metod terapii i diagnostyki.

Ważnym zadaniem CMT SGGW jest efektywne wspieranie działalności naukowej i dydaktycznej, w szczególności kierunku weterynaria realizowanego na Wydziale Medycyny

Weterynaryjnej SGGW, jednostek współpracujących w ramach SGGW, a także prowadzenie szerokiej współpracy naukowo-dydaktycznej, krajowej i międzynarodowej. Centrum prowadzi zajęcia dla studentów kierunków: weterynaria, biologia, biotechnologia, zootechnika, a także kształcenie w ramach studiów anglojęzycznych na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej.

Dla rozwoju CMT SGGW wielką wagę ma kształcenie i rozwój karier akademickich młodych lekarzy weterynarii i medycyny oraz biologów specjalizujących się w obszarze zaawansowanych badań biomedycznych. Służy temu podnoszenie jakości oferty dydaktycznej i jej jednoczesne umiędzynarodowienie, jak również znaczący wzrost udziału partnerów zagranicznych w kształceniu studentów i doktorantów. W tym też kontekście niezwykle ważne było zawarcie porozumienia o włączeniu CMT SGGW, ze statusem partnera, do Szkoły Doktorskiej Medycyny Translacyjnej „Bench to Bedside – B2B 4PhD” w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Uroczyste otwarcie CMT SGGW

Podczas uroczystości otwarcia CMT SGGW władze i społeczność SGGW reprezentowali: Rektor prof. Michał Zasada, któremu towarzyszyli Prorektorzy: I zastępca Rektora, Prorektor ds. Rozwoju prof. Kazimierz Tomala, Prorektor ds. Nauki prof. Tomasz Okruszko, Prorektor ds. Dydaktyki prof. Jarosław Gołębiowski, Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej dr hab. Marta Mendel, Kanclerz Uczelni dr inż. Władysław W. Skarżyński wraz z zastępcami; Rektorzy poprzednich kadencji: prof. Alojzy Szymański i prof. Wiesław Bielawski; członek Rady Uczelni prof. Aleksander Lisowski, dyrektorzy instytutów SGGW: prof. Krystyna Gutkowska, prof. Marcin Gołębiowski, prof. Marcin Bańbura; Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej dr hab. Michał Skibniewski oraz

Wystąpienie Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady

Goście uroczystości otwarcia CMT SGGW

Dyrektor Centrum Wodnego SGGW dr hab. Wojciech Sas, prof. SGGW.

Na uroczystość przybyli: Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, Minister Zdrowia Adam Niedzielski, Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski, ks. Kardynał Kazimierz Nycz, ks. Arcybiskup Józef Górzyński, Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego Wiesław Raboszuk.

Gośćmi wydarzenia byli również: były Marszałek Senatu RP Senator Stanisław Karczewski, były Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Europeoseł Krzysztof Jurgiel, Posłowie i byli Ministrowie Rolnictwa: Marek Sawicki, Czesław Siekierski, Kazimierz Plocke; Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia Filip Nowak, Prezes Państwowej Agencji Atomistyki Łukasz Młynarkiewicz, Pełnomocnik Ministra Edukacji i Nauki Bartosz Rybak, Wiceprezes PAN prof. Romuald Zabielski; Rektorzy polskich uczelni: prof. Zbigniew Gaciong (WUM), ks. prof. Ryszard Czekański (UKSW), prof. Waldemar Gontarski (EWSPA), b. Rektorzy: prof. Tadeusz Tołłoczko (WUM), ks. prof. Stanisław Dziekoński (UKSW), prof. Jacek Nikliński (UMB); Dyrektor Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego prof. Ryszard Gellert; Dyrektorzy Instytutów PAN: prof. Adam Liebert, prof. Jarosław Poznański, prof. A. Herman, Konsultant Krajowy z Zakresu Medycyny Nuklearnej prof. Leszek Królicki;

prof. Krzysztof Bankiewicz z The Ohio State University Wexner Medical Center i Neurological Surgery UCSF Weill Institute for Neurosciences, Kierownik Kliniki Neurochirurgii CMKP w Warszawie prof. Mirosław Ząbek; Kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Chorób Naczyń prof. Zbigniew Gałązka oraz Kierownik Katedry i Kliniki prof. Marcin Grzybowski i prof. Janusz Kochman z Katedry i Kliniki Kardiologii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego WUM, Burmistrz Dzielnicy Ursynów Piotr Zaleski, przedstawiciele duchowieństwa: ks. prałat dr Jerzy Zając, ks. prof. UKSW Dariusz W. Sztuk, ks. proboszcz Adam Zelga.

Dziękując wszystkim za przybycie, Rektor SGGW prof. Michał Zasada wyraził zadowolenie, że planowana od ponad roku uroczystość otwarcia mogła zostać zorganizowana. Rektor pogratulował Profesorowi Z. Gajewskiemu idei powołania CMT SGGW, podkreślając zaangażowanie w tworzenie jednostki oraz znaczący wkład ogromnej rzeszy osób życzliwych Uczelni – Przyjaciół SGGW - w to przedsięwzięcie, bez którego sukces nie byłby możliwy.

W wystąpieniach rozpoczynających uroczystość otwarcia CMT SGGW, podkreślono nowatorski charakter przedsięwzięcia, które umożliwia wdrażanie pionierskich rozwiązań w dziedzinie zdrowia publicznego i ma wielkie

Uroczyste otwarcie CMT SGGW. Od lewej: Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, Minister Zdrowia Adam Niedzielski, Dyrektor CMT SGGW prof. dr hab. Zdzisław Gajewski

znaczenie nie tylko dla rozwoju nauki, ale również systemu medycznego w Polsce.

Głos zabrał również Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, podkreślając, że Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW, którego istotę dobrze oddaje angielska nazwa Uczelni – Warsaw University of Life Sciences (warszawski uniwersytet nauk o życiu), może bardzo mocno przyczynić się do przełożenia wyników badań na zwierzętach na leczenie ludzi, z korzyścią dla wszystkich, ponieważ wszyscy jesteśmy potencjalnymi albo aktualnymi pacjentami służby zdrowia. Minister pogratulował Rektorowi prof. M. Zasadzie i pomysłodawcy CTM SGGW prof. Z. Gajewskiemu sukcesu oraz zadeklarował dalsze wsparcie Ministerstwa dla przedsięwzięcia.

Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego Wiesław Raboszuk odczytał list, Marszałka Adama Struzika do Rektora SGGW i Dyrektora CMT SGGW, podkreślając że nowo utworzony ośrodek będzie chlubą krajowej nauki i kluczowym w całym regionie zapleczem do prowadzenia prac badawczych z pogranicza weterynarii i medycyny. Marszałek zwrócił również uwagę na cieszącą się uznaniem wieloletnią aktywność Uczelni w pozyskiwaniu funduszy unijnych w celu podnoszenia efektywności badań.

Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski, podkreślił natomiast w swoim wystąpieniu wielką wartość,

jaką jest możliwość wykorzystania bogatego potencjału CTM SGGW, nie tylko przez naukowców i studentów SGGW, ale również pracowników innych instytucji tworzących przyszłość medycyny weterynaryjnej i medycyny w Polsce, w tym instytucji podległych MRiRW. Przyczyni się to z pewnością do znaczącego postępu innowacyjnego i technologicznego w tych obszarach.

Zabierając głos Minister Zdrowia Adam Niedzielski, podkreślił: *Jestem pod ogromnym wrażeniem idei Centrum Medycyny Translacyjnej. Jest to element, którego bardzo brakuje w naszym systemie. Jako państwo inwestujemy w badania naukowe, mamy tysiące grantów, nasi naukowcy wypracowują niezwykle ciekawe rozwiązania o ogromnej wartości naukowej i merytorycznej, ale które, niestety, nie doczekują się wdrożenia. Know-how wypracowane w Polsce staje się często „tupem” firm, które potrafią podjąć ideę, nadać jej wartość wdrożeniową i poprzez opatentowanie i odpowiednie działania prawne, skutecznie z niego korzystać. Dlatego CMT zapewniając ciągłość procesu od pomysłu do „przemysłu”, ma ogromną wartość nie tylko dla rozwoju nauki, ale również dla rozwoju systemu medycznego w Polsce. Gratulując nowatorskiej inicjatywy, Minister Zdrowia A. Niedzielski zadeklarował dalsze wsparcie ze strony Ministerstwa.*

Podczas uroczystości otwarcia wystąpili również byli rektorzy SGGW, którzy na przestrzeni wielu lat wspierali tworzenie centrów badawczych, podejmując ważne decyzje w sprawie ich realizacji i współfinansowania przez Uczelnię.

Prof. Alojzy Szymański (rektor w latach 2008-2016) podkreślił bliską współpracę z prof. Z. Gajewskim w okresie pracy rektorskiej ukierunkowanej na zdobywanie funduszy unijnych dla rozwoju nauk powiązanych z obszarem wiejskim i tworzenie pierwszych centrów badawczych. *W każdym projekcie są niekiedy elementy trudne, prawie niemożliwie do rozwiązania, ale nie dla Profesora Z. Gajewskiego. Profesor nigdy nie poddawał się przeciwnościom. Dlatego bardzo cieszę się, że jesteśmy w końcowej fazie realizacji projektu CMT SGGW - powiedział prof. A. Szymański.*

Prof. Wiesław Bielawski (rektor w latach 2016-2020) podkreślił udział w wielu spotkaniach oraz decyzjach dotyczących działalności CMT SGGW w czasie swojej pracy rektorskiej. Na tle innych tworzonych ośrodków badawczych Centrum było jednostką o najwyższym nakładzie inwestycyjnym (ok. 100 mln zł), skomplikowaną inwestycyjnie, wymagającą specjalistycznej i bardzo nowoczesnej aparatury. *Powstanie CMT SGGW było możliwe dzięki prof. Z. Gajewskiemu, Jego pracowitości, zaangażowaniu, ogromnym*

Uroczyste otwarcie nowo wybudowanego obiektu CMT SGGW przy ul. Nowoursynowskiej 100

umiejętnościom organizacyjnym oraz współpracy z różnymi zespołami - powiedział prof. W. Bielawski.

Głos zabrał również Jego Eminencja ks. Kardynał Kazimierz Nycz. Nawiązując do wypowiedzi przedmówców, Ks. Kardynał pogratulował swoistej interdyscyplinarności przedsięwzięcia ukierunkowanego na wdrożenia, ale które ostatecznie służy człowiekowi.

Jego Ekscelencja ks. Arcybiskup Józef Górzyński podkreślił wagę CMT SGGW jako podmiotu zapewniającego jakość i progres w nauce.

Po zakończeniu oficjalnych wystąpień, prof. Z. Gajewski odczytał sporządzony w języku łacińskim akt potwierdzający otwarcie w SGGW Centrum Medycyny Translacyjnej. Profesor wręczył następnie listy z podziękowaniami osobom, które w sposób szczególny przyczyniły się do utworzenia Centrum.

Uroczystego przecięcia wstęgi, symbolizującego oficjalne otwarcie CMT SGGW dokonali: Rektor SGGW prof. Michał Zasada, Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego Wiesław Raboszuk, b. Rektorzy SGGW: prof. Wiesław Bielawski i prof. Alojzy Szymański, ks. Arcybiskup Józef Górzyński, prof. Zdzisław Gajewski, ks. Kardynał Kazimierz Nycz.

W drugiej części uroczystości wykład pt. „Implication of Translational Medicine Current Views and Future Perspectives” wygłosił prof. Nafis Rahman. Profesor od 27

lat pracuje na Wydziale Medycznym Uniwersytetu w Turku (Finlandia), przez kilka lat był zatrudniony na uniwersytecie na Florydzie (Florida International University College of Medicine, USA), a od 2014 r. jest również profesorem Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Jest autorem wielu projektów wdrożeniowych i patentów dotyczących leczenia nowotworów hormonozależnych.

Prof. Nahis Rahman wyraził wielkie uznanie dla prof. Z. Gajewskiego za utworzenie CMT SGGW w czasach, kiedy bardzo trudno jest uzyskać dofinansowanie, zwłaszcza

Prof. Nahis Rahman (Uniwersytet w Turku, Finlandia)

Od lewej: prof. dr hab. Michał Zasada, prof. dr hab. Wiesław Bielawski, prof. dr hab. Alojzy Szymański, Minister Przemysław Czarnek, Minister Adam Niedzielski podczas uroczystości otwarcia CMT SGGW

na tak potężny projekt badawczy. Przekazał także kilka osobistych sugestii dotyczących funkcjonowania ośrodka w przyszłości.

Do mocnych stron Centrum prof. N. Rahman zaliczył bogatą i unikatową w skali świata aparaturę badawczą, utworzenie biobanku, ścisłą współpracę specjalistów nauk klinicznych i podstawowych (klinikistów i specjalistów nauk podstawowych), uruchomienie specjalistycznego programu kształcenia dla doktorantów. Za konieczne Profesor uznał natomiast wydatne zwiększenie zatrudnienia kadry profesorskiej, a także pozyskanie jak największej liczby grantów na projekty *in vitro* i *in vivo*, których wyniki mogłyby zostać wdrożone i opatentowane, a przede wszystkim zainteresować projektem Clinical Research Organizations (CRO) zlecające komercyjne usługi badawcze, co przyniosłoby CMT SGGW wymierny efekt finansowy.

Podczas uroczystości odbyła się także prezentacja jednostek badawczych wchodzących w skład CMT SGGW,

jego obecnego potencjału badawczego i infrastruktury, w tym sali operacyjnej.

Uroczystość zakończył panel z udziałem: prof. Zbigniewa Gałązki (WUM), prof. Leszka Królickiego (WUM), prof. Janusza Kochmana (WUM), prof. Zdzisława Gajewskiego (CMT SGGW) oraz przedstawicieli firmy Siemens, partnera technologicznego projektu, Yorka Kroegera (Siemens Healthineers, Erlangen, Niemcy), Gerharda Schmiedla (Siemens Healthineers, Wien, Austria), Pawła Błońskiego i Marka Witulskiego (Siemens, Polska).

Relację z przebiegu otwarcia CMT SGGW można obejrzeć na kanale SGGW na platformie YouTube.

oprac. Anna Żuchowska, Biuro Promocji SGGW
Konsultacja merytoryczna:

prof. dr hab. Zdzisław Gajewski,
Dyrektor Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW

SGGW dołączyła do konsorcjum UNIGreen – The Green European University

Podpisanie wniosku projektowego w ramach konkursu The European University

Osiem uczelni partnerskich UNIGreen podjęło ważny krok w kierunku powołania Uniwersytetu Europejskiego, specjalizującego się w naukach rolniczych, przyrodniczych i biotechnologii (#WeAreUNIGreen).

Pod koniec 2018 r. i w 2019 r., Komisja Europejska, w ramach programu Erasmus+, ogłosiła dwa pilotażowe nabory dotyczące inicjatywy Uniwersytetów Europejskich. Idea ta ma na celu promowanie wspólnych europejskich wartości oraz zinstytucjonalizowanej współpracy europejskich uczelni w poszukiwaniu systemowego i trwałego wpływu na społeczeństwo, a także poprawę jakości, wydajności, atrakcyjności i międzynarodowej konkurencyjności europejskiego systemu edukacji.

Z myślą o stworzeniu transnarodowego sojuszu europejskich uczelni, które podzielają tę samą długoterminową wizję współpracy, osiem instytucji: University of Almería (Hiszpania) – instytucja koordynująca, Agricultural University of Iceland (Islandia), Agricultural University Plovdiv (Bułgaria), Haute Ecole de la Province de Liège (Belgia), Polytechnic Institute of Coimbra (Portugalia), Paris Sup'Biotech (Francja), Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia (Włochy) oraz Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, podjęło prace na rzecz przygotowania wniosku projektowego w ramach inicjatywy Uniwersytetów Europejskich pt. „The Green European University (UNIGreen)”.

Projekt dąży do wzmocnienia powiązań między edukacją, badaniami, innowacjami, dobrymi praktykami oraz transferem

wiedzy tak, aby powstały sojusz stał się wzorcowym Uniwersytetem Europejskim w zakresie szkolnictwa wyższego i badań w obszarach Agro, Bio i Life Science. Projekt zakłada umożliwienie swobodnego przepływu wiedzy, ułatwienie pozyskiwania podwójnych lub wspólnych europejskich stopni naukowych oraz przyciąganie talentów spoza Europy poprzez promowanie wielojęzycznego uczenia się, międzykulturowości i zwiększonej inkluzji.

Projekt ma się także przyczynić do osiągnięcia transformacji gospodarczej na poziomie lokalnym i regionalnym, a na szczeblu krajowym do uruchomienia ponadregionalnych sieci na rzecz rozwoju, innowacji i przedsiębiorczości, wzmocnienia kompetencji personalnych i zawodowych obywateli oraz zwiększenia ich szans na znalezienie zatrudnienia.

Podpisanie wniosku projektowego w ramach konkursu The European University

Przedstawiciele uniwersytetów zaangażowanych w konsorcjum UNIGreen 17 lutego 2022 r. spotkali się w Brukseli w celu podpisania deklaracji przystąpienia do inicjatywy. Organizatorem spotkania rektorów było Biuro Stosunków Międzynarodowych belgijskiej uczelni partnerskiej – Haute Ecole de la Province de Liège (HEPL), które zarządza projektem w HEPL.

XLVIII Przegląd Dorobku Kół Naukowych SGGW

Już po raz XLVIII w SGGW odbył się Przegląd Dorobku Kół Naukowych. Zwycięzców tegorocznej edycji wyłoniono spośród 31 Kół. Wydarzenie, którego organizatorem było Koło Naukowe Rolników wraz z Wydziałem Rolnictwa i Ekologii SGGW przeprowadzono w formie zdalnej ze względu na trwającą pandemię COVID-19.

Rozpoczynając konferencję transmitowaną na YouTube na kanale Nauka/Science SGGW, Prorektor ds. Dydaktyki prof. dr hab. Jarosław Gołębiwski zwrócił się do młodych naukowców podkreślając wagę kół naukowych: *Działalność kół naukowych to ważny etap przygotowujący do kariery naukowej. Etap, w którym studenci poznają tajniki i urok pracy naukowej, pracy badawczej. Przygotowują się do przyszłych studiów doktoranckich, do realizacji prac naukowych. Wielu znakomitych profesorów naszej uczelni rozpoczynało karierę właśnie od działalności w kołach naukowych - powiedział* Prorektor Jarosław Gołębiwski życząc uczestnikom owocnych obrad oraz przychylności komisji oceniających dla przygotowanych prezentacji.

Miano najlepszego Koła Naukowego w SGGW w roku akademickim 2021/2022 przyznano Kołu Naukowemu Medyków Weterynaryjnych; drugie miejsce zdobyło Koło Naukowe Leśników, trzecie Koło Naukowe Żywnościowców.

W skład osobowy Komitetu Organizacyjnego PDKN weszli:

- Prorektor ds. Dydaktyki SGGW – prof. dr hab. Jarosław Gołębiwski
- Dziekan Wydziału Rolnictwa i Ekologii – dr hab. Irena Suwara, prof. SGGW
- Opiekun Koła Naukowego Rolników – dr inż. Katarzyna Kucińska
- Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego – Szymon Gardocki
- Wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego – Szymon Domagała

Do udziału w konferencji przyjęto 192 zgłoszenia. W przeglądzie wzięło udział 31 kół naukowych, spośród których 250 prelegentów przedstawiło 185 prac. W komisjach oceniających zasiadło 36 nauczycieli akademickich, a w komitecie organizacyjnym znalazło się 13 studentów. Projekty przedstawione zostały w następujących sesjach tematycznych:

- Bioinżynieria i nauki biologiczne
- Świat roślin
- Hodowla i żywienie zwierząt
- Świat zwierząt i weterynaria
- Inżynieria, projektowanie i gospodarowanie przestrzenią
- Człowiek i ekonomia
- Sekcja posterowa

Pozostałe miejsca w klasyfikacji Kół Naukowych:

- IV miejsce – Koło Naukowe Biotechnologów „KNBiotech”
- V miejsce – Koło Naukowe Hodowców Zwierząt Gospodarskich
- VI miejsce – Koło Naukowe Zoologów
- VII miejsce – Koło Naukowe Atlas
- VIII miejsce – Koło Naukowe Technologów Żywności

Lista laureatów w podziale na sekcje:

I sekcja: Bioinżynieria i nauki biologiczne

I miejsce

Kinga Gołębiewska; Koło Naukowe Biotechnologów „KNBiotech”; temat pracy: „Możliwości detekcji modyfikacji roślinnych tRNA z wykorzystaniem NGS”; opiekun naukowy: dr Piotr Gawroński; autorzy: Kinga Gołębiewska, Agata Michalak, Krzysztof Wardak

II miejsce

Anna Bętkowska; Koło Naukowe Biotechnologów „KNBiotech”; temat pracy: „Próba optymalizacji działania przeciwdrobnoustrojowego wybranych olejków eterycznych z wykorzystaniem planu dla mieszanin”; opiekun naukowy: dr inż. Bartłomiej Zieniuk; autor: Anna Bętkowska

III miejsce

Zuzanna Siek; Koło Naukowe Biotechnologów „KNBiotech”; temat pracy: „Peptydy przeciwdrobnoustrojowe wrodzonej odporności pochwy i ich rola w walce z chorobami przenoszonymi drogą płciową”; opiekun naukowy: dr inż. Agata Fabiszewska; autor: Zuzanna Siek

II sekcja: Świat roślin

I miejsce

Patryk Werner i Aleksandra Shcherbyna; Międzywydziałowe Koło Naukowe Biologów; temat pracy: „Wpływ zawartości azotu i fosforu na bioróżnorodność roślin naczyniowych torfowiska wysokiego Puszczy Knyszyńskiej”; opiekun naukowy: dr Łukasz Chachulski; autorzy: Aleksandra Kamińska, Aleksandra Shcherbyna, Patryk Werner

II miejsce

Dawid Lewandowski i Julia Sochacka; Koło Naukowe Leśników; „Funkcjonowanie kłoci wiechowatej w dwóch ekosystemach szuwarowych na Bagnie Staw w Poleskim Parku Narodowym”; opiekuni naukowci: dr Artur Obidziński, mgr inż. Karolina Gabrysiak; autorzy: Dawid Lewandowski, Julia Sochacka, Marta Chrzanowska

III miejsce

Sylwia Gołasiewicz i Kamil Kubiak; Koło Naukowe Leśników; temat pracy: „Wybrane fizyczne i mechaniczne właściwości drewna sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) pochodzącego z drzewostanu gospodarczego oraz powstałego wskutek naturalnych procesów sukcesyjnych”; opiekun naukowy:

Otwarcie XLVII Przeglądu Dorobku Kół Naukowych

dr hab. inż. Paweł Staniszewski; autorzy: Sylwia Gołasiewicz, Kamil Kubak

III sekcja: Hodowla i żywienie zwierząt

I miejsce

Anna Szymanek; Koło Naukowe Zwierząt Doświadczalnych i Laboratoryjnych; temat pracy: „Hodowla *Hermetia illucens* od larwy po postać dorosłą”; opiekun naukowy: dr hab. Tomasz Niemiec; autor: Anna Szymanek

II miejsce

Aleksandra Środa; Koło Naukowe Hodowców Zwierząt Gospodarskich; temat pracy: „Sposoby ograniczania produkcji metanu przez wpływ na chów i hodowlę bydła”; opiekun naukowy: mgr inż. Grzegorz Grodkowski; autor: Aleksandra Środa

III miejsce

Maria Aleksa; Koło Naukowe Zoologów Sekcja Pszczelarska; temat pracy: „Wpływ pory dnia na aktywność lotną trutni pszczoły miodnej”; opiekun naukowy: dr Jakub Gąbka; autor: Maria Aleksa

IV sekcja: Świat zwierząt i weterynaria I

I miejsce

Jakub Badziukiewicz; Koło Naukowe Atlas; temat pracy: „Problemy w oznaczeniu gatunków padalców *Anguis* sp. w środowisku naturalnym”; opiekun naukowy: dr Krzysztof Klimaszewski; autor: Jakub Badziukiewicz

II miejsce

Mateusz Gurgon i Julia Stojak; Koło Naukowe Zoologów Sekcja Zoologiczna; temat pracy: „Ocena występowania pasożytów u wybranych gatunków płazów i gadów”; opiekun

naukowy: dr hab. Dorota Tumialis, dr Anna Mazurkiewicz-Woźniak; autorzy: Mateusz Gurgon, Julia Stojak, Magdalena Naber

III miejsce

Milena Kowalska; Koło Naukowe Atlas; temat pracy: „Ważki *Odonata* wybranych akwenów w Warszawie”; opiekun naukowy: dr Anna Mazurkiewicz-Woźniak; autor: Milena Kowalska

V sekcja: Świat zwierząt i weterynaria II

I miejsce

Wiktoria Anna Gawrońska; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; temat pracy: „Metodologia obserwacji fok szarych w środowisku naturalnym”; opiekun naukowy: dr Anna Didkowska; autor: Wiktoria Anna Gawrońska

II miejsce

Anastazja Mikołajczyk i Igor Turulski; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; temat pracy: „Porównanie krążenia PCV2 w populacji świń pochodzących od trzech polskich producentów”; opiekun naukowy: dr Aleksandra Woźniak, prof. dr hab. Tomasz Stadejek; autor: Anastazja Mikołajczyk, Igor Turulski

III miejsce

Magdalena Roman; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; temat pracy: „Diagnostyka przyżyciowa w kierunku gorączki Q w wybranych stadach owiec w związku ze zwiększonym występowaniem ronień”; opiekun naukowy: dr Anna Didkowska; autorzy: Magdalena Roman, Paulina Buras

VI sekcja: Świat zwierząt i weterynaria III

I miejsce

Monika Balcer; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; temat pracy: „Wpływ wybranych manualnych technik rehabilitacji na postawę koni ocenianą metodą morfometrii geometrycznej”; opiekuni naukowcy: dr hab. Małgorzata

Domino, dr inż. Małgorzata Maško; autorzy: Monika Balcer, Aleksandra Śnieg, Urszula Sikorska

II miejsce

Jan Rapczyński; Koło Naukowe Leśników; temat pracy: „Znakowanie ptaków plastikowymi obrączkami – rezultat trzyletnich badań nad migracją siewkowców (*Charadrii*) i bekasowców (*Scolopaci*) w Dolinie Środkowej Wisły”; opiekun naukowy: dr Bartłomiej Woźniak; autor: Jan Rapczyński

III miejsce

Adrianna Raboszuk; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; Monitoring parazytologiczny alpак utrzymywanych w warunkach zagrodowych w Polsce; opiekun naukowy: dr hab. Anna Maria Pyziel-Serafin, prof. SGGW; autor: Adrianna Raboszuk

VII sekcja: Inżynieria, projektowanie i gospodarowanie przestrzenią

I miejsce

Magdalena Chądzyńska; Koło Naukowe Technologów Żywności; temat pracy: „Wpływ zastosowania polioli jako substancji osmotycznych na wybrane właściwości organicznych truskawek odwadnianych osmotycznie”; opiekun naukowy: dr hab. Małgorzata Nowacka, prof. SGGW; autor: Magdalena Chądzyńska

II miejsce

Milena Bąk; Koło Naukowe Ochrony i Konserwacji Drewna; temat pracy: „Projekt konserwatorski renowacji całkowicie zdegradowanej ściany budynku drewnianego Willa Rohnówka w Wołominie”; opiekun naukowy: mgr inż. Bartłomiej Rębkowski; autorzy: Milena Bąk, Michał Kluk

III miejsce

Jagoda Piątkowska, Aleksandra Pastuszka i Anna Wierzbicka; Koło Naukowe Technologów Żywności; temat pracy: „Czerwona, biała czy czarna? – czyli o suszonych przekąskach z porzeczek”; opiekun naukowy: dr hab. Małgorzata Nowacka, prof. SGGW; autorzy: Jagoda Piątkowska, Aleksandra Pastuszka, Anna Wierzbicka

VIII sekcja: Człowiek i ekonomia I

I miejsce

Katarzyna Łożyńska i Julia Rudzińska; Koło Naukowe Dietetyków; temat pracy: „Czy wegetarianizm sprawia, że czujemy się lepiej? Porównanie samopoczucia kobiet na diecie tradycyjnej i wegetariańskiej”; opiekun naukowy: dr hab. Joanna Kałuża, prof. SGGW; autorzy: Katarzyna Łożyńska, Julia Rudzińska, dr hab. Joanna Kałuża, prof. SGGW

Kadr z konferencji online

II miejsce

Joanna Kalisz i Karol Krakówko; Koło Naukowe Profit; temat pracy: „Aplikacja To Good To Go jako narzędzie w walce z marnotrawieniem żywności”; opiekuni naukowci: dr hab. Hanna Górńska-Warsewicz, prof. SGGW, mgr inż. Maksymilian Czczotko; autorzy: Joanna Kalisz, Karol Krakówko

III miejsce

Jakub Przybyszewski; Koło Naukowe Hodowców Zwierząt Gospodarskich; temat pracy: „Ocena przydatności koni do pracy hipoterapeutycznej z wykorzystaniem Hippotestu”; opiekun naukowy: dr Małgorzata Maśko; autorzy: Jakub Przybyszewski, Urszula Sikorska

IX sekcja: Człowiek i ekonomia II**I miejsce**

Robert Nicewicz; Koło Naukowe Żywniowców; temat pracy: „Ocena marnotrawstwa żywności wśród konsumentów robiących zakupy spożywcze przez Internet”; opiekun naukowy: dr hab. Beata Bilaska; autor: Robert Nicewicz

II miejsce

Magdalena Baczyńska; Koło Naukowe Żywniowców; temat pracy: „Ocena poziomu wiedzy na temat diety planetarnej wśród młodzieży ze szkoły średniej”; opiekun naukowy: dr hab. Magdalena Górnicka; autor: Magdalena Baczyńska

III miejsce

Aleksandra Grela; Koło Naukowe Żywniowców; temat pracy: „Jadalne insekty – ocena wartości odżywczej i bezpieczeństwa”; opiekun naukowy: dr hab. Monika Trzaskowska; autorzy: Aleksandra Grela, Karina Dukaczewska, Szymon Pochylski

X sekcja: Posterowa I**I miejsce**

Jan Kacprzak; Koło Naukowe Biotechnologów „KNBiotech”; temat pracy: „Roślinna alternatywa serów dojrzewających z udziałem pleśni jako innowacja wśród analogów nabiału”; opiekuni naukowci: dr inż. Agata Fabiszewska, dr inż. Bartłomiej Zieniuk; autorzy: Aleksandra Gawinowska, Dominika Dmowska, Jan Kacprzak

II miejsce

Jakub Martynow; Międzywydziałowe Koło Naukowe Nanobiotechnologii; temat pracy: „Histomorfologia gonad ryb jako użyteczne markery do oceny toksyczności nanocząstek”; opiekun naukowy: dr hab. Maciej Kamaszewski; autorzy: Kacper Kawalski, Jakub Martynow, Pola Pruchniak, Patryk Bujarski

III miejsce

Aleksandra Gołąbiecka; Koło Naukowe Biotechnologów „KNBiotech”; temat pracy: „Próba mutagenizacji promieniowaniem UV drożdży *Y. lipolytica* KKP 379 w celu zwiększonej produkcji enzymów lipolitycznych”; opiekun naukowy: dr inż. Bartłomiej Zieniuk; autorzy: Weronika Gawryś, Aleksandra Gołąbiecka

XI sekcja: Posterowa II**I miejsce**

Ewa Dorota Domańska; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; temat pracy: „Kaczka Dziwaczka, czyli rzecz o kolcogłowach”; opiekuni naukowci: dr hab. Joanna Pławińska-Czarnak, dr hab. Aleksandra Ledwoń; autorzy: Ewa Dorota Domańska, Zuzanna Strzałkowska

II miejsce

Julia Mursztyn; Koło Naukowe Leśników; temat pracy: „Ocena funkcji nieliniowych do tworzenia krzywych wysokości w drzewostanach buczyny karpackiej Bieszczadzkiego Parku Narodowego w zależności od wysokości n.p.m. i ekspozycji stoku”; opiekuni naukowci: dr inż. Robert Tomusiak, dr inż. Rafał Wojtan; autor: Julia Mursztyn

III miejsce

Alicja Rotter; Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych; temat pracy: „Metody leczenia syndromu wrzodowego u koni – opis przypadków”; opiekuni naukowci: lek. wet. Natalia Kozłowska, dr Małgorzata Wierzbicka; autor: Alicja Rotter

XII sekcja: Posterowa III**I miejsce**

Robert Nicewicz; Koło Naukowe Żywniowców; temat pracy: „Wpływ wiedzy żywieniowej studentów w wieku 18-26 lat mieszkających poza domem rodzinnym na marnotrawstwo żywności”; opiekun naukowy: dr hab. Beata Bilaska; autor: Robert Nicewicz

II miejsce

Marta Siol; Koło Naukowe Żywniowców; temat pracy: „Właściwości funkcjonalne proszku z pestek awokado”; opiekun naukowy: dr inż. Anna Sadowska; autor: Marta Siol

III miejsce

Patryk Pokorski; Koło Naukowe Żywniowców; temat pracy: „Analiza jakości produktów na bazie konopi włóknistych (*Cannabis sativa* L. var. *Sativa*) i/lub z ich dodatkiem”; opiekun naukowy: dr inż. Monika Hoffmann; autor: Patryk Pokorski

Pulsacyjne pole elektryczne a produkcja żywności

Wykorzystanie pulsacyjnego pola elektrycznego do produkcji żywności okazuje się być zdecydowanie korzystniejsze w porównaniu do metod stosowanych od lat w tej gałęzi przemysłu. Nie jest aż tak energochłonne oraz pozwala zachować właściwości prozdrowotne produktów, czego niestety nie udaje się osiągnąć wykorzystując metody tradycyjne.

Szacuje się, że w ciągu najbliższych 30 lat populacja naszej planety wzrośnie z 7,9 mld (stan na grudzień 2021 r.) do 9,7 mld. Natomiast na koniec XXI w. osiągnie poziom 11 mld. Wzrost liczby ludności na Ziemi jest tylko jednym z wyzwań, z którymi będzie mierzyć się produkcja żywności. Istotnymi czynnikami, wpływającym zarówno na kierunek badań naukowców jak i trendy rynkowe są zmiany klimatyczne, a także rosnąca świadomość konsumentów. To wszystko sprawia, że naukowcy badają i poszukują nowych rozwiązań technologicznych pozwalających zmniejszyć zużycie energii lub poprawić jakość produkowanej żywności. Jedną z metod, która może okazać się pomocna w sprostaniu tym wymaganiom jest pulsacyjne pole elektryczne (ang. pulsed electric field, PEF).

Działanie pulsacyjnego pola elektrycznego polega na wykorzystaniu serii bardzo krótkich impulsów prądu, który charakteryzuje się wysoką wartością natężenia pola elektrycznego. Impulsy te mają natężenie nawet kilkudziesięciu kV/cm i trwają zazwyczaj kilka, kilkanaście mikrosekund. Ich oddziaływanie na żywność prowadzi do zjawiska elektroporacji polegającego na powstawaniu w błonie komórkowej porów. Perforacja błony komórkowej może być odwracalna lub nie i może być wykorzystana na przykład do utrwalenia żywności, czy wspomagania procesów, w których chodzi o wydobycie określonych substancji z wnętrza komórek, jak ekstrakcja barwników czy suszenie żywności. Co ważne, działaniu pulsacyjnego pola elektrycznego można poddać zarówno produkty płynne, jak i stałe.

Tradycyjne metody utrwalania żywności takie jak pasteryzacja czy sterylizacja polegają na obróbce termicznej

System do aplikacji pulsacyjnego pola elektrycznego (PEF)

– produkty spożywcze są podgrzewane przez określony czas, co inaktywuje większość drobnoustrojów i enzymów oraz nadaje żywności trwałość. Metody te ze względu na zastosowanie wysokiej temperatury, charakteryzują się wysokim zużyciem energii i prowadzą do zniszczenia substancji, które są cenne z żywieniowego punktu widzenia lub wpływają na smak i zapach. Wykorzystanie pulsacyjnego pola elektrycznego jest techniką nietermiczną, która nie prowadzi do ogrzania produktu, dzięki temu odznacza się niskim zużyciem energii i w wielu przypadkach pozwala zachować bioaktywne składniki żywności oraz jej naturalny smak i zapach. Soki poddane działaniu PEF charakteryzują się większą zawartością witaminy C, polifenoli czy karotenoidów niż produkty pasteryzowane.

System do aplikacji pulsacyjnego pola elektrycznego (PEF)

Technika PEF jest bardzo wszechstronna i możliwa do zastosowania podczas różnych operacji. Poddając działaniu PEF marchew lub jabłka, możemy zwiększyć wydajność tłoczenia z nich soku. Następnie, stosując pole elektryczne do obróbki wytlóków możemy wspomóc pozyskiwanie z nich przeciwutleniaczy i barwników, co zwiększa wartość produktów postrzeganych tradycyjnie jako odpad i doskonale wpisuje się w ideę gospodarki cyrkularnej.

Obniżenie energochłonności produkcji żywności jest istotnym zadaniem – szacuje się, że sektor żywnościowy zużywa rocznie ok. 200 EJ energii, z czego blisko połowa związana jest z produkcją i dystrybucją produktów spożywczych. Niższe zużycie energii to nie tylko potencjalne oszczędności ale także mniejsza emisja gazów cieplarnianych. Jak pokazują nasze badania, zastosowanie PEF przed procesem suszenia lub liofilizacji może skrócić czas trwania tych procesów, a tym samym obniżyć zużycie energii nawet o ponad 20%. A trzeba pamiętać, że suszenie to jedna z tych operacji jednostkowych, które charakteryzują się największą energochłonnością.

Krótszy czas suszenia to także potencjalnie wyższa zawartość substancji aktywnych biologicznie w suszonych

przekąskach, choć, dużo zależy od samego surowca i związku chemicznego. W Katedrze Inżynierii Żywności i Organizacji Produkcji Instytutu Nauk o Żywności SGGW w ramach projektu FOX, finansowanego z europejskiego programu Horyzont 2020, prowadzone są badania, w jaki sposób PEF wpływa na jakość wybranych owoców, warzyw i pieczarek suszonych różnymi metodami. Kolejnym krokiem zaplanowanym na najbliższe lata będzie opracowanie prototypu mobilnej suszarki, która umożliwi wielu gospodarstwom rolnym i małym producentom żywności rozszerzenie swojego portfolio o suszone owoce czy warzywa. Jak pokazała pandemia COVID-19, konsumenci coraz częściej poszukują żywności autentycznej, której historia i pochodzenie jest transparentna. Zaletą takiego mobilnego rozwiązania jest także jego elastyczność – położenie urządzenia można zmieniać w zależności od aktualnych potrzeb. Suszenie jest także dobrą metodą zagospodarowania nadwyżek surowców lub takich, których jakość jest niewystarczająca, aby wprowadzić je do obrotu jako np. owoce deserowe.

Pulsacyjne pole elektryczne jest postrzegane jako metoda nowa, choć jej początki sięgają jeszcze ubiegłego wieku. Obecnie, na skalę przemysłową najczęściej wykorzystywana jest do wspomaganie przetwórstwa ziemniaków – w produkcji frytek czy chipsów ziemniaczanych. Urządzenia do aplikacji PEF stają się w zasadzie standardem w tej branży. Aplikacja PEF obniża chłonięcie tłuszczu przez ziemniaki podczas ich smażenia, co obniża jego zawartość we frytkach czy też chipsach. Ziemniaki są także bardziej miękkie, dzięki czemu ich cięcie jest łatwiejsze. Jak pokazują badania, dzięki PEF można także zmniejszyć w tych produktach zawartość akrylamidu – związku, który jest szkodliwy dla naszego zdrowia i który potencjalnie może zwiększać ryzyko zachorowania na raka.

PEF nadal nie jest powszechnie wykorzystywany w przemyśle spożywczym. Pewnym ograniczeniem mogą być koszty zakupu odpowiedniej aparatury. Mimo tego, że pulsacyjne pole elektryczne jest także od lat używane w medycynie np. do wspomaganie leczenia nowotworów, jego wykorzystanie w przemyśle spożywczym może wzbudzać wśród konsumentów zaniepokojenie. Jednak dotychczas przeprowadzone badania wskazują, że PEF jest metodą bezpieczną.

dr hab. Artur Wiktor

Katedra Inżynierii Żywności i Organizacji Produkcji
Instytut Nauk o Żywności SGGW

Ponad 50 lat badań nad ochroną drewna przed termitami

Termity pojawiły się już m.in. w Niemczech, Austrii oraz Francji. Choć nie występują w Polsce, to prowadzone są nad nimi badania naukowe, tak aby zawczasu osiąść wiedzę, w jaki sposób z nimi postępować i jak się przed nimi chronić. W SGGW badania nad tymi owadami prowadzone są od ponad 50 lat.

Termity to rząd owadów społecznych liczący ponad 2500 gatunków, których liczba się powiększa. Nowe gatunki odkrywane są w obszarach słabo dotąd penetrowanych przez badaczy. Wzrost liczby gatunków (także w Europie) wynika również w pewnej mierze z badań genetycznych, prowadzonych w ramach jednego rodzaju, gdy z opisanego od lat gatunku wyodrębnia się kolejne. Taki stan rzeczy ma miejsce np. w przypadku europejskiego rodzaju *Reticulitermes*. Termity zasiedlają naszą planetę od czasu permu. Dziś występują licznie w tropikalnych i subtropikalnych regionach

naszej planety. Zasięg występowania niektórych gatunków pokrywa się jednak na półkuli północnej z roczną izotermą $+10^{\circ}\text{C}$. Ze względu na sposób bytowania możemy podzielić je na gatunki żyjące w suchym drewnie, termity glebowe i gatunki zakładające gniazda na gałęziach drzew i krzewów. Szczególną grupą wśród termitów glebowych są gatunki budujące charakterystyczne kopce o wysokość nawet 3 m. Na tle takich owadzych budowli chętnie fotografowali się podróżnicy.

Uważa się je za owady morfologicznie nieskomplikowane w przeciwieństwie do ich skomplikowanego życia społecznego. Nazywane są białymi mrówkami, ale ich bliskich krewnych należy szukać wśród *Blattoidea*, a zatem wśród karaczanów i modliszek. Brak im zupełnie „talii jak osa”, która charakteryzuje mrówki, blisko spokrewnione z tą ostatnią. Przechodzą przeobrażenie niezupełne, tj. bez stadium poczwarki. W toku ewolucji w ramach społecznego

Inauguracja roku akademickiego 1971/1972 - prof. dr hab. Jan Dominik – założyciel hodowli termitów w SGGW oraz prowadzący nad nimi badania naukowe

Życie większości społeczności termitów glebowych upływa bez światła, w świecie wilgoci i zachowań społecznych wyrażanych poprzez bodźce chemiczne, „gesty” i drgania

Jedno powtórzenie w procedurze badawczej wg ASTM D 2245-08 – widoczne rurki z ziarenek substratu i odchodów termitów (tzw. galerie)

funkcjonowania wytworzyły kasty, pełniące wyspecjalizowane role w ich rodzinach – państwach, jak nazwał te społeczność przyrodnik-filozof Adolf Remane. Funkcjonują trzy podstawowe kasty: uskrzydłone owady zdolne do reprodukcji (w tym „królowa” i „król” – para założycielska kolonii), robotnicy i żołnierze. Obok nich występują larwy – osobniki młodociane. Termity fascynowały swoimi zwyczajami społecznymi, sposobem życia i możliwościami adaptacyjnymi m.in. piszącego w języku francuskim flamandzkiego dramatopisarza Morice P.M.B. Maeterlinka, który otrzymał literacką Nagrodę Nobla w 1911 r.

Termity mają gryzący aparat gębowy i odżywiają się substancjami zawierającymi celulozę. W naturze mogą to być: drewno bez oznak rozkładu, drewno nadpsute przez grzyby, ściółka i resztki roślinne w humusie. Poszczególne gatunki mogą koncentrować się na poszczególnych grupach wymienionych substancji. Możliwość trawienia celulozy zapewniają im występujące w układzie pokarmowym, rozkładające tę substancję symbionty wewnętrzne, pierwotniaki lub inne mikroorganizmy. U niektórych gatunków budujących kopce, tzw. katedry hodowane są na swoistych „celulozowych kompostach” zewnętrzne symbionty – grzyby, zapewniające niemal płynny pokarm. Termity mogą dziurawić również materiały niejadalne dla nich (np. tworzywa sztuczne). Cieszą się złą sławą jako sprawcy zniszczeń drewnianych konstrukcji i niektórych roślin uprawnych w rejonach, które umożliwiają im egzystencję.

Termity są to niewielkie, kilkumilimetrowe owady, pomijając stare królowe i tzw. wielkich żołnierzy u niektórych gatunków. W przypadku gatunków mających bardzo liczne kolonie królowa może osiągać wielkość ok. 10 cm. Typowa wielkość termita będącego robotnikiem lub żołnierzem waha się od 2 do 10 mm długości (najczęściej 4-5 mm), jednak tzw. wielcy żołnierze mogą osiągać do 20 mm.

Termity groźne są nie ze względu na wielkość, ale na liczebność. Wielkość kolonii zależy od gatunku i etapu rozwoju społeczności. Zawsze na początku jest to para rodzicielska, a w stadium finalnym u dzisiejszych gatunków kolonia liczy od około 200 do kilku milionów osobników.

Za powodujące największe szkody w budownictwie uchodzą gatunki termitów glebowych. Nie tylko niszczą drewno konstrukcji budowlanych i mebli, ale powodują również awarie instalacji elektrycznej i klimatyzacyjnej poprzez nanoszenie mokrego „kompresu” przy budowie galerii, tj. rurek z odchodów i gleby. Do walki z nimi stosuje się metody odmienne niż stosowane do zwalczania ksylofagicznych owadów w drewnie konstrukcyjnym w Polsce.

Jedno powtórzenie w procedurze badawczej wg ASTM D 2245-08 – widoczne na dnie pojemnika termity niszczące próbkę bielu sosny zwyczajnej pograżoną w piasku

O termitach można jednak powiedzieć także wiele dobrego – są to organizmy glebowe usprawniające obieg materii w przyrodzie. Niektóre społeczności tubylcze (np. w Afryce) korzystały z termitów jako źródła białka zwierzęcego.

Jedyna placówka w Polsce (sądząc po publikacjach), gdzie prowadzona jest hodowla termitów glebowych i gdzie trwają badania ich zwyczajów troficznych i odporności różnych materiałów na ich żerowanie znajduje się od ponad 50 lat w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Założona została przez prof. dr. hab. Jana Dominika na Wydziale Leśnym, a pierwsza publikacja jego autorstwa, dotycząca możliwości ochrony drewna i twardych płyt pilśniowych, pojawiła się w 1970 r. Termity funkcjonowały w SGGW przez długie lata w specjalnej stacji hodowlanej w Rogowie, dającej możliwość ścisłej izolacji nawet gatunków skłonnych do rozprzestrzeniania się i mogących próbować ucieczki. W latach 90. ub. wieku w wyniku modernizacji Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Rogowie hodowla glebowych termitów trafiła do autora i została przeniesiona do siedziby SGGW przy ul. Rakowieckiej, do pomieszczenia zastępczego na Wydziale Technologii Drewna. W nowych, niestety bardziej prymitywnych warunkach można było zajmować się tylko gatunkiem, który nie zagraża niekontrolowanym rozprzestrzenieniem się. Termity glebowe, jako bardzo wrażliwe na spadek wilgotności otoczenia, są możliwe do „opanowania”, przy posiadaniu odpowiedniej wiedzy i praktyki. W związku z przeprowadzką Wydziału Technologii Drewna z ul. Rakowieckiej na Nowoursynowską termity musiały powędrować dalej. Obecnie hodowla i prace doświadczalne

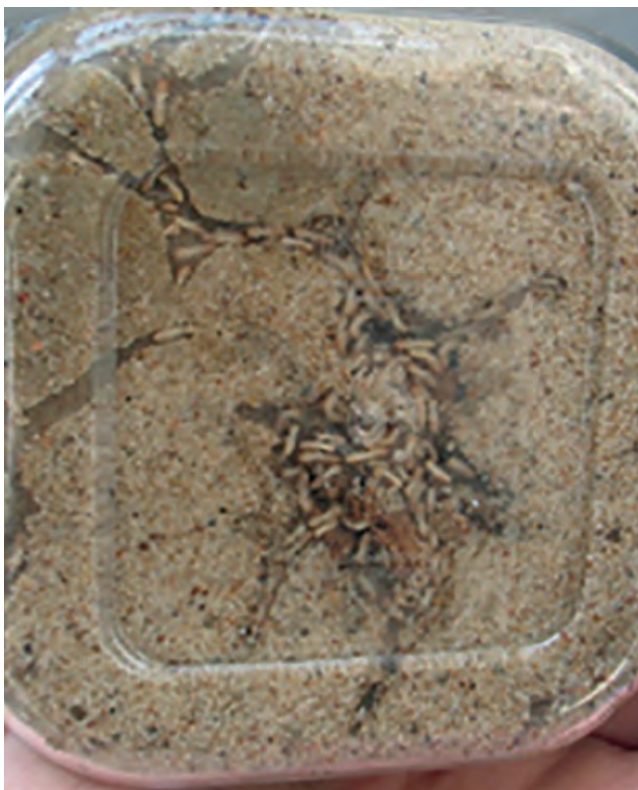
prowadzone są w insektarium Katedry Nauki o Drewnie i Ochrony Drewna (Instytut Nauk Drzewnych i Meblarstwa) w kampusie przy ul. Nowoursynowskiej. Autor prowadzi je w stałej współpracy z dr. hab. inż. Piotrem Witomskim i dr. inż. Michałem Drożdżkiem oraz dorywczo powołanymi zespołami o szerszym składzie osobowym. Utrzymywany jest obecnie *Reticulitermes lucifugus* var. *santonensis*, znany również jako *R. santonensis*, a ostatnio uważany przez wielu entomologów za *R. flavipes*. Badania zaprojektowane zostały jako pewien konsekwentnie realizowany cykl tematyczny. Pierwsze wyniki zostały opublikowane w branżowych periodykach, jednak znaczna ich część jest na etapie procedowania publikacji lub w przygotowaniu.

Zakres prac badawczych obejmuje uwarunkowania troficzne, związane z różną naturalną trwałością niektórych gatunków drewna – przynajmniej zakładaną potencjalnie, takich jak krajowy dąb szypułkowy, cis pospolity czy grab.

Jedno powtórzenie w procedurze badawczej wg PN-EN 117 widoczna próbka drewna ponad poziomem piasku i korytarze termitów

Badane są pod tym względem różnego rodzaju typy rozkładu drewna przez grzyby i bakterie (m.in. drewno ze stanowisk archeologicznych), incydentalnie metody ochrony drewna,

Jedno powtórzenie w procedurze badawczej wg PN-EN 117 - widoczne termyty gromadzące się na dnie pojemnika, pomimo umiejscowienia próbki drewna ponad poziomem piasku

egzotyczne gatunki drewna, np. lim (żelazne drewno południowo-wschodniej Azji) i kien, a także procedury normatywne.

Doświadczenia prowadzone są w ramach badań własnych. Już ze względu na „egzotyczność” tego czynnika degradacji drewna nie można liczyć na zlecenia badawcze pochodzące od krajowych producentów środków ochrony drewna. Możliwość takiej działalności ogranicza jednak dzisiaj przede wszystkim stan prawny dotyczący badań normatywnych oraz dzisiejszy stan rynku produktów ochrony drewna i ich producentów w Polsce. Miażdżąca większość środków ochrony drewna produkowana w Polsce pochodzi z różnych koncesji i licencji, przy czym preparaty były już badane w kraju firmy udzielających zezwolenia na produkcję danego wyrobu przez polską firmę. Taki stan rzeczy spowodował także ograniczenie do minimum hodowli larw krajowego gatunku testowego chrząszcza, spuszczała pospolitego (*Hylotrupes bajulus*), prowadzonej na średnią skalę przez autora od 1983 r. do celów testowych. Brak konieczności podporządkowywania się wymogom rynku usług branżowych (nie jest to zresztą rola uczelni) ma również dobrą stronę – daje możliwość skoncentrowania się na

uwarunkowaniach przyrodniczych i prowadzenia badań wg nieobowiązującego u nas standardu amerykańskiego ASTM D 2245-08, który autor uważa za bardziej właściwy (a zwłaszcza wygodny) w przypadku oceny naturalnej trwałości drewna niż obowiązująca w UE norma PN-EN 117.

Termity nie występują w Polsce. Czy (poza zaspokojeniem naturalnej ciekawości) warto zatem się nimi zajmować? Zmiany klimatyczne w wyniku globalnego ocieplenia mogą spowodować przesunięcie się granicy zwartego zasięgu termitów. Jeszcze bardziej prawdopodobne jest pojawienie się niektórych gatunków termitów „punktowo” w polskich miastach. Piwnice starych, miejskich budynków stanowią potencjalne miejsce rozwoju tych owadów. Źródłem inwazji mogą być importy roślin doniczkowych oraz nieodpowiedzialne hodowle entomologów-amatorów.

W Europie występuje już kilka gatunków termitów, w tym przeważnie glebowe termyty z rodzaju *Reticulitermes*. Dotknięte ich obecnością jest zwłaszcza południowe i zachodnie obrzeże Europy. Ma także miejsce wyspowe występowanie termitów poza zwartym zasięgiem. *R. flavipes* ze wschodniej Ameryki Północnej zadomowił się na stałe w Hamburgu (Niemcy) i Hallein (Austria). Obecność termitów odnotowano także w innych niemieckich i austriackich miastach: Berlinie, Monachium, Mannheim, Wiedniu – Schönbrunn. Szczególnie aktywny i odporny na zachodzie Francji jest *R. lucifugus* var. *santonensis*. Sensacją było odkrycie przypadkowego wprowadzenia *R. grassei* do Devon w 1994 r. Spowodowało to intensywne badanie dwóch gatunków termitów w Wielkiej Brytanii.

Warto badać termyty, ich zwyczaje i niszczyielskie możliwości, by lepiej przygotować się zawczasu, odchodząc od przysłowiowej reguły „mądry Polak po szkodzie”.

Badania geotechniczne w SGGW

Uczestnicy XVIII Krajowej Konferencji Mechaniki Gruntów i Inżynierii Geotechnicznej oraz VII Ogólnopolskiej Konferencji Młodych Geotechników

Intensywna rozbudowa infrastruktury w Polsce oraz potrzeba wprowadzania nowych rozwiązań i technologii w powiązaniu z koniecznością ochrony środowiska stanowią współczesne wyzwania i wytyczają kierunki rozwoju geotechniki. Skutecznych rozwiązań w tym zakresie poszukują pracownicy i doktoranci Instytutu Inżynierii Lądowej i Centrum Wodnego SGGW, przy których znaczącym udziale powstawały m.in. wybrane odcinki i stacje dwóch linii Metra Warszawskiego, biurowce w centrum stolicy oraz zapory i składowiska odpadów w Polsce.

Posadowienia w gęstej zabudowie wysokich budynków z częścią podziemną, konstrukcji podziemnych z wykorzystaniem rozwiązań geotermalnych, projektowanie nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej oraz kolejowej, często w rejonach występowania trudnych

warunków gruntowych (szkód górniczych, terenów cennych ekologicznie) z wykorzystaniem materiałów antropogenicznych i geosyntetyków oraz zaawansowanych metod wzmacniania podłoża, wymagają uwzględnienia wpływu cyklicznych obciążeń i większych niż dotychczas prędkości oddziaływań na zachowanie się konstrukcji inżynierskich. Wykorzystanie obserwacji jako skutecznej metody interaktywnego projektowania konstrukcji inżynierskich powoduje rozwój monitoringu geotechnicznego. Nowe rozwiązania technologiczne wzmacniania gruntów wymuszają rozbudowę podstaw teoretycznych i opracowanie sposobów modelowania.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, jest także ważnym ośrodkiem rozwoju nauk i badań inżynierjno-technicznych. Działalność tę Uczelnia realizuje w ramach czterech dyscyplin naukowych: inżynierii lądowej i transportu; inżynierii mechanicznej; inżynierii środowiska,

górnictwa i energetyki oraz inżynierii informacji technicznej i telekomunikacji. Warto przypomnieć, że SGGW jest członkiem Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT). Uczelnia zgłosiła również swój akces w sprawie podpisania porozumienia dotyczącego zapewnienia jakości kształcenia na kierunkach technicznych.

W dyscyplinie inżynieria lądowa i transport ważne miejsce zajmuje geotechnika, której przedmiotem badań są właściwości i parametry gruntu niezbędne do projektowania i posadowienia konstrukcji lądowych i wodnych, fundamentów budynków i nawierzchni drogowych. Problematyka jest rozwijana przez geotechników w Instytucie Inżynierii Lądowej oraz Centrum Wodnym SGGW.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego jest jednym z liderów badań, których celem jest dostosowanie norm i metod badania gruntów oraz projektowania konstrukcji budowlanych do zasad i reguł obowiązujących w Unii Europejskiej, określanymi mianem Eurokod 7 (EC 7). Uczelnia jest również podmiotem wspomagającym wdrażanie ujednoliconych unijnych norm do praktyki inżynierii budowlanej i wodnej w Polsce. Jest to działanie niezwykle ważne, biorąc pod uwagę, że od 2010 r. inżynierowie budownictwa w krajach UE są zobowiązani do projektowania konstrukcji budowlanych zgodnie z zasadami i regułami podanymi w Eurokodach, które wprowadzono celem ujednolicenia projektowania i zapewnienia większego bezpieczeństwa projektowanych budowli. W celu uzyskania wymaganego bezpieczeństwa budowli konieczne jest opracowanie krajowej bazy danych geotechnicznych aktualizowanych na bieżąco na podstawie wyników badań podłoża gruntowego podczas projektowania, budowy oraz monitorowania obiektów w okresie ich eksploatacji.

Działalność geotechników SGGW w kraju i za granicą

O znaczącej roli SGGW w obszarze geotechniki zdecydowały potencjał badawczy i kadrowy, światowej klasy aparatura badawcza oraz bogaty dorobek i doświadczenie naukowców Instytutu Inżynierii Lądowej i Centrum Wodnego SGGW, którzy od wielu lat pełnią także ważne funkcje w Polskim Komitecie Geotechniki (PKG) oraz w gremiach decyzyjnych w obszarze inżynierii lądowej.

Polski Komitet Geotechniki (PKG) jest organizacją zawodową zrzeszoną w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Mechaniki Gruntów i Inżynierii Geotechnicznej (International Society for Soil Mechanics and Geotechnical Engineering – ISSMGE), stojącą na straży przestrzegania zasad i norm

projektowania geotechnicznego. W latach 2008-2014, przez dwie kadencje funkcję Prezidenta PKG pełnił obecny Kierownik Katedry Geotechniki prof. dr hab. inż. Zbigniew Marek Lechowicz, reprezentujący również Polskę w ISSMGE. W latach 2014-2016 funkcję Prezidenta PKG sprawował prof. dr hab. inż. Alojzy Szymański, były Dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz Rektor SGGW w latach 2008-2016. Przewodniczącym Oddziału Stołecznego Polskiego Komitetu Geotechniki jest dr hab. inż. Wojciech Sas, prof. SGGW, obecny Dyrektor Centrum Wodnego SGGW. Siedzibą Zarządu Głównego PKG, jak również Oddziału Stołecznego organizacji, jest SGGW.

Funkcję Przewodniczącego Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, prowadzącej postępowania i decydującej w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i tytułu rzeczoznawcy budowlanego, pełni od 2014 r. prof. dr hab. inż. Eugeniusz Koda, Dyrektor Instytutu Inżynierii Lądowej, który od kilkunastu lat jest także przedstawicielem Polski w Komitecie Technicznym TC215 ISSMGE.

Wielu pracowników Katedry Geotechniki uczestniczyło w pracach Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN. W kadencji 2020-2023 SGGW reprezentuje w Komitecie prof. dr hab. inż. Zbigniew Lechowicz.

Naukowcy – geotechnicy SGGW zdobywali wykształcenie i doświadczenie na renomowanych uniwersytetach świata. Nauczycielami, promotorami ich przewodów doktorskich, mentorami, recenzentami byli światowej sławy: prof. dr h.c. SGGW Michele Jamiolkowski (Włochy), prof. dr hab. dr h.c. multi, dr h.c. SGGW Eugeniusz Dembicki (Polska), prof. Sven Hansbo (Szwecja), prof. Raymond N. Yong (Kanada), prof. William Van Impe (Belgia).

Katedra Geotechniki współpracuje z wiodącymi w obszarze inżynierii lądowej ośrodkami naukowymi Europy, Ameryki i Azji, m.in. z Cardiff University (USA), Illinois University (USA), McGill University (Kanada), University of Malaysia Sarawak (Malezja), Bogazici University (Turcja), Delft University of Technology (Holandia), Ghent University (Belgia), Universidad Politecnica de Catalunya (Hiszpania), Marche Polytechnic University Ancona (Włochy), University of Turin (Włochy), Universidad de Cantabria (Santander, Hiszpania), Kalmar University (Szwecja), Darmstadt University of Technology (Niemcy), Swedish Geotechnical Institute, University of Gothenburg (Szwecja), Tokai University (Japonia), Istituto Sperimentale Modelli e Strutture - ISMES (Włochy). Współpraca obejmuje pozyskiwanie i realizację grantów,

Od lewej: prof. Masaharu Fukue (Japonia), prof. Wojciech Wolski (SGGW), prof. Michele Jamiolkowski (Włochy) podczas międzynarodowego seminarium dotyczącego projektowania geotechnicznego, 2014 r.

konsultacje badań naukowych pracowników i doktorantów oraz wymianę studentów w ramach programu Erasmus.

Pozycję SGGW jako ważnego ośrodka badań i kształcenia umocniło utworzenie w Katedrze Geotechniki w 2002 r. ośrodka badawczego - Research Centre of Geoenvironmental Engineering (RCGE), będącego efektem realizacji tematu sieciowego GeoEnvNet, którego głównym koordynatorem był Cardiff University. W wyniku podpisania umowy konsorcyjnej powołującej European Geoenvironmental Research Institute, RCGE uzyskało status Krajowego Centrum Doskonałości. Sygnatariuszami umowy było 12 partnerskich instytucji: Cardiff University, Darmstadt University of Technology, Marche Polytechnic University, Ancona, Universidad de Cantabria w Santander, Ghent University, IFA – Tulln, Kalmar University, Äspö Hard Rock Laboratory, Technical University of Torino, GeoDelft, ENPC-CERMES, REAT oraz SGGW.

W wymiarze międzynarodowym na szczególną uwagę zasługuje również wieloletnia współpraca Katedry Geotechniki SGGW w obszarze wzmocnienia gruntów słabonośnych z wykorzystaniem bakterii (Soft soil engineering using artificial diagenesis) z prof. Masaharu Fukue z Tokai University (Shizuoka, Japonia), reprezentującym jednocześnie Japanese Geotechnical Association for Housing Disaster Prevention (Shizuoka, Japonia). Jej efektem są m.in. 3 artykuły opracowane we współpracy z prof. Z. Lechowiczem

i opublikowane w czasopismach ze wskaźnikiem Impact Factor oraz 5 artykułów zamieszczonych w międzynarodowych materiałach pokonferencyjnych. Prof. M. Fukue był częstym gościem Uczelni. W latach 2007-2021 wygłosił w SGGW 7 referatów, w tym jako gość honorowy Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska podczas obchodów 200-lecia SGGW.

Naukowcy SGGW są od wielu lat konsultantami inwestycji w kraju i za granicą, autorami ekspertyz w sprawie oceny warunków posadowienia wysokich budynków w Warszawie (Daewoo Center, Rondo ONZ, FIM Tower, Żłota 44, Warsaw Spire), składowisk odpadów (m.in. Gilów, Żelazny Most, Radiowo) oraz obiektów komunikacyjnych (autostrad A2 i A4, przebudowy linii kolejowych, budowy wybranych tuneli i stacji dwóch linii Metra Warszawskiego).

Prof. dr hab. inż. Wojciech Wolski, dr h.c. SGGW, wieloletni kierownik Katedry Geotechniki, był głównym projektantem zapór Tresna i Przeczyce oraz konsultantem wielu obiektów hydrotechnicznych, m.in. zapór: Goczałkowice, Wisła-Czarne, Koronowo, Dobromierz, Słup, Klimkówka, Czorsztyn, Świnna Poręba, Myczkowce, Sosnówka i Chańcza. Projektował i konsultował również realizację systemów melioracyjnych i obiektów hydrotechnicznych w Iraku, Algierii, na Cyprze, w Birmie, Tunezji i we Włoszech, elektrowni w Libii oraz zbiorników odpadów płynnych w Turcji i we Włoszech. Był ekspertem ONZ w Birmie. Opracowane przez

Badania geotechniczne podłoża II linii metra w Warszawie – stacja Świętokrzyska w czasie budowy

prof. W. Wolskiego kryteria doboru gruntów na filtry odwrotne znalazły zastosowanie przy projektowaniu wielu zapór i są nadal wykorzystywane w praktyce inżynierskiej. Jako Krajowy Ekspert Geotechniczny koordynujący prace zespołu ekspertów z Międzynarodowego Stowarzyszenia Mechaniki Gruntów i Inżynierii Geotechnicznej (ISSMGE) kierował badaniami prowadzonymi dla Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych KGHM „Żelazny Most”. Aktywność prof. Wojciecha Wolskiego przekładała się na dynamikę i jakość prac badawczych oraz kształcenie kolejnych pokoleń inżynierów geotechników SGGW.

Badania naukowe i transfer wyników do praktyki inżynierskiej

Posadowienie konstrukcji jest procesem niezwykle złożonym, wymagającym uwzględnienia różnorodnych czynników, które mogą wpłynąć na trwałość i bezpieczeństwo konstrukcji inżynierskiej.

Wprowadzone do praktyki w ostatnich latach metody badań geotechnicznych, zarówno terenowych, jak i laboratoryjnych, zapewniają lepsze poznanie zachowania się gruntów i geomateriałów w złożonych warunkach obciążenia (monotonicznych i cyklicznych), przy zmianie nasycenia, temperatury, czynników środowiskowych, w tym głównie zanieczyszczeń. Znacząca poprawa wyposażenia

ośrodków naukowych i firm konsultingowych (głównie dzięki wykorzystaniu funduszy unijnych) w nowoczesną aparaturę do badań geotechnicznych, która nastąpiła w ostatnim dziesięcioleciu w Polsce, umożliwia lepszą jakość badań standardowych oraz prowadzenie zaawansowanych badań naukowych.

W SGGW większość aparatury do badań geotechnicznych została zakupiona ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla szkolnictwa wyższego (2010 r.) przyznanych na realizację projektu naukowo-wdrożeniowego Centrum Wodne SGGW, którego pomysłodawcą i kierownikiem był prof. dr. hab. inż. Alojzy Szymański. Pomimo upływu lat, aparatura ta wciąż należy do najwyższej klasy, którą posiadają tylko nieliczne ośrodki geotechniczne w Europie.

W celu dostosowania praktyki badań geotechnicznych w Polsce do wymogów Eurokodu 7, pracownicy i doktoranci Katedry Geotechniki (wcześniej: Katedra Geoinżynierii) i Laboratorium Centrum Wodne SGGW od ponad dziesięciu lat pracują nad doskonaleniem metod badań laboratoryjnych i badań *in situ*. Celem prac badawczych jest uwzględnienie specyfiki występujących w Polsce gruntów, zwłaszcza słabonośnych gruntów spoistych i organicznych, silnie prekonsolidowanych gruntów spoistych oraz gruntów antropogenicznych. Udoskonalone metody interpretacji badań są opracowywane w ramach rozpraw doktorskich

Pracownicy Instytutu Inżynierii Lądowej SGGW, kwiecień 2022 r.

i habilitacyjnych oraz projektów badawczych i prac badawczo-rozwojowych.

Właściwości słabonośnych gruntów spoistych i organicznych powodują, że zakres prowadzonych badań geotechnicznych oraz metoda badań i interpretacja wyników muszą być dostosowane do specyfiki ich zachowania. Badania odkształceniowe i wytrzymałościowe realizowane w aparacie trójosiowym o udoskonalonej konstrukcji z dodatkowym wyposażeniem znacznie rozszerzają dotychczasowe możliwości pomiarowe. Badania mają na celu lepsze poznanie zachowania się gruntów organicznych w złożonych warunkach obciążenia oraz wyznaczanie charakterystyk i parametrów do sprężysto-lepkoplastycznych modeli gruntu.

W posadowieniu budowli i infrastruktury podziemnej na terenach o intensywnej zabudowie duży problem stanowią starsze grunty organiczne. Przykładem są namuły, gytie i torfy z interglacjału eemskiego występujące w Rynnie Żoliborskiej w Warszawie. W projektowaniu geotechnicznym posadowienia obiektów budownictwa mieszkaniowego (dwie lub trzy kondygnacje części podziemnej) i infrastruktury podziemnej (stacja i tunele II linii metra) w takim rejonie konieczne jest przeprowadzenie odpowiedniego rodzaju i zakresu badań geotechnicznych, pozwalających na wyznaczenie charakterystyk i parametrów ich zachowania.

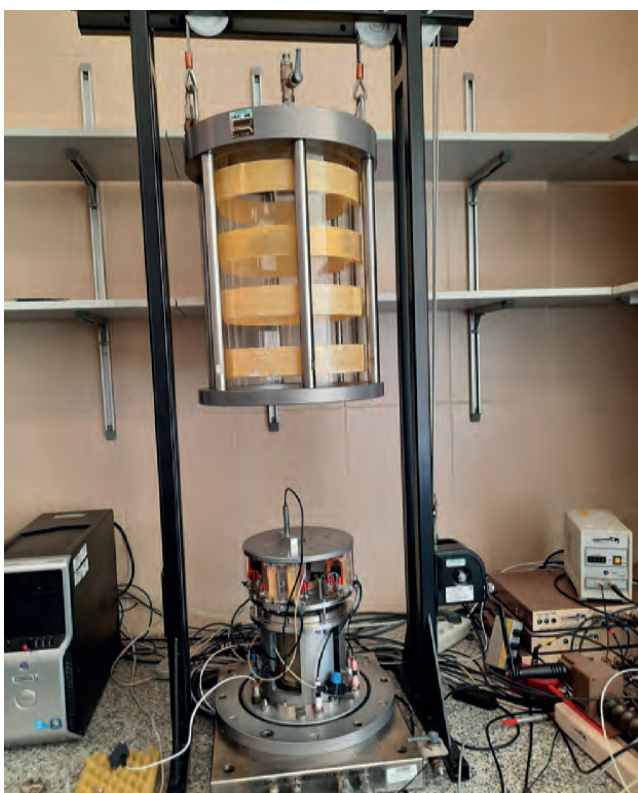
Badania naukowe zmierzają do poznania wytrzymałości na ścinanie, zachowania się infrastruktury przy niestandardowych ścieżkach naprężenia oraz pełzania gruntów w wyniku naprężeń przy dewiatorowym stanie naprężenia i przy różnym kącie obrotu kierunków naprężeń głównych wywołanych w podłożu w rejonie głębokich wykopów lub infrastruktury podziemnej.

W SGGW na udoskonalonej aparaturze prowadzone są również badania laboratoryjne dotyczące zachowania się gruntów w zakresie małych odkształceń, wykonywane z wykorzystaniem aparatu trójosiowego i kolumny rezonansowej wyposażonych w przetworniki piezoelektryczne. Pozwala to na poprawny dobór parametrów do modelowania numerycznego z wykorzystaniem sprężysto-idealnie plastycznych modeli gruntu przy projektowaniu części podziemnej obiektów oraz infrastruktury podziemnej.

Ze względu na różne pochodzenie gruntów antropogenicznych, podstawowe badania geotechniczne służą najczęściej inżynierskiej identyfikacji ich właściwości fizycznych, parametrów przepuszczalności, wytrzymałościowych i odkształceniowych. Głównym celem uzupełniających badań geotechnicznych jest ocena zmian właściwości tych gruntów wywołanych czynnikami technologicznymi oraz zmianami czynników środowiskowych. W badaniach geotechnicznych dokonuje

Cylindryczny aparat skrętny do badań próbek gruntu w złożonym stanie naprężenia – Centrum Wodne SGGW

Kolumna rezonansowa - Centrum Wodne SGGW

się również wstępnej oceny możliwości wykorzystania gruntów antropogenicznych do budowy lub modernizacji nasypów, warstw uszczelniających lub wzmocnienia podłoża słabonośnego.

Jednym z ważnych współczesnych wyzwań badań geotechnicznych jest wyznaczanie podstawowych właściwości geosyntetyków w zakresie ich przepuszczalności, wytrzymałości i odkształcenia. Badania te mają duże znaczenie ze względu na szerokie stosowanie sztucznych materiałów (polietylen, polipropylen, poliester) w konstrukcjach inżynierskich. Geosyntetyki charakteryzują się wysoką trwałością i mogą być stosowane w gruncie, pełniąc funkcje takie jak wzmocnienie, filtracja, drenaż, ochrona, separacja. Stosowane są w podbudowach dróg, przy wzmocnieniu gruntu w miejscach przeznaczonych na parkingi, a także jako bariery polimerowe na składowiskach odpadów, w zbiornikach i zaporach wodnych, jak również do wzmocnienia skarp i nasypów.

Wykorzystanie geosyntetyków do zbrojenia gruntu i w konstrukcjach oporowych powoduje, że prowadzone są badania służące opracowaniu metod projektowania wstępnie sprężonych konstrukcji. Celem badań naukowych jest określenie efektów starzenia się geosyntetyków oraz zmian ich właściwości wywołanych niską i wysoką temperaturą oraz czynnikami chemicznymi i biologicznymi.

Wdrożenie do praktyki jednoznacznych metod interpretacji badań geotechnicznych zgodnie z Eurokodem 7 prowadzone było w ramach działalności Polskiego Komitetu Geotechniki, warsztatów dla kadry inżynierskiej organizowanych przez Mazowiecką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa oraz zebrań Oddziału Stołecznego Polskiego Komitetu Geotechniki. We wszystkich tych działaniach brali udział pracownicy SGGW.

Wykorzystując współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa w SGGW zorganizowano również specjalistyczne szkolenia i studia podyplomowe. W latach 2005-2006, w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, pod nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie i Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, zorganizowano dla kadry zawodowej województwa mazowieckiego trzy edycje 4-miesięcznych szkoleń w zakresie „Ocena warunków posadowienia i bezpieczeństwa budowli oraz ich wpływu na środowisko”.

W latach 2006-2007, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich pod nadzorem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, zrealizowano

Szkolenie dla kadry zawodowej województwa mazowieckiego – prowadzi prof. dr hab. inż. Alojzy Szymański, 2007 r.

dwusemestralne studia podyplomowe dla kadry zawodowej małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie „Projektowanie geotechniczne, bezpieczeństwo i wpływ budowy na środowisko”. W latach 2009-2011 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pod nadzorem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości odbyły się dwie kolejne edycje studiów podyplomowych pt.: „Projektowanie geotechniczne”. W roku akademickim 2021/2022 realizowana jest XIII edycja geotechnicznych studiów podyplomowych, w których udział biorą pracownicy branży budowlanej oraz biur projektowych i wykonawczych zrzeszonych w Polskim Komitecie Geotechniki.

Ogółem studia podyplomowe w obszarze geotechniki ukończyło w SGGW ponad 360 słuchaczy, reprezentujących ponad 200 firm zlokalizowanych na terenie wszystkich województw w Polsce.

Pracownicy SGGW kontynuują badania geotechniczne i prace nad doskonaleniem Eurokodu 7.

Wprowadzanie nowych technologii, poszerzenie wiedzy technicznej oraz potrzeba polepszenia czytelności Eurokodów były dla nas inspiracją do podjęcia prac nad nową generacją norm, również nad nową wersją EC 7. Choć zalecenia przedstawione w nowej generacji EC 7 zostaną wprowadzone za kilka lat, warto już dzisiaj zwrócić uwagę na niewątpliwe zalety planowanych zmian, nie tylko w celu poszerzenia dotychczasowej wiedzy, ale również lepszego postępowania w obecnym projektowaniu geotechnicznym – podkreśla prof. Zbigniew M. Lechowicz, Kierownik Katedry Geotechniki.

Do najważniejszych zagadnień warunkujących postęp w wyznaczaniu i doborze parametrów geotechnicznych oraz opracowaniu nowych, udoskonalonych metod projektowania posadowienia budowli należą:

- upowszechnienie udoskalonej aparatury i metody badań laboratoryjnych gruntów spoistych, organicznych i antropogenicznych,
- upowszechnienie interpretacji sondowań statycznych i badań dylatometrycznych z wykorzystaniem zweryfikowanych zależności empirycznych,
- wykorzystanie w projektowaniu posadowienia budowli modelowania numerycznego opartego na poprawnie wyznaczonych charakterystykach i parametrach geotechnicznych,
- badanie zachowania się gruntów w złożonych warunkach obciążenia (obciążenia monotoniczne i cykliczne, pełzanie),
- badanie w skali naturalnej zachowania się podłoża słabonośnych wzmocnionych różnymi metodami szczególnie z wykorzystaniem sztywnych wkładek w postaci kolumn.

oprac. Anna Żuchowska, Biuro Promocji SGGW

Konsultacja merytoryczna:

prof. dr hab. inż. Zbigniew M. Lechowicz

prof. dr hab. inż. Alojzy Szymański

Katedra Geotechniki, Instytut Inżynierii Lądowej SGGW

Polityka równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w SGGW

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie stosuje zasadę równego traktowania i zapewnia jej przestrzeganie, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie normy prawne w strategicznych wewnętrznych aktach normatywnych oraz wprowadzając odpowiednie regulacje formalno-prawne. Od 2019 r. w SGGW podejmowane są celowe i systemowe działania w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania dyskryminacji m.in. powołane zostały współpracujące ze sobą podmioty ds. równego traktowania tj. Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania oraz Koordynatorzy ds. Równego Traktowania w Instytutach i Szkole Doktorskiej.

W Uczelni przyjęto „Standard Antydyskryminacyjny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie” (Zarządzenie nr 139 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 31 grudnia 2021 r.), który jest zobowiązaniem do zapobiegania dyskryminacji w zatrudnieniu, kształceniu i nauce, reagowania na wszelkie ich formy oraz promowania działań na rzecz równego traktowania. Przyjęcie dokumentu wynika z przekonania o niezbywalnych i niepodzielnych prawach człowieka, które mają charakter uniwersalny i stosują się do wszystkich osób, stanowiąc jednocześnie skuteczne narzędzie budowania społeczeństwa obywatelskiego oraz kreowania innowacyjnej i społecznie odpowiedzialnej Uczelni. Nierówne traktowanie i dyskryminacja utrudniają wykorzystanie potencjału indywidualnego i społecznego, stanowiąc barierę w dostępie do pełnego uczestnictwa w życiu akademickim i w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy. „Standard Antydyskryminacyjny” łączy się z przyjętą wizją uczelni jako miejsca wytyczającego nowe kierunki rozwoju myśli i kultury poprzez najwyższej jakości badania oraz kształcenie.

Podstawowymi celami ustanowienia w SGGW dokumentu jest dbanie o jakość kształcenia i zapewnienie bezpiecznego oraz wolnego od dyskryminacji środowiska

pracy poprzez podejmowanie działań, które odnoszą się do takich obszarów jak: rekrutacja, kształcenie studentek i studentów, doktorantek i doktorantów, kształcenie kadry naukowej, badania i współpraca naukowa, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury i techniki, współpraca ze społecznościami lokalnymi, zarządzanie uczelnią, działania marketingowe i promocyjne.

Dzięki realizacji tych działań SGGW wdraża standardy równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji obowiązujące w Unii Europejskiej, w tym w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Realizacji celów wynikających ze „standardu antydyskryminacyjnego” służyć ma wprowadzenie „Polityki Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie” (Zarządzenie Nr 140 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 31 grudnia 2021 r.), która zaplanowana została do realizacji w formie rozwiązań systemowych. Przyjęto, że rozwiązania integrujące różne wymiary funkcjonowania Uczelni mogą przysłużyć się lepszemu dbaniu o najwyższe standardy działania w zapewnianiu wolnego od dyskryminacji środowiska pracy i nauki. „Polityka Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji w SGGW” obowiązuje we wszystkich jednostkach organizacyjnych Uczelni i funkcjonuje w cyklu związanym z wprowadzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem działań antydyskryminacyjnych. Działania związane z jej wprowadzeniem i wdrożeniem zaplanowane zostały na trzy lata.

W strukturze SGGW utworzono także nową jednostkę organizacyjną administracji centralnej pod nazwą: Sekretariat Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Nauczycieli Akademickich,

Polityka Równego Traktowania SGGW

Rzecznika ds. Mobbingu i Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania (Zarządzenie nr 136 Rektora SGGW z dnia 30 grudnia 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 46 Rektora SGGW z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie).

Ponieważ dyskryminacja często jest efektem nieświadomości i niewiedzy, zaplanowane działania „Polityki Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji w SGGW” koncentrują się przede wszystkim na informacyjnym oraz edukacyjnym wymiarze zapobiegania dyskryminacji i ukierunkowane są na wzrost świadomości z tego zakresu i podniesienie kompetencji antydyskryminacyjnych całej społeczności akademickiej. Powołana została Rektorska Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji oraz przygotowana jest procedura reagowania na przypadki dyskryminacji. Opracowany został również kompleksowy program podnoszenia kompetencji antydyskryminacyjnych społeczności akademickiej.

Do tej pory przeprowadzono szkolenia dla kadry zarządzającej SGGW „Przeciwdziałanie dyskryminacji i mobbingowi w relacjach pracowniczych”, które

traktowanie w zatrudnieniu i edukacji – problem dyskryminacji i autodyskryminacji w szkolnictwie wyższym; mobbing jako patologia działania zespołowego w środowisku pracy; mediacje w relacjach pracowniczych. Zaplanowane są także szkolenia z zakresu dyskryminacji i jej przeciwdziałania dla osób pracujących i studiujących w SGGW.

Upowszechnianiu wiedzy na temat równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, a także informacji na temat realizowanych w ramach „Polityki Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji w SGGW” służy specjalnie dedykowana temu strona www. Aby dostosować działania do potrzeb i oczekiwań osób pracujących i studiujących w SGGW, przeprowadzone zostaną także badania opinii na temat równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji. Celem badań będzie także rozpoznanie skali zjawiska w Uczelni.

Plan Równości Płci SGGW

W 2021 r. przyjęto również „Plan Równości Płci dla Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na lata 2022-2025” (Zarządzenie Nr 141 Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 31 grudnia 2021 r.). SGGW jest jedną z pierwszych uczelni w Polsce, w której taki dokument został przygotowany. Wpisuje się on w cele i założenia „Standardu Antydyskryminacyjnego SGGW” oraz uzupełnia, rozwija cele i założenia realizowanej w SGGW polityki równego traktowania. Przyjęcie „Planu Równości Płci dla SGGW” jest odpowiedzią na wymagania wynikające z warunków finansowania badań naukowych w Programie Horyzont EUROPE 2021-2027 i stanowi uzupełnienie i rozszerzenie zakresu działań prorównościowych i antydyskryminacyjnych, realizujących zobowiązania podjęte przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w związku z przyznaniem jej przez Komisję Europejską logo „HR Excellence in Research”.

Dzięki realizacji tych działań SGGW wdraża standardy równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji obowiązujące w Unii Europejskiej, w tym w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

zrealizowane zostały w ramach Projektu „Sukces z natury – kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie”. Przeprowadzone zostały także szkolenia dla wszystkich Koordynatorów ds. Równego Traktowania powołanych w Instytutach i Szkole Doktorskiej. Tematyka szkoleń obejmowała: równe

„Plan Równości Płci dla SGGW” rozwija założenia zawarte w „Strategii rozwoju zasobów ludzkich uwzględniającej zasady Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych 2015-2019” oraz integruje dotychczas prowadzone w SGGW działania na rzecz równości z nowymi inicjatywami. Istotnym punktem odniesienia przy tworzeniu „Planu Równości Płci dla SGGW” były podobne dokumenty wdrażane na uczelniach europejskich.

Cele „Planu Równości Płci dla SGGW” odpowiadają na problemy i potrzeby rozpoznane na podstawie diagnozy i zostały wypracowane na podstawie zebranych propozycji z przeprowadzonych w 2021 r. badań – wywiadów z przedstawicielkami i przedstawicielami Instytutów i Szkoły Doktorskiej, koordynującymi działania związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji w ramach realizowanej na Uczelni „Polityki Równego Traktowania”, z reprezentantami władz Instytutów, przedstawicielami i przedstawicielkami kolegów dziekańskich, a także na podstawie wywiadów ze studentkami i studentami oraz doświadczeń osób studiujących, które doświadczyły dyskryminacji.

Przeprowadzono także analizę stanu osób studiujących i osób zatrudnionych w SGGW oraz analizę dokumentów strategicznych SGGW. Wyniki i wnioski z badań opracowano w formie raportów:

1. Płeć w SGGW. Struktura płci osób studiujących i pracujących w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
2. Analiza dokumentów strategicznych SGGW w zakresie realizacji standardów równego traktowania;
3. Problem dyskryminacji i jej przeciwdziałanie w SGGW;
4. Równe traktowanie pracownic i pracowników naukowych w SGGW – problem dyskryminacji i jej przeciwdziałanie;
5. Równe traktowanie osób studiujących w SGGW – problem dyskryminacji i jej przeciwdziałanie;
6. Doświadczenia związane z dyskryminacją i molestowaniem osób studiujących w SGGW;
7. Dyskryminacja kobiet na uczelniach wyższych na podstawie analizy pogłębionych wywiadów indywidualnych ze studentkami Szkoły Głównej

Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Autorkami ostatniego raportu były studentki 3. roku Socjologii: W. Zych, M. Wicher, A. Sarosiek, A. Trojanowska.

„Plan Równości Płci dla SGGW” odpowiada na następujące potrzeby:

1. upowszechnienia wiedzy na temat równego traktowania, sposobów przeciwdziałania dyskryminacji i reagowania na nią;
2. promowania istniejących rozwiązań i dobrych praktyk w ramach wzmacniania równego traktowania;
3. przeciwdziałania stereotypom, które mają wpływ na proces kształcenia i rozwój karier oraz wizerunek uczelni i wizerunek nauki;
4. promowania wartości różnorodności w ciałach zarządczych, zespołach decyzyjnych oraz projektowych; podnoszenie świadomości w zakresie działania mechanizmów autodyskryminacji;
5. wspierania kobiet na wszystkich etapach karier, ze szczególnym uwzględnieniem karier naukowych po doktoracie i habilitacji;
6. wspierania łączenia pracy z życiem rodzinnym.

Nadrzędnym celem „Planu Równości Płci dla SGGW” jest zapewnianie równego traktowania, troska o równość szans i możliwości rozwoju, dbałość o równowagę i różnorodność. Zaplanowane w nim działania zorientowane są na realizację trzech głównych celów, jakimi są:

1. zwiększanie świadomości całej społeczności SGGW na temat zasady równego traktowania i dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na płeć;
2. troska o równość szans i możliwości pełnego rozwoju potencjału kobiet;
3. dbanie o równowagę płci i różnorodność w uczelnianych, instytutowych i wydziałowych ciałach decyzyjnych oraz zespołach eksperckich, recenzenckich i projektowych, a także w ramach poszczególnych stanowisk oraz w procesach rekrutacji.

Każdy z tych celów został zoperacjonalizowany poprzez określenie osób, do których jest kierowany, działań, wskaźników mierzących działania oraz jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację.

W ramach działań wynikających z pierwszego celu zaplanowano działania promocyjne, edukacyjne i informacyjne dotyczące równego traktowania i sposobów przeciwdziałania dyskryminacji oraz prowadzenie badań, monitorowanie i gromadzenie danych z zakresu realizowania zasady równego traktowania w Uczelni. Zaplanowano m.in. przygotowanie strategii promocji Uczelni zorientowanej na

wyeksponowanie podejmowanych w niej działań związanych z przestrzeganiem równego traktowania i promowaniem różnorodności; opracowanie poradników dotyczących dyskryminacji i jej przeciwdziałania oraz rekomendacji dotyczących niedyskryminującego języka; stworzenie ulotki elektronicznej (również w wersji anglojęzycznej) zawierającej podstawowe informacje dotyczące dyskryminacji i możliwości zgłoszenia problemu. Zaplanowano także stworzenie bazy danych, raportów i analiz dotyczących kobiet i mężczyzn studiujących i pracujących w SGGW tzw. „Kalejdoskopu płci w SGGW”, a także opracowanie i wprowadzenie elektronicznego narzędzia, za pomocą którego można będzie szybko i sprawnie zgłaszać przypadki dyskryminacji. W planach jest także opracowanie narzędzi internetowych do corocznego szkolenia w wersji online dla osób przyjętych na studia i dla nowo zatrudnionych pracowników.

Realizacji celu drugiego służyć będą akcje promocyjne, edukacyjne i informacyjne na temat roli kobiet w nauce, prowadzenie badań, monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących karier naukowych i awansów kobiet i mężczyzn pracujących w SGGW oraz absolwentek i absolwentów Uczelni, a także podejmowanie działań wspierających kobiety w procesie awansowania i godzeniu obowiązków zawodowych z rodzinnymi oraz opracowanie regulacji i rekomendacji w zakresie efektywnego planowania kariery naukowej przy zachowaniu zasady work-life-balance. Zaplanowano także utworzenie grupy networkingowej dla doktorantek oraz webinarium realizowanych w ramach tzw. Women's Lab – Laboratorium kobiet, których celem jest aktywizowanie do współpracy kobiet zajmujących się nauką i inspirowanie do innowacyjnych projektów badawczych i mobilności poprzez wymianę doświadczeń z badaczkami z innych uczelni w Polsce i za granicą.

W celu wsparcia aktywności naukowej kobiet i przeciwdziałaniu zjawisku utraty zaangażowania kobiet w toku rozwoju kariery naukowej, zaplanowano wprowadzenie grantów wewnątrzuczelnianych oraz nagrody im. prof. Marii Radomskiej przyznawanej corocznie kobietom pracującym w SGGW w drodze ogólnouczelnianego głosowania za szczególne osiągnięcia w obszarze naukowym i organizacyjnym. Wspomniana wyżej nagroda, z jednej strony służyła będzie promowaniu wzorów kobiecych karier w nauce, z drugiej zaś jest odwołaniem do historii SGGW i docenieniem dobrych praktyk – prof. Maria Radomska była jedną z pierwszych kobiet w Polsce, która pełniła funkcję rektora uczelni i dotychczas jedyną kobietą, pełniącą funkcję rektora w SGGW.

dr hab. Emilia Paprzycka, Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania

Zaplanowano także opracowanie programu wsparcia naukowców – rodziców małych dzieci pt. „Bez konfliktu ról”, a także przygotowanie rozwiązań dla pracowników i pracownic administracji oraz stworzenie „Przewodnika dla Młodych Rodziców” ułatwiającego załatwianie spraw formalnych w okresie ciąży, urlopu macierzyńskiego i ojcowskiego oraz korzystania z innych form wsparcia dla rodziców. W planach są także szkolenia z zakresu przygotowywania wniosków konkursowych i wypracowanie modelu wsparcia indywidualnego badaczek przy składaniu wniosków grantowych, tj. opracowanie przewodnika „Złożenie wniosku krok po kroku”.

Realizacji celu trzeciego służyć będą działania promocyjne i informacyjne zachęcające kobiety do obejmowania stanowisk kierowniczych oraz działania edukacyjne z zakresu zarządzania różnorodnością, a także prowadzenie badań, monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących proporcji w ciałach decyzyjnych i kadrze zarządzającej. W tym zakresie zaplanowano prowadzenie działań na bazie instrumentów miękkich, zachęcających do kandydowania przedstawicieli płci niedoreprezentowanej oraz kampanię promocyjną Samorządu Studenckiego, zachęcającą studentki

Kadr z filmu inicjującego kampanię informacyjną

do kandydowania w wyborach do Prezydium i udzielania się w samorządzie.

Zaplanowano także opracowanie wytycznych do uwzględnienia w procesie planowania ekspertyz, eksperymentów i projektów oraz ich realizacji promujących równe traktowanie oraz opracowanie zasad rekrutacji zapewniających transparentne reguły. Przygotowany zostanie także tzw. załącznik GEP – dokument zawierający rekomendacje w zakresie zachowania proporcji płci w powoływanych komisjach, zespołach eksperckich, radach, komisjach konkursowych oraz zasady formułowania ogłoszeń rekrutacyjnych. Przeprowadzony zostanie monitoring wynagrodzeń z uwzględnieniem płci oraz form zatrudnienia i czasu pracy. Zaplanowane zostały także szkolenia z zakresu zarządzania różnorodnością, zorientowane na podniesienie kompetencji kadry zarządzającej w zakresie rozpoznawania potencjału pracownic i pracowników, sposobów motywowania, indywidualnych ścieżek rozwoju kariery.

Realizacja „Planu Równości Płci dla SGGW” wspierana jest przez istniejącą już strukturę organizacyjną Uczelni oraz strukturę powołaną w ramach realizowanej „Polityki Równego Traktowania”: Pełnomocnika Rektora ds. Równego

Traktowania, Rektorską Komisję ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji i Koordynatorów ds. Równego Traktowania powołanych w jednostkach. Dla celów i działań wynikających z „Planu Równości Płci dla SGGW” stworzone zostaną specjalnie struktury w postaci rozwiązań organizacyjnych na poziomie uczelnianym. W celu sprawnego wdrożenia, realizacji i ewaluacji działań zaplanowanych w „Planie Równości Płci dla SGGW” powołani zostaną Koordynatorzy ds. Planu Równości Płci. Powołany zostanie także Rzecznik Akademicki (Academic Ombudsman), którego celem będzie wspieranie osób pracujących i studiujących w SGGW poprzez mediacje i rozwiązywanie konfliktów, analizę i wyjaśnianie spraw problemowych, interweniowanie w przypadku naruszeń prawa lub procedur.

„Plan Równości Płci dla SGGW” jest strategią zaplanowaną na lata 2022-2025, a jego wewnętrzna ewaluacja nastąpi po dwóch latach od wprowadzenia.

dr hab. Emilia Paprzycka

Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania

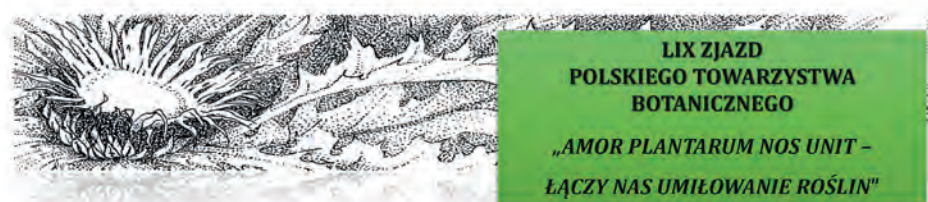
Rok 2022 Świętem Botaników

Dorobek i historia polskiej botaniki, jak również cywilizacyjne znaczenie tej dziedziny nauki w kształtowaniu przeszłości, teraźniejszości i przyszłości zostały docenione przez Izbę Wyższą Parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej. Pamiętając o dokonaniach wielu pokoleń badaczy, którzy swoją aktywnością wspierają rozwój nauk botanicznych w Polsce i na świecie, a promując wiedzę o roślinach tworzą podstawy jej popularyzacji, Senat RP uchwałą 26 listopada 2021 r. ustanowił rok 2022 Rokiem Botaniki. Inicjatywie patronowało Polskie Towarzystwo Botaniczne (PTB) - jedna z najstarszych w Polsce organizacji zrzeszająca uczonych reprezentujących

szerokie spektrum nauk botanicznych, która w 2022 r. obchodzi stulecie swojej działalności.

Botanika jest jedną z najstarszych dziedzin naukowego poznania, zajmującą się roślinami i związanymi z nimi zjawiskami. Za jej twórcę uważany jest Teofrast z Eresos (ok. 370-287 p.n.e.), uczeń Arystotelesa, autor dzieł zawierających początki systematyki, geografii i ekologii roślin, zaś jej najbardziej znaną postacią - Karol Linneusz (1707-1778), który poprzez ujednoczenie opisu, klasyfikacji i nazewnictwa organizmów spowodował, że przyrodnicy na całym świecie zaczęli posługiwać się wspólnym językiem.

**LIX ZJAZD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
BOTANICZNEGO**
„AMOR PLANTARUM NOS UNIT –
ŁĄCZY NAS UMIŁOWANIE ROŚLIN”

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
botaników i innych miłośników
roślin do udziału w organizo-
wanej cyklicznie od 1922 r.
konferencji naukowej, której
motywem przewodnim w roku
2022 jest dewiza Polskiego
Towarzystwa Botanicznego:
„Amor plantarum nos unit”

26 czerwca – 3 lipca 2022 r.
Warszawa

LIX Zjazd będzie miał wyjątkowo uroczysty charakter ze względu na świętowanie jubileuszu stulecia powstania naszego Towarzystwa.

Organizowane wydarzenie stanowi również kulminację obchodów Roku Botaniki, którym Senat RP ogłosił rok 2022, honorując w ten sposób polskich botaników i ich osiągnięcia, a także doceniając cywilizacyjne znaczenie tej dziedziny nauki.

Wielowiekowe badania na każdym poziomie organizacji roślin (od zbiorowisk roślinnych aż po geny), jak również poznawania ich z różnych poziomów (klasyfikacji, struktury i zasad funkcjonowania) sprawiły, że dziedzina ta jest obecnie reprezentowana przez liczne działy specjalistyczne. Wiedza botaniczna służy rozwojowi nauk stosowanych, takich jak: ogrodnictwo, rolnictwo, leśnictwo, medycyna czy biotechnologia. Powiązania pomiędzy botaniką i nowoczesną zrównoważoną gospodarką znajdują odzwierciedlenie

Botanika jest jedną z najstarszych dziedzin naukowego poznania, zajmującą się roślinami i związanymi z nimi zjawiskami.

w ochronie i zachowaniu bioróżnorodności, hodowli nowych odmian, dostarczaniu odnawialnych źródeł energii, poprawie zdrowia ludzkiego czy tworzeniu miejsc aktywnej rekreacji.

Zasługi dla Polskiego Towarzystwa Botanicznego

Wśród wielu znakomych postaci zrzeszonych w Polskim Towarzystwie Botanicznym na szczególną uwagę zasługują pracownicy naszej Uczelni, którzy pracą naukową,

poświęceniem i pasją odkrywania oraz poznawania tajemnic natury przyczynili się do rozwoju SGGW i PTB, a także stworzyli podwaliny botaniki w niepodległej Polsce. Jednym z nich jest prof. Seweryn Dziubałtowski. Jako prorektor SGGW, Dziekan Wydziału Leśnego i wieloletni wiceprzewodniczący Oddziału Warszawskiego PTB, prof. S. Dziubałtowski stworzył w murach naszej Uczelni prężny ośrodek botaniczny, stawiając tym samym SGGW wśród najważniejszych krajowych instytucji naukowych odpowiedzialnych za odbudowę nauk botanicznych w okresie międzywojennym. Jego uczeń prof. Roman Kobendza kontynuował działalność na rzecz rozwoju botaniki również jako członek Prezydium Zarządu Głównego PTB. Wraz z profesorami Michałem Korczewskim (biochemik i fizjolog, pierwszy kierownik Katedry Fizjologii Roślin Wydziału Ogrodniczego SGGW) i Wincentym Siemaszko (fitopatolog i mykolog, organizator Zakładu Fitopatologii SGGW), organizatorami życia naukowego środowiska botaników warszawskich, otwierają oni długą listą pracowników SGGW zaangażowanych w późniejszą działalność PTB. Są wśród nich profesorowie: Tadeusz Górczyński, Tomasz Wodzicki i Stefan Zajączkowski, którzy pełnili funkcję prezesa PTB. Ponadto, dziesięciu spośród dwiętnastu przewodniczących Oddziału Warszawskiego PTB wywodziło się z grona pracowników naszej Uczelni, a obecnie botanicy z SGGW stanowią większość aktywnych członków Oddziału.

Więcej informacji na temat polskich botaników i historii tej dziedziny, nierozdzielnie związanych ze stuletnią działalnością PTB od czasów, w których rozpoczęło się

RAMOWY PROGRAM

26 czerwca 2022 (niedziela)
17.00 – 19.00 Posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego

27 czerwca 2022 (poniedziałek)
9.30 – 18.00 Posiedzenie Zarządu Głównego PTB i Walne Zgromadzenie Delegatów

28 czerwca 2022 (wtorek)
10.00 – 15.00 Uroczyste obchody Jubileuszu Stalecta PTB pod hasłem „Łączy nas umiłowanie roślin” w Auli im. Adama Mickiewicza Uniwersytetu Warszawskiego
17.00 – 18.00 Odsłonięcie kamienia upamiętniającego założycieli Towarzystwa i otwarcie plenerowej wystawy fotograficznej w Ogrodzie Botanicznym UW
18.00 – Wieczór z kolacją w plenerze OB UW

29 czerwca 2022 (środa)
9.30 – 10.00 Uroczyste otwarcia LIX Zjazdu PTB pod hasłem „Amor plantarum nos unit” w Auli Kryształowej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
10.00 – 17.00 Sesje plenarne – wykłady zaproszonych prelegentów, gości zagranicznych oraz laureatów nagród PTB

30 czerwca – 1 lipca 2022 (czwartek–piątek)
8:00 – 18:00 Tematyczne sesje referatowe i posterowe w sekcjach: Aerobiologicznej, Briologicznej, Dendrologicznej, Fizjologii i Biochemii Roślin, Fykologicznej, Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej, Historii Botaniki, Kultur Tkankowych, Lichenologicznej, Mykologicznej, Ogrodów Botanicznych i Arboretów, Paleobotanicznej, Pteridologicznej, Struktury i Rozwoju Roślin, Taksonomii Roślin Naczyniowych

2-3 lipca 2022 (sobota-niedziela)
Sesje terenowe

WAŻNE TERMINY
Planowany początek rejestracji – 17 stycznia 2022 r.
Koniec rejestracji wczesnej – 31 marca 2022 r.
Termin nadsyłania streszczeń i koniec rejestracji późnej – 30 kwietnia 2022 r.

PATRONAT HONOROWY
JM Rektor SGGW w Warszawie – prof. dr hab. Michał J. Zasada
JM Rektor Uniwersytetu Warszawskiego – prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak
JM Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego – prof. dr hab. Jacek Popiel

KOMITET HONOROWY
Przewodnicząca Rady Towarzystw Naukowych – prof. dr hab. I. Hofman
Przewodniczący Komitetu Biologii Organizmów PAN – prof. dr hab. B. Jackowiak
Dziekan Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego – prof. dr hab. K. Spalik
Dyrektor Instytutu Biologii SGGW – prof. dr hab. A. Gniazdowska-Piekarśka
Dyrektor Instytutu Nauk Leśnych SGGW – dr hab. R. Wójcik
Dyrektor Instytutu Nauk Ogrodniczych – dr hab. D. Wrona, prof. SGGW
Dyrektor Ogrodu Botanicznego UW – dr hab. M. Zych, prof. UW
Dyrektor PAN Ogrodu Botanicznego-CZRB w Powsinie – prof. dr hab. A. Nowak
Przewodnicząca Rady M. St. Warszawy – E. Malinowska-Grupińska

KOMITET ORGANIZACYJNY
dr inż. Katarzyna Marciszewska – przewodnicząca
dr hab. inż. Ewa Muszyńska-Sadłowska – sekretarz
dr hab. Mateusz Labuda – skarbnik
dr Artur Obidziński – koordynator sesji terenowych
dr hab. Agata Jedrzejuk
dr hab. inż. Marzena Sujkowska-Rybikowska
dr Justyna Fidler
dr Marta Gietler
dr Anna Rybarczyk-Płońska
dr inż. Mirosław Sobczak
mgr Adam Kapler

KONTAKT
Sekretariat Zjazdu:
59zjazd_biuro@polsociety.org.pl
<https://polsociety.org.pl/default/konferencje/59-zjazd-polskiego-towarzystwa-botanicznego/>
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała nauka” (DNK/SP/512054/2021)

tworzenie na nowo tożsamości polskiej nauki, poprzez okres izolacji politycznej po II wojnie światowej, aż po czasy współczesne można znaleźć w jubileuszowym dziele „Polskie Towarzystwo Botaniczne w setną rocznicę powstania (1922–2022)” pod redakcją A. Mostowskiej, A. Rostańskiego i A. Mikuły.

„Amor plantarum nos unit – łączy nas umiłowanie roślin”

Jako miłośnicy roślin wraz z uchwałą o Roku Botaniki zyskaliśmy szansę zwrócenia szczególnej uwagi na zachowanie szacunku dla środowiska naturalnego, z którym ludzkość jest trwale związana. Lepsze zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy rośliną a człowiekiem, pogłębianie wiedzy o niezwykłym świecie roślin, a przede wszystkim popularyzacja nauk botanicznych, wydaje się być istotna dla budowy społeczeństwa odpowiedzialnego i światłego oraz gospodarki opartej na wiedzy. Z tego powodu PTB zaplanowało szereg inicjatyw, m.in. cykl webinarów pt. „Rok botaniki – z botaniką przez cały rok!”, wystawy plenerowe, konkursy, wyprawy botaniczne czy wydawnictwa jubileuszowe, poprzez które w ciągu całego 2022 r. członkowie Towarzystwa będą dzielili się najnowszymi osiągnięciami badań w dziedzinie botaniki *sensu lato*, pozostając jednocześnie otwartymi na wszystkie nurtujące społeczeństwo zagadnienia i potrzeby.

Ogólnopolskie obchody Roku Botaniki znajdą swoją kulminację w obradach LIX Zjazdu PTB (zjazd finansowany ze środków MEiN w ramach programu „Doskonała nauka” DNK/SP/512054/2021). Jego organizacji podjęli się botanicy

obecnie skupieni w Oddziale Warszawskim z siedzibą w SGGW, a w szczególności pracownicy Instytutu Biologii (z Katedry Botaniki oraz Katedry Biochemii i Mikrobiologii), a także Instytutów Nauk Leśnych i Nauk Ogrodniczych. Motywem przewodnim Zjazdu, który odbędzie się w dniach 26 czerwca – 1 lipca 2022 r. w Warszawie, jest ponadczasowa dewiza „Amor plantarum nos unit – łączy nas umiłowanie roślin”, stanowiąca fundament działania każdego botanika. Celem wydarzenia jest nie tylko prezentacja aktualnych problemów badawczych w różnych specjalnościach nauk botanicznych, ale także spotkanie wybitnych naukowców w jednym miejscu i czasie, sprzyjające dyskusjom nad możliwościami wykorzystania interdyscyplinarnych osiągnięć z zakresu botaniki w pracach na rzecz rozwoju społecznego, kulturowego i gospodarczego Polski.

Niech wymierne korzyści, jakie mogą przynieść nawet najdrobniejsze przedsięwzięcia badawcze, dydaktyczne czy popularyzatorskie związane z fascynującym światem roślin, będą dla każdego miłośnika przyrody zachętą do aktywnego włączenia się w obchody Roku Botaniki.

dr hab. inż. Ewa Muszyńska, Instytut Biologii SGGW
prof. dr hab. Anna Mikuła – Prezes Polskiego Towarzystwa Botanicznego,
PAN Ogród Botaniczny – CZRB w Powsinie

Zachowania trudne – SGGW wspiera studentów

Problemy psychiczne są coraz częstszym zjawiskiem w środowisku akademickim. Dla młodych ludzi szczególnie trudny jest czas przejścia ze szkoły średniej na uczelnię i rozpoczęcie studiów. Okres pandemii, kiedy studenci zmuszeni byli odbywać zajęcia w formie zdalnej lub hybrydowej doświadczając również izolacji społecznej, przyczynił się do pojawienia bądź nasilenia wielu zaburzeń emocjonalnych. Studenci SGGW nie pozostają z tymi problemami sami. Wszyscy, zarówno ze zdiagnozowanymi, jak i niezdiagnozowanymi niepełnosprawnościami, mogą liczyć na pomoc i wsparcie ze strony Uczelni.

Studenci SGGW mogą zgłaszać się ze swoimi problemami do Pełnomocnika Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, pełnomocników wydziałowych, a także liczyć na wsparcie wykładowców, psychologów oraz lekarzy i specjalistów ze Student Health Centre - Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej SGGW, mieszczącego się na terenie ursynowskiego kampusu.

Współczesne szybkie tempo życia sprawia, że młodzi ludzie częściej doświadczają kryzysów psychicznych. Głównymi problemami stają się: niska samoocena, stres, myśli samobójcze, zaburzenia lękowe, depresyjne, nerwice, problemy adaptacyjne, zaburzenia osobowości. Pojawiają się kryzysy w relacjach koleżeńskich, uczuciowych czy rodzinnych, samotność, problemy z komunikacją

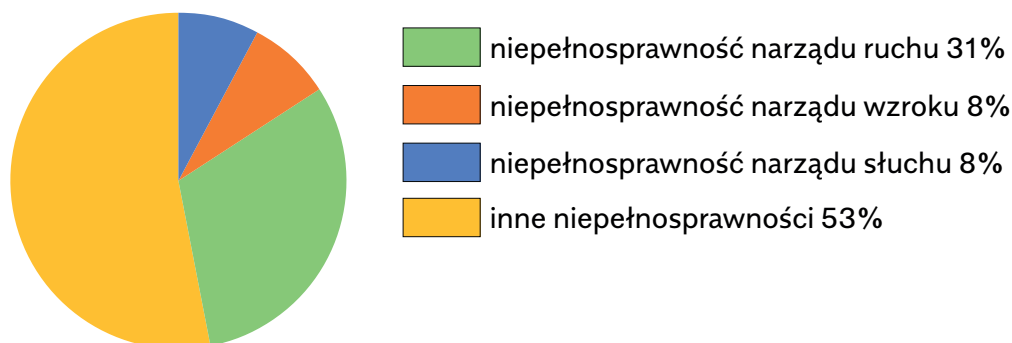

Diagram 1. Struktura rodzajów niepełnosprawności studentów SGGW w 2021 r.

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie studiuje 171 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, co wynosi poniżej 1% ogółu studentów. Najwięcej jest studentów z tzw. „innymi” rodzajami niepełnosprawności, do których zalicza się m.in. choroby neurologiczne, onkologiczne, internistyczne, a także psychiatryczne. Są to niepełnosprawności niewidoczne, które mogą, choć nie muszą, utrudniać studentowi funkcjonowanie w życiu codziennym, w tym także na uczelni.

z rówieśnikami, brak empatii ze strony otoczenia, a czasem wręcz poczucie dyskryminacji. Problemem są również zaburzenia w odżywianiu, nadwaga, otyłość i związane z tym kompleksy (tab. 1.).

Osoby ze środowiska akademickiego, szczególnie w okresie pandemii, doświadczają poczucia osamotnienia potęgowanego przez izolację, borykają się również z uzależnieniami (od alkoholu, papierosów, narkotyków, hazardu, seksu, internetu). Dodatkowo pojawia się

Czynniki biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Historia rodzinna/podatność genetyczna • Choroby ośrodkowego układu nerwowego • Przewlekłe choroby somatyczne • Używanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych • Działania niepożądane leków
Czynniki psychologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Negatywne doświadczenia w dzieciństwie wpływające na rozwój osobowości, pewność siebie, samoocenę, • Doświadczenia traumatyczne na każdym etapie życia
Czynniki społeczne	<ul style="list-style-type: none"> • Negatywne wydarzenia życiowe • Ubóstwo • Bezrobocie • Ograniczone wsparcie społeczne • Wykluczenie
Czynniki rozwojowe	<ul style="list-style-type: none"> • Trudności w zakresie realizacji zadań rozwojowych

Tabela 1. Czynniki ryzyka wystąpienia zaburzeń psychicznych

przemęczenie, brak koncentracji, poczucie braku perspektyw i możliwości rozwoju. W życiu każdego studenta przychodzi czas zderzenia się z rzeczywistością dorosłych.

Czynniki ryzyka wystąpienia problemów psychicznych u młodzieży akademickiej są związane z:

1. czasem przejścia pomiędzy okresem dojrzewania a dorosłością,
2. przemianami rozwojowymi:
 - koniecznością określenia własnej tożsamości,
 - podjęciem decyzji o przyszłej drodze zawodowej,
 - ustaleniem swojej roli w grupie rówieśniczej,
 - podjęciem pierwszych stabilnych relacji uczuciowych,
3. znaczącymi zmianami życiowymi:
 - oddaleniem od rodziny, dotychczasowych przyjaciół i znajomych,
 - koniecznością dostosowania do nowego otoczenia,
 - odmiennym sposobem uczenia się,
 - większą samodzielnością w dbaniu o naukę i własne finanse,
 - wchodzeniem w nowe relacje przyjacielskie i romantyczne.

Problemami wywołującymi kryzys mogą być również kłopoty finansowe, a co za tym idzie – trudności w poszukiwaniu pierwszej pracy. Zgodnie z Raportem Rzecznika Praw Pacjenta „Zdrowie psychiczne na polskich uczelniach” z 2021 r., możliwymi skutkami kryzysów psychicznych dla studentów są pogorszenie wyników w nauce, nieobecności na zajęciach uczelnianych, pogorszenie stanu zdrowia, a nawet skreślenie z listy studentów.

Zaburzenia psychiczne można określić jako szerokie spektrum stanów doświadczanych z różnym nasileniem, o różnej częstości występowania i czasie trwania oraz zakresie oddziaływania na poszczególne sfery aktywności. Niektóre z nich mogą być dyskretne, krótkotrwałe i niezauważalne nawet dla bliskiego otoczenia. Bywa, że nie utrudniają życia w większości codziennych sytuacji. Część jednostek chorobowych sklasyfikowanych przez Światową Organizację Zdrowia (ICD – International Classification of Diseases) oraz Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne (DSM – Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) nie jest postrzegana przez opinię publiczną jako zaburzenia psychiczne (np. uzależnienie od nikotyny). Niektóre znajdują zrozumienie, jak np. ostra reakcja na stres w następstwie udziału w wypadku komunikacyjnym. Inne zaburzenia bywają stygmatyzujące, m.in. ze względu na niewielką świadomość społeczną dotyczącą ich etiologii oraz zniekształcony obraz zachowania się chorego. Częstym zjawiskiem jest lęk przed agresją „schizofrenika” czy unikanie przygnębiającego towarzystwa osoby z epizodem depresyjnym.

Pandemia nasiliła występowanie zaburzeń nastroju definiowanego jako zespół afektywny, w którym objawem dominującym jest obniżenie nastroju o charakterze depresyjnym i depresyjno-dysforycznym (np. w postaci natręctw, skarg hipochondrycznych, osłupienia, derealizacji/depersonalizacji), dla którego charakterystyczne są też:

- myśli, zamiary lub działania samobójcze, zahamowanie dotyczące wszystkich procesów psychicznych, najłatwiej dostrzegalne w zakresie różnych form aktywności oraz toku myślenia,
- lęk oraz związany z nim niepokój lub nawet pobudzenie ruchowe (mogą maskować ruchowe przejawy zahamowania),
- skargi i dolegliwości somatyczne, zwłaszcza związane z ośrodkową regulacją popędów (skrócenie snu, obniżenie łaknienia i libido), rytmów biologicznych oraz czynności układu autonomicznego.

Obserwuje się również nasilenie występowania zespołu afektywnego, w którym objawem dominującym jest podwyższenie nastroju (o charakterze maniakalnym), w którym występują ponadto:

- zachowania ryzykowne dla zdrowia, pozycji społecznej, bezpieczeństwa materialnego,
- przyspieszenie dotyczące wszystkich procesów psychicznych, ale najłatwiej dostrzegalne w zakresie różnych form aktywności oraz toku myślenia,
- czasem złość (dysforia) o cechach zmiennie nasilonej, słabo kontrolowanej gniewliwości powodowanej licznymi wewnętrznymi i zewnętrznymi okolicznościami ograniczającymi wzmożoną ekspansywność,
- bagatelizowanie problemów somatycznych, zwłaszcza objawów ośrodkowej dysregulacji popędów (skrócenie snu, obniżenie łaknienia, wzmożenie libido), rytmów biologicznych (wahania nastroju i aktywności).

Oprócz wskazanych powyżej zespołów, u młodzieży akademickiej w dobie pandemii obserwuje się również występowanie zaburzeń nastroju, którego podstawowym objawem jest nastrój depresyjny (smutek, przygnębienie, zubożenie) utrzymujący się przez większość dnia i prawie każdego dnia, niepodlegający wpływowi wydarzeń zewnętrznych. Zaburzenia nastroju mogą się charakteryzować także utratą zainteresowań lub zadowolenia w zakresie aktywności, które zwykle sprawiały przyjemność, ograniczeniem kontaktów z otoczeniem, poczuciem utraty energii lub zwiększeniem męczliwości, objawiającej się spowolnieniem ruchowym, a krańcowo stanem zaburzonej aktywności ruchowej polegającej na znacznie zmniejszonej reaktywności na bodźce zewnętrzne (stupor) lub stałym uczuciem zmęczenia, osłabieniem.

Okres studiów jest czasem podwyższonego ryzyka wystąpienia różnorodnych trudności psychicznych, w tym pierwszych epizodów zaburzeń psychicznych. Większość z nich rozpoczyna się pod koniec okresu dojrzewania i we wczesnej dorosłości (tab. 2).

Innym czynnikiem ryzyka jest czas przejścia pomiędzy okresem dojrzewania a dorosłością, w którym właśnie znajdują się studenci. Ten okres i związane z nim przemiany rozwojowe, takie jak konieczność określenia własnej tożsamości, w tym decyzji o przyszłej drodze zawodowej, ustalenia swojej roli w grupie rówieśniczej oraz podjęcia pierwszych stabilnych relacji uczuciowych wywołują dużą presję emocjonalną, która zwiększa podatność na inne czynniki stresowe. Jak wynika z badań prowadzonych wśród studentów i pracowników Uniwersytetu Śląskiego

Zaburzenie psychiczne	Najczęstszy wiek wystąpienia pierwszych objawów (w latach)
Schizofrenia	20 - 30
Depresja	20 - 30 (pierwszy szczyt zachorowań)
Choroba afektywna dwubiegunowa	20 - 30
Zaburzenia lękowe	15 - 25
Zaburzenie obsesyjno-kompulsyjne	12 - 35
Zaburzenia odżywiania: anoreksja, bulimia	14 - 25
Zaburzenia konwersyjne	20 - 30
Zaburzenia somatoformiczne	18 - 30
Zaburzenia osobowości	17 - 30

Tabela 2. Wiek wystąpienia pierwszych objawów zaburzeń psychicznych

(UŚ), istnieje wiele sytuacji zakłócających funkcjonowanie podczas zajęć edukacyjnych, które badacze określili mianem „sytuacji trudnych”.

Spośród ankietowanych studentów UŚ 41% zadeklarowało, iż podczas udziału w zajęciach dydaktycznych spotkało się z sytuacją, w której inny student zachowywał się w sposób utrudniający ich prowadzenie. Z kolei 14% przyznało, iż na uczelni odczuwa lub odczuwało zagrożenie ze strony innego studenta lub pracownika. Wśród badanych studentów część przyznała, iż w obrębie Uniwersytetu doświadczyła:

- agresji fizycznej (np. popychanie, szturchanie) – ok. 2% badanych – głównie ze strony innych studentów, ale w nielicznych przypadkach również ze strony nauczycieli akademickich,
- agresji słownej (np. wyzwiska, groźby) – ok. 14% badanych, głównie ze strony innego studenta (83%) lub nauczyciela akademickiego (13%),
- molestowania seksualnego – ok. 1% badanych głównie ze strony nauczycieli akademickich, a także innych studentów.

Ponadto 9% badanych zadeklarowało, iż na uczelni było świadkiem agresywnego zachowania innego studenta. 29% potwierdziło, że zetknęło się z sytuacjami, gdy inny student uczestniczył w zajęciach dydaktycznych pod wpływem alkoholu, natomiast 8% przyznało, iż wie o sytuacjach, gdy inny student uczestniczył w zajęciach pod wpływem innych niż alkohol środków odurzających. W ankiecie zapytano także o nietypowe zachowania innych studentów. 18% badanych było

akademiści zmuszeni byli podejmować według własnego uznania decyzje, jak zareagować na zdarzenia tak złożone i różnorodne jak agresja, stalking internetowy czy naruszanie zasad BHP.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom nauczycieli akademickich i studentów, zostały zorganizowane i przeprowadzone 2 szkolenia skierowane do pracowników Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz 16 szkoleń

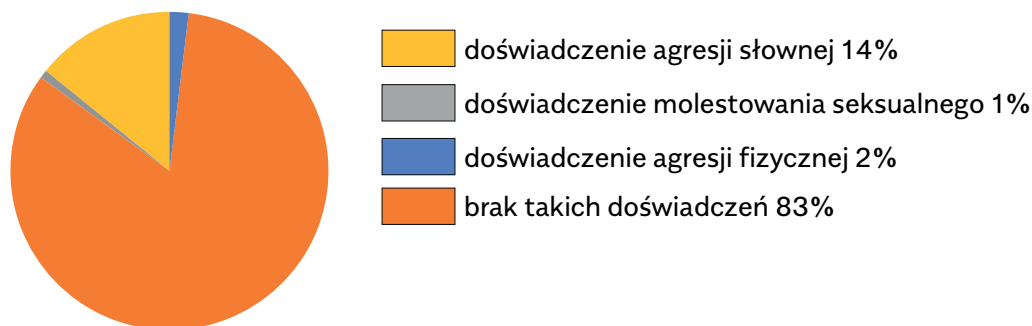

Diagram 2. Doświadczenia studenckie

świadkiem niepokojącego, dziwnego bądź niezrozumiałego dla siebie zachowania (sugerującego problemy zdrowotne, w tym problemy o podłożu psychologicznym) innego studenta. Większość ankietowanych (56%) nie reagowała w takich sytuacjach, ignorując je, ok. 8% aktywnie unikała takich studentów, a tylko 4% zgłosiło niepokojącą sytuację osobie prowadzącej zajęcia, samorządowi studenckiemu bądź ochronie budynku.

Przeprowadzone wśród członków społeczności akademickiej badania wykazały, iż zarówno studenci, jak i pracownicy UŚ niepokojąco często spotykają się w uczelni z zachowaniami nietypowymi, utrudniającymi realizację dydaktyki, a czasem wprost zagrażającymi bezpieczeństwu innych osób. Uzyskane w badaniu dane wskazują na potrzebę wypracowania standardów reagowania na takie sytuacje i wsparcia zarówno studentów, jak i pracowników w adekwatnym radzeniu sobie z nimi, gdyż często w ich obliczu czuli się oni bezradni.

Opublikowane badania pokazują, że ok. 40% studentów i pracowników zetknęło się w przestrzeni uczelni z zachowaniami, które zakłócały pracę dydaktyczną, powodowały dyskomfort lub wyrządzały krzywdę członkom społeczności akademickiej. Zjawiska te powodują poczucie bezradności lub niepewności co do sposobu reagowania na sytuacje, które nie stanowią oczywistego zagrożenia zdrowia i życia, a w konsekwencji nie uzasadniają wezwania służb medycznych lub policji. Wobec czego m.in. nauczyciele

dedykowanych studentom wszystkich wydziałów, w tym jedno w języku angielskim.

Szkolenia dla pracowników, głównie nauczycieli akademickich, obejmowały wybrane elementy wiedzy nt. mechanizmów i przyczyn powstawania różnego rodzaju zaburzeń i chorób psychicznych oraz ich wpływu na zachowanie studenta. Uczestnicy dowiedzieli się, jak rozpoznać przyczynę trudnego zachowania studenta m.in. dysocjację, pobudzenie, zaburzenia uwagi. W trakcie szkolenia zaprezentowano również metody interwencji i oceny ryzyka obserwowanego zachowania oraz przedstawiono dobre praktyki postępowania w przypadku, gdy dostrzegane są niepokojące objawy w zachowaniu studenta. Uczestnicy szkolenia zapoznali się z mitami i najczęstszymi błędnymi przekonaniami na temat zaburzeń osobowości, zaburzeń zachowania, zaburzeń emocjonalnych i behawioralnych oraz przyczyn zachowań agresywnych. Zyskali umiejętność oceny zachowania studenta oraz dowiedzieli się, jak wspierać studentów z trudnymi doświadczeniem w zdrowym regulowaniu swoich reakcji emocjonalnych. Dzięki udziałowi w szkoleniu ponad 250 nauczycieli akademickich oraz pracowników uczelni poznało metody interwencji oraz uzyskało wiedzę, dokąd kierować studenta z niepokojącymi zachowaniami, zaburzeń emocjonalnych i behawioralnych oraz przyczyn zachowań agresywnych. Zyskali umiejętność oceny zachowania studenta oraz dowiedzieli się, jak wspierać studentów z trudnymi

Uczestnicy debaty zorganizowanej z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, od lewej: prof. dr hab. Włodzimierz Chojnacki, dr Karina Szafrńska, dr Beata Just-Brochocka i mgr Ewa Małachowska

Należy:	Należy unikać:
Wystrzegać się formułowania diagnoz i własnych przypuszczeń na temat stanu zdrowia rozmówcy	kłótni, podnoszenia głosu
Nie upowszechniać i nie przekazywać dalej informacji o charakterze osobistym, przekazanych przez tę osobę	ignorowania sytuacji
zadbać o poprawne relacje	wkraczania w strefę intymną studenta
zasygnalizować chęć pomocy i współdziałania	krytykowania studenta
jeśli zachowanie studenta jest bardzo zdezorganizowane lub obawiasz się o jego zdrowie lub zdrowie innych osób – wezwać Pogotowie Ratunkowe	

Tabela 3. Zasady postępowania w celu opanowania trudnych zachowań

doświadczeniem w zdrowym regulowaniu swoich reakcji emocjonalnych. Dzięki udziałowi w szkoleniu ponad 250 nauczycieli akademickich oraz pracowników uczelni poznało metody interwencji oraz uzyskało wiedzę, dokąd kierować studenta z niepokojącymi zachowaniami.

Osoby biorące udział w szkoleniach dedykowanych studentom mogły zapoznać się z najczęstszymi trudnościami w obszarze zdrowia psychicznego. Uczestnicy poznali wybrane elementy wiedzy nt. mechanizmów i przyczyn powstawania zaburzeń i chorób psychicznych, zaburzeń osobowości i zachowania, zaburzeń emocjonalnych i behawioralnych oraz ich wpływu na zachowanie studenta. W przygotowanej ulotce zamieszczono kilka prostych zasad postępowania w sytuacjach trudnych zachowań innych osób:

1. zachowujemy się spokojnie, ale stanowczo;
2. słuchamy, wyrażamy zainteresowanie i deklarujemy chęć pomocy;
3. mówimy wprost, że nie akceptujemy podniesionego głosu, gniewu, złości, agresji, ani autoagresji itp.;
4. nie dotykamy;
5. nie domagamy się wyjaśnienia przyczyn nietypowego zachowania;
6. nie ośmieszamy i nie zawstydzamy;
7. nie omawiamy problemu publicznie;
8. informujemy o sposobach i możliwościach uzyskania fachowej pomocy;
9. w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia wzywamy pogotowie ratunkowe albo policję.

W trakcie szkolenia dla studentów przeanalizowano sposoby interwencji i oceny ryzyka obserwowanego zachowania oraz zaprezentowano dobre praktyki postępowania w przypadku, gdy dostrzegane są niepokojące objawy w zachowaniu innego studenta.

Uczestnicy szkolenia poznali mity i najczęstsze błędne przekonania na temat zaburzeń psychicznych oraz przyczyn

zachowań agresywnych. Dowiedzieli się, gdzie szukać pomocy dla siebie i wspierać koleżanki/kolegów w trudnej sytuacji emocjonalnej, zapoznali się z metodami interwencji i pozyskali wiedzę, jak wspierać osobę z niepokojącymi zachowaniami.

Na zakończenie cyklu szkoleń dla pracowników i studentów SGGW odbyła się debata zorganizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, której uczestnikami byli: organizatorka szkoleń dr Beata Just-Brochocka oraz prowadzące je: dr Karina Szafrńska oraz mgr Ewa Małachowska z Instytutu Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW. Gościem honorowym wydarzenia był Dziekan Wydziału Socjologii i Pedagogiki SGGW prof. dr hab. Włodzimierz Chojnacki.

Audycja z debaty dostępna jest na kanale SGGW na platformie YouTube.

dr Beata Just-Brochocka,
Pełnomocnik Rektora ds. Studentów
Niepełnosprawnych
dr Karina Szafrńska
mgr Ewa Małachowska
Katedra Pedagogiki, Instytut Nauk Socjologicznych
i Pedagogiki SGGW

SGGW przystępuje do Porozumienia KRPUT

Senat Akademicki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie wyraził zgodę na przystąpienie Uczelni do Porozumienia Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT) w sprawie zapewnienia jakości kształcenia.

Porozumienie ma na celu:

- podnoszenie jakości kształcenia,
- tworzenie jasnych i jednoznacznych procedur oceny warunków i metod kształcenia oraz programów studiów uwzględniających systemy, stosowane w innych krajach, szczególnie w krajach Unii Europejskiej,
- tworzenie warunków ułatwiających krajową i międzynarodową wymianę studentów,
- promowanie kierunków studiów spełniających wysokie standardy jakościowe.

Uczelnie techniczne – sygnatariusze Porozumienia stawiają sobie za cel utworzenie i uzgodnienie standardów gwarantujących pożądany poziom kształcenia oraz kryteriów i procedur oceny jakości kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów.

Porozumienie zakłada wprowadzenie systemu akredytacji, opartego na zasadzie dobrowolności. W tym celu powołana zostanie Komisja Akredytacyjna Uczelni Technicznych (KAUT) złożona z przedstawicieli sygnatariuszy Porozumienia oraz jednej osoby desygnowanej przez Konferencję Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT).

Do zadań Komisji będzie należeć m.in. zapewnienie prawidłowego przebiegu procedury akredytacyjnej i podejmowanie decyzji o udzieleniu, odroczeniu lub odmowie udzielenia akredytacji dla danego kierunku studiów w jednostce szkoły wyższej. Warunkiem wszczęcia procedury będzie zgłoszenie gotowości akredytacji określonego kierunku studiów przez co najmniej pięć szkół wyższych.

Biuro Promocji SGGW

Profesor Agnieszka Wierzbicka powołana na członka korespondenta PAN oraz do Rady Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka z Katedry Techniki i Projektowania Żywności Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka SGGW została powołana na członka korespondenta PAN oraz do Rady Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN. Pani Profesor pełni funkcję Dyrektora Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN.

Profesor Agnieszka Wierzbicka stopień doktora nauk (specjalizacja technologia żywności i żywienia) uzyskała w 1988 r., stopień doktora habilitowanego (specjalizacja

inżynieria i aparatura przemysłu spożywczego) w 2006 r., natomiast tytuł profesora został jej nadany w 2018 r.

Najważniejszymi pełnionymi przez Profesor funkcjami w SGGW były: kierownik Katedry Techniki i Projektowania Żywności (2015-2019), kierownik Projektu ProOptiBeef (2009-2015), koordynator Projektu BIOŻYWNOSĆ (2010-2015), kierownik Zakładu (2008-2014), a także poza SGGW – doradca prezesa Krajowej Izby Gospodarczej dr. Andrzeja Arendarskiego (2005-2007).

Profesor pełni funkcję członka Komisji Nadzorującej Projekt Pilotażowy Paszportyzacji Żywności (od 2021); członka CIGR International Commission of Agricultural and Biosystems Engineering (od 2021); członka Komitetu Inżynierii Rolniczej (od 2021); eksperta i recenzenta REA KE UE (od 2010); członka Komisji Nauk o Życiu – KEJN (2010-2019); recenzenta w NCBiR (od 2015); recenzenta i eksperta w ARiMR (od 2014); recenzenta w PARP (2010-2015); członka MEiN (dawniej MNiSW) – Zespoły Specjalistyczne, Interdyscyplinarne, Doradcze i Zadaniowe Ministra; Zespół Specjalistyczny Nauk Przyrodniczych i Medycznych do spraw Projektów Badawczych (2007-2010); członka Polskiego Towarzystwa Inżynierii i Techniki Przetwórstwa Spożywczego SPOMASZ (od 1994).

Pełniła także rolę głównego współtwórcy projektu Centrum Nauk Żywnościowych SGGW (2018-2026); głównego współtwórcy projektu restrukturyzacyjnego Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW (2016-2017); głównego autora, twórcy oraz kierownika projektu „ProOptiBeef – Optymalizacja produkcji wołowiny w Polsce, zgodnie ze strategią „od widelca do zagrody” (2009-2015). Profesor była także głównym autorem, współtwórcą oraz koordynatorem

Budynek Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka

w SGGW projektu „BIOŻYWNOSĆ – innowacyjne, funkcjonalne produkty pochodzenia zwierzęcego” (2010-2015). Ponadto, Pani Profesor była głównym twórcą projektu „Bioproducty, innowacyjne technologie wytwarzania prozdrowotnych produktów piekarskich i makaronu o obniżonej kaloryczności” (2013-2015), w którym realizowała badania. Jest głównym autorem i współtwórcą pierwszego polskiego systemu

Pani Profesor uzyskała liczne nagrody i odznaczenia: Nagrodę zespołową Ministra Edukacji i Nauki za osiągnięcia wdrożeniowe (2022), Złoty Krzyż Zasługi (2016); Nagrodę Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej II stopnia za wdrażanie postępu do produkcji rolno-spożywczej (1999); Duńską nagrodę CIGR (2016); Belgijski Krzyż Oficerski Orderu Wynalazczości BRUSSELS EUREKA (2015);

jakości produkcji żywności „System QMP” – systemu jakości produkcji wołowiny, który został notyfikowany przez KE UE i wpisany w 2014 r. do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2013-2020 (2007-2014).

Uzyskała liczne nagrody i odznaczenia: Nagrodę zespołową Ministra Edukacji i Nauki za osiągnięcia wdrożeniowe (2021), Złoty Krzyż Zasługi (2016); Nagrodę Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej II stopnia za wdrażanie postępu do produkcji rolno-spożywczej (1999); Duńską nagrodę CIGR (2016); Belgijski Krzyż Oficerski Orderu Wynalazczości BRUSSELS EUREKA (2015); Europejski Krzyż Kawalerski Orderu Wynalazczości BRUSSELS EUREKA (2014); 11 nagród Rektora SGGW I i II stopnia za osiągnięcia naukowe

i dydaktyczne oraz organizacyjne w latach 2004-2018; 34 zespołowe nagrody międzynarodowe, m.in. złote medale z wyróżnieniem na światowych targach innowacyjności w Brukseli, Pittsburgu, Barcelonie, Tajwanie, Bangkoku. Szczególnym osiągnięciem było uzyskanie w USA (2016) wraz z zespołem jednej z najważniejszych nagród za najlepszy wynalazek/patent europejski (THE BEST INVENTION OF EUROPE 2016) prezentowany na międzynarodowych targach wynalazczości INPEX w Pittsburgu w USA.

Członkowie Polskiej Akademii Nauk wybierani są przez Zgromadzenie Ogólne PAN spośród uczonych, którzy wyróżniają się szczególnym dorobkiem i autorytetem w środowisku naukowym. Zalicza się do nich członków krajowych (rzeczywistych i korespondentów) oraz zagranicznych. Natomiast Rada Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN jest stałym organem doradczym prezesa w sprawach dotyczących działalności jednostek naukowych Akademii.

Polska Akademia Nauk jest państwową instytucją naukową, której misją jest wszechstronna działalność na rzecz rozwoju nauki oraz ustanawiania najwyższych standardów jakości badań i norm etycznych, służąca społeczeństwu i wzbogacaniu kultury narodowej. Prowadzi w swoich jednostkach naukowych zaawansowane badania o strategicznym znaczeniu dla rozwoju nauki, społeczeństwa i gospodarki oraz przygotowuje opinie w najistotniejszych sprawach służących rozwojowi kraju. Jednym z priorytetów Akademii jest wspieranie różnorodnych form międzynarodowej współpracy naukowej, kształcenie kadr naukowych zwłaszcza poprzez prowadzenie studiów doktoranckich oraz organizowanie staży podoktorskich i upowszechnianie nauki.

Wspomnienie o profesorze Władysławie Ludwiku Hermanie

Władysław Herman, 1930 r.

Prof. dr hab. Władysław Ludwik Herman - organizator Wydziału Zootechnicznego SGGW i jego pierwszy dziekan, twórca Zakładu Hodowli Owadów Użytkowych. Drogę życiową, działalność naukową, edukacyjną i organizatorską, a także patriotyczną postawę Profesora w czasach walk o niepodległość i wolność Polski przypominano podczas obchodzonego w 2021 r. jubileuszu 70-lecia Wydziału. Na terenie uczelnianego kampusu posadzono także jubileuszowy dąb, który na cześć Profesora nazwano „Władysław”.

Władysław Herman urodził się 8 sierpnia 1901 r. we Lwowie jako najstarszy syn Maksymiliana Władysława Hermana, profesora chirurgii ówczesnego Uniwersytetu Franciszkańskiego, późniejszego Uniwersytetu Jana Kazimierza. W latach 1911-1919 był uczniem VIII gimnazjum realnego we Lwowie. W 1919 r. rozpoczął studia na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej*, które ukończył we wrześniu 1922 r., uzyskując stopień mgr. inż. rolnika i nagrodę Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (MWRiOP) za pracę dyplomową z biologii drożdżaków.

W latach 1923-1925 pracował we własnym gospodarstwie rolnym w Marcinkowie** w województwie poznańskim. W latach 1925-1927 r. był zatrudniony na stanowisku nauczyciela hodowli zwierząt w Krajowej Szkole Rolniczej w Bereźnicy k. Stryja. W tym czasie odbył także studia z zakresu biologii ogólnej na Uniwersytecie Jana Kazimierza***, uzyskując w 1927 r. absolutorium.

W 1927 r. rozpoczął pracę jako referent fachowy i ilustrator szkół, zakładów rolniczych, ogrodniczych i mleczarni podległych Tymczasowemu Zarządowi Samorządowemu we Lwowie. Jednocześnie podjął studia lekarsko-weterynaryjne w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie (AMW)****. Po ich ukończeniu w 1929 r. rozpoczął pracę w Katedrze Zoologii i Parazytologii macierzystej uczelni na stanowisku młodszego asystenta, pracując równocześnie w Klinice Chorób Wewnętrznych. Po przejściu na stanowisko starszego asystenta pracował już wyłącznie w Katedrze, kierując po śmierci prof. Stanisława Czernskiego Zakładem Zoologii i Parazytologii.

W 1929 r., w ramach stypendium naukowego przyznanego przez Ministerstwo WRIOP, wyjechał na staż naukowy, początkowo do Katedry Anatomii Zwierząt w Tierärztliche Hochschule w Wiedniu. Następnie udał się do Niemiec, by zapoznać się z organizacją i metodami pracy dydaktycznej na uczelniach zootechnicznych i weterynaryjnych w Lipsku i Berlinie, a także w Hamburgu, gdzie dodatkowo zaznajomił się z pracą hodowlaną i wynikami aklimatyzacji zwierząt egzotycznych w Zoo (Tierpark) Carla Hagenbecka.

W roku akademickim 1930/31 Władysław Herman przeszedł na etat starszego asystenta w Katedrze Hodowli Szczegółowej Zwierząt Akademii Medycyny Weterynaryjnej, kierując oborą doświadczalną i organizując hodowlę zwierząt laboratoryjnych. Prowadził także wykłady z hodowli zwierząt futerkowych, bowiem to zagadnienie stawalo się wówczas istotne dla polskiej gospodarki.

W 1931 r. na podstawie rozprawy pt. „Cechy rasowe w budowie anatomicznej kości łopatkowej u koni” uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej. Jesienią tego samego roku objął na tej uczelni stanowisko starszego asystenta w Katedrze Ogólnej Hodowli Zwierząt. W latach 1931-1939 prowadził tam wykłady z zakresu drobiarstwa i nauki o koniu.

W Katedrze Hodowli Ogólnej Zwierząt (przemianowanej później na Katedrę Hodowli Zwierząt Gospodarskich) w Dublinach zajmował się naukowo hematologią i serologią zwierząt gospodarskich, specjalizując się w tej dziedzinie pod kierunkiem prof. Ludwika Hirszfelda, twórcy i kierownika Polskiego Zakładu Higieny w Warszawie. Owocem tej współpracy był szereg publikacji z zakresu hematologii drobiu oraz obroniona w roku 1937 rozprawa habilitacyjna pt. „Występowanie struktur grupowych w krwi kur zielononózek polskich i ich stosunek do struktur krwi ludzkiej”.

W latach 1937 i 1938 dr hab. Władysław Herman ponownie wyjechał do Niemiec (Halle oraz Lipsk), tym razem w celu zapoznania się z zagadnieniami dotyczącymi futerkowego użytkowania zwierząt. Było to związane z planowanym uruchomieniem stacji badania skór kozuchowych i futer w Dublinach. Stacja została otwarta w roku 1938, a dr hab. Władysław Herman objął nad nią kierownictwo.

W latach 1928-1931 aktywnie uczestniczył w życiu naukowym. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika, sekretarzem lwowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Anatomo-Zoologicznego i sekretarzem redakcji „Przeglądu Weterynaryjnego”, wygłaszał referaty na forum Lwowskiego Towarzystwa Lekarzy Weterynaryjnych.

Od roku 1932 był członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (PTZ), a od 1936 r. kierownikiem działającej w jego ramach Komisji do spraw Hodowli Karakułów. Działalność ta wiązała się z organizowaniem szkoleń i przygotowaniem wydawnictw dla hodowców, w tym współpracą z hodowcami zagranicznymi, szczególnie z Rumunii i Szwajcarii.

W latach 1938-1939 dr hab. Władysław Herman wyjeżdżał wielokrotnie do Rumunii w celu zapewnienia importu dobrego materiału hodowlanego dla stad polskich. Szkolenia z zakresu oceny skór kozuchowych i wełnoznawstwa prowadził także dla pracowników terenowych Lwowskiej Izby Rolniczej. Wyniki badań z zakresu hodowli i użytkowania karakułów zostały zawarte w wydanym w 1939 r. pierwszym „Sprawozdaniu Stacji Oceny Skór Kozuchowych i Futer”. Efektem pracy dydaktycznej Profesora w latach 1931-1939 było 21 prac dyplomowych z zakresu morfologii porównawczej zwierząt domowych, endokrynologii konstytucyjnej, serologii i wełnoznawstwa.

Po wybuchu II wojny światowej i przejściu władzy przez ZSRR nad Lwowem jesienią 1939 r. doc. Władysław Herman przeszedł z Wydziału Rolniczo-Lasowego Politechniki Lwowskiej do nowo utworzonego na bazie tej uczelni Lwowskiego Instytutu Politechnicznego. W związku z trudnościami kadrowymi, objął w Instytucie całość szkolenia w zakresie hodowli zwierząt i produkcji zwierzęcej. Kilka miesięcy później, w marcu 1940 r. został zatrudniony na stanowisku profesora Lwowskiego Instytutu Weterynaryjnego i rozpoczął pracę w Katedrze Hodowli i Żywienia Zwierząt.

Podczas niemieckiej okupacji Lwowa, która trwała od czerwca 1941 r. do sierpnia 1944 r., wykładał hodowlę i żywienie zwierząt oraz egzaminował eksternistów na Państwowych Kursach Lekarsko-Weterynaryjnych, będących namiastką lekarsko-weterynaryjnych studiów akademickich w Generalnej Guberni. W tym okresie podjął także studia i badania nad jedwabnikiem morwowym i jedwabnikiem dębowym.

W sierpniu 1944 r., po ustąpieniu Niemców i objęciu władzy przez Rosjan, powrócił na stanowisko profesora we Lwowskim Instytucie Weterynaryjnym, obejmując jednocześnie kierownictwo Katedry Hodowli Zwierząt na Wydziale Rolniczym Lwowskiego Instytutu Politechnicznego.

W 1946 r. prof. Władysław Herman przyjechał do Krakowa, by objąć stanowisko referenta-specjalisty w Polskim Towarzystwie Zootechnicznym oraz członka Komitetu Redakcyjnego „Przeglądu Hodowlanego”. Uruchomił też przy PTZ wytwórnię sprzętu zootechnicznego, która działa do dziś pod nazwą Spółdzielnia Pracy Wytwórnia Sprzętu Zootechnicznego „Zootechnika”.

Dzięki wcześniejszym kontaktom z prof. Franciszkiem Staffem, wówczas rektorem SGGW, ze względu na swoją rozległą wiedzę i doświadczenie akademickie, prof. Władysław Herman już w listopadzie 1946 r. został zatrudniony w SGGW na stanowisku docenta, zastępcy profesora i kierownika

Spotkanie w Brwinowie, 23 VII 1969 r.

Katedry Ogólnej Hodowli Zwierząt na Wydziale Rolniczym. Dnia 1 kwietnia 1948 r. został zatwierdzony na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Kierował także nieobsadzoną Katedrą Hodowli Szczegółowej i Żywienia Zwierząt. W tym czasie prowadził również wykłady z hodowli zwierząt na Wydziale Weterynaryjnym Uniwersytetu Warszawskiego, a w latach 1946-1949 wykłady z wełnoznawstwa i ogólnej hodowli zwierząt na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu w Poznaniu.

Kierując Katedrą Ogólnej Hodowli Zwierząt, od 1947 r. organizował ośrodek naukowo-dydaktyczny SGGW w Brwinowie. Placówka służyła początkowo dwóm katedrom zootechnicznym Wydziału Rolniczego SGGW, później stała się bazą szkoleniową i badawczą dla Wydziału Zootechnicznego.

W odremontowanym Pałacu w Brwinowie prof. Władysław Herman zorganizował laboratoria, bibliotekę i sale wykładowe. Uruchomił także w pobliżu doświadczalną fermę drobiową, stację wylęgową, fermę trzody chlewnej typu budkowego. Po roku 1949 prowadził tam również stację oceny wełny i skór owczych, która powstała na podstawie porozumienia SGGW z Ministerstwem Rolnictwa. Z czasem fermę drobiową, stację wylęgową oraz fermę trzody chlewnej przejęły odpowiednie zakłady Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt, zaś w roku

1953 Stacja Oceny Wełny i Skór Owczych została przejęta przez Instytut Zootechniki i przeniesiona do Krakowa.

W roku akademickim 1950/51 prof. Władysław Herman objął funkcję Dziekana Wydziału Rolniczego SGGW, natomiast jesienią 1951 r. Minister Szkolnictwa Wyższego powierzył mu zadanie organizacji i uruchomienia Wydziału Zootechnicznego SGGW. Funkcję dziekana pełnił zaledwie do lutego 1952 r., kiedy to ze względu na wojenną przeszłość i zaangażowanie w struktury Państwa Podziemnego odsunięto go od pełnienia funkcji kierowniczych. W roku 1954 został przywrócony na wcześniej pełnione stanowisko kierownika Katedry Ogólnej Hodowli Zwierząt. Profesor zorganizował wówczas fermę hodowlaną zwierząt futerkowych (nutrii i tchórzy), a także królików oraz zwierząt laboratoryjnych. W ramach Katedry powstał również, jako efekt współpracy z fabryką jedwabiu naturalnego w Milanówku, Zakład Hodowli Owadów Użytkowych.

Pod kierunkiem prof. Władysława Hermana rozpoczęto szereg nowatorskich i pionierskich badań, takich jak m.in.: hormonalne wywoływanie laktacji, ocena wskaźników wzrostu i rozwoju zwierząt, wpływ środowiska na zwierzęta: procesy adaptacyjne i aklimatyzacyjne, bezkapieliskowy chów nutrii.

W 1961 r. prof. Władysław Herman został mianowany profesorem zwyczajnym. W latach 1964-66 ponownie pełnił funkcję dziekana Wydziału Zootechnicznego.

O pozycji i zaangażowaniu Profesora jako nauczyciela akademickiego świadczy ponad 200 prac magisterskich i 32 przewody doktorskie, których był promotorem. Profesor był także autorem wielu podręczników, skryptów, poradników, m.in.: „Chów owiec” (1949), „Hodowla jedwabników w szkole” (1954), „Przydomowy chów nutrii” (1954), „Poradnik chowu królików” (1955), „Hodowla zwierząt futerkowych” (1957), „Ptactwo łowne i parkowe. Hodowla farmowa” (1959), „Poradnik hodowcy królików” (1963), „Hodowla zwierząt futerkowych” (1973), „Hodowla królików” (1974).

Prof. Władysław Herman należał do licznych towarzystw naukowych m.in. Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa NOT, Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego. Był członkiem rad naukowych wielu instytucji m.in. Instytutu Jedwabiu Naturalnego w Milanówku, Ogrodu Zoologicznego w Warszawie, Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki.

W roku 1971 prof. Władysław Herman przeszedł na emeryturę i wkrótce potem zapadł ciężko na zdrowiu. Mimo to był nadal bardzo aktywny, przede wszystkim jako autor

Od lewej: Profesor Władysław Herman, Dziekan Wydziału Zootechnicznego (1964-1966) i prof. Antoni Kleszczycki, Rektor SGGW w latach 1949-1955, 1962-1969

artykułów zamieszczanych w miesięczniku „Hodowca Drobного Inwentarza”, którego był współzałożycielem (opublikował ponad 250 artykułów).

Działalność patriotyczna

Lwów na przełomie XIX i XX w. był stolicą należącego do Monarchii Austro-Węgierskiej Królestwa Galicji i Lodomerii. Mimo austriackiego zwierzchnictwa, miasto posiadało sporą autonomię i dzięki temu mogło w nim rozwijać się polskie życie naukowe i kulturalne, a od początku XX w. było miejscem intensywnych działań polskiego ruchu niepodległościowego. We Lwowie liczna była społeczność ukraińska, która również rozwijała swoją działalność kulturalną, oświatową. Dla nich Lwów także był ośrodkiem ruchów niepodległościowych, co w przyszłości doprowadziło do konfliktu zbrojnego.

Prof. Władysław Herman już od wczesnej młodości angażował się w działania polskiego ruchu niepodległościowego we Lwowie. Jako członek 5. Lwowskiej Drużyny Skautów im. Króla Władysława Jagiełły brał udział w formowaniu Legionu Wschodniego w 1914 r. Rok później, podczas okupacji Lwowa przez Rosjan, pracował jako

sanitariusz w szpitalu Czerwonego Krzyża. Po wyparciu Rosjan w czerwcu 1915 r. wyjechał do Zakopanego, gdzie działał w 1. Zakopiańskiej Drużynie Skautów. Po powrocie do Lwowa przystąpił do międzygimnazjalnego komitetu młodzieży szkolnej we Lwowie. Uczestniczył w wojnie polsko-ukraińskiej w obronie Lwowa późną jesienią i zimą roku 1918, a następnie w szeregach 9. kompanii 1 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich brał udział w walkach pod Grzybowicami, Obroszynie i Skniłowem. W styczniu 1919 r., kiedy kompania przeszła do 5 Pułku Piechoty Legionów, prof. Władysław Herman został dowódcą sekcji armat. W walkach na Pasiekach Miejskich pod Lwowem 12 kwietnia 1919 r. został ciężko ranny. Po wyleczeniu ponownie znalazł się w szeregach 5 pp. Legionów. Ze służby został zwolniony we wrześniu, by podjąć studia na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej. W maju 1920 r. ponownie powołano go do wojska; brał udział w walkach z bolszewikami pod Warszawą, nad Bugiem, na granicy Prus Wschodnich, nad Dniestrem i Zbruczem. W marcu 1921 r. został przeniesiony do rezerwy i mógł kontynuować studia.

Od prawej: prof. Władysław Herman, prof. Franciszek Abgarowicz - Dziekan Wydziału Zootechnicznego, prof. Kazimierz Stegman podczas promocji doktorów, 1963 r.

Prof. Władysław Herman walczył również podczas II wojny światowej. W kampanii wrześniowej 1939 r. dowodził improwizowanym batalionem 40 pp. w obronie Lwowa. Od jesieni 1939 r. działał w konspiracji, początkowo w Związku Walki Zbrojnej (ZWZ), a następnie w Armii Krajowej. W ZWZ początkowo był inspektorem okręgowym, a od lipca 1942 r. szefem Wydziału I Organizacyjnego Komendy Okręgu Lwów. W lutym 1943 r. objął kierownictwo odtwarzającego się, rozbitego aresztowaniami, Okręgu Stanisławów i został komendantem Podokręgu Stanisławów. Po wkroczeniu wojsk sowieckich do Lwowa w 1944 r. sprawował funkcję komendanta Okręgu Stanisławów organizacji NIE, powstałej w miejsce AK. W lutym 1945 r. został aresztowany przez NKWD, a w maju przewieziony do więzienia w Moskwie (Łubianka, Butyrki), gdzie zeznał w „procesie szesnastu”. Później był więziony w Kijowie, gdzie za działalność konspiracyjną został skazany na 3 lata obozu. W kwietniu 1946 r. wyjechał jednak do Polski, gdzie mógł kontynuować pracę naukowo-dydaktyczną.

Za działalność w strukturach AK prof. Władysław Herman został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari.

Za zasługi i działalność patriotyczną otrzymał również: Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami, Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami, Krzyż Walecznych. Za działalność na polu naukowym został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Kolejne stopnie wojskowe prof. Władysława Hermana to: porucznik (1933), kapitan (1942), major (1943), podpułkownik (1970).

Prof. Władysław Herman był żonaty z Krystyną Teszner, córką dr. Leopolda Tesznara, pełnomocnika RGO na dystrykt Galicja, a od września 1944 r. na dystrykt Kraków. Państwo Hermanowie mieli dwie córki: Joannę (po mężu Puchalska, archeolog, nauczycielka historii) i Katarzynę Danutę, (po mężu Gierczyńska, absolwentka Wydziału Ogrodniczego SGGW). Wnuczka Profesora, Zofia Stachowska-Gierczyńska, była studentką Wydziału Hodowli Zwierząt SGGW.

Prof. Władysław Herman zmarł 29 grudnia 1981 r. Został pochowany na cmentarzu w Brwinowie.

prof. dr hab. Marian Brzozowski
Katedra Hodowli Zwierząt
Instytut Nauk o Zwierzętach SGGW

Prof. W. Herman podczas wykładu dla studentów, ośrodek naukowo-dydaktyczny w Brwinowie, grudzień 1967 r.

* Akademia Rolnicza w Dublanach – polska uczelnia w Dublanach k. Lwowa, obecnie Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczy. Została otwarta w 1858 roku jako Wyższa Szkoła Rolnicza, która w 1878 r. została przekształcona w Krajową Szkołę Rolniczą, a następnie w 1902 r. w Akademię Rolniczą. Przez dłuższy czas była to jedyna uczelnia rolnicza na ziemiach polskich pod zaborami. W 1919 r. wcielono ją do Politechniki Lwowskiej jako Wydział Rolniczo-Lasowy.

** Marcinkowo - wieś położona w województwie kujawsko-pomorskim w powiecie mogileńskim w gminie Mogilno.

*** Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie - jedna z największych i najbardziej zasłużonych placówek naukowych Polski odrodzonej po pierwszej wojnie światowej, gdzie wykładali uczeni światowej sławy, gdzie powstawały i działały słynne środowiska lwowskich naukowców, takie jak: lwowska szkoła matematyczna, lwowsko-warszawska szkoła filozoficzna, lwowska szkoła antropologiczna, lwowska szkoła zoologiczna, lwowska szkoła geograficzna i in.,

gdzie dokonywano ważnych odkryć naukowych i publikowano prace naukowe na światowym poziomie.

****Akademia Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie - założona pod nazwą Cesarsko-Królewskiej Szkoły Weterynaryjnej we Lwowie. W 1909 r. szkoła uzyskała pełne prawa akademickie, a w 1922 r. – z racji wysokiego poziomu kształcenia otrzymała nazwę Akademii Medycyny Weterynaryjnej. Po wybuchu II wojny światowej, kampanii wrześniowej, agresji ZSRR na Polskę 17 września 1939 r. i nastaniu okupacji sowieckiej uczelnia została przemianowana na Lwowski Instytut Weterynaryjny (1939-1941). Po ataku III Rzeszy na ZSRR w połowie 1941 r. i wprowadzeniu okupacji niemieckiej, Niemcy przemianowali uczelnię na Państwowe Instytuty Weterynaryjne (niem. Staatliche Tierärztliche Institut), od maja 1942 r. pod nazwą Państwowe Zawodowe Kursy Weterynaryjne (niem. Staatliche Tierärztliche Fachkurse). Po przejściu frontu wschodniego, wkroczeniu do Lwowa Armii Czerwonej i ponownym nastaniu władzy sowieckiej reaktywowano Lwowski Instytut Weterynaryjny.

20. rocznica nadania Papieżowi Janowi Pawłowi II tytułu doktora honoris causa SGGW

11 stycznia 2022 r. minęło 20 lat od dnia wręczenia Papieżowi Janowi Pawłowi II dyplomu doktora honoris causa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w obecności 109 przedstawicieli naszej Alma Mater, którzy wraz z Ludowym Zespołem Artystycznym „Promni” przybyli do Watykanu na tę historyczną uroczystość. Wręczenie odbyło się w Sali Klementyńskiej, w piątek 11 stycznia 2002 r.

Kulminacyjny punkt uroczystości – wręczenie dyplomu doktora honoris causa SGGW Janowi Pawłowi II przez Rektora SGGW i promotora

Wręczenie Ojcu Świętemu czapki studenckiej

Po wygłoszeniu przeze mnie laudacji, w imieniu społeczności akademickiej SGGW, nastąpił moment wręczenia Ojcu Świętemu dyplomu, a także – zgodnie z przyjętą tradycją – uczelnianej czapki studenckiej. Tej kulminacyjnej części uroczystości towarzyszyła pieśń *Gaude Mater Polonia* wykonywana przez „Promnych”. Następnie, Ojciec Święty wygłosił przemówienie skierowane do całej społeczności akademickiej naszej Uczelni (1,3,4,5,6).

Kolejnym punktem było wręczenie Papieżowi obrazu przedstawiającego Pałac Rektorski wraz z krótkim historycznym komentarzem. Następnie, siedząc u boku Ojca Świętego przedstawiałem kolejno wszystkich uczestników. Indywidualnym spotkaniom towarzyszył śpiew kolęd i ludowych pieśni. Uroczystość zakończyła się wspólnym zdjęciem Ojca Świętego - najpierw z „Promnymi”, a następnie ze wszystkimi uczestnikami audiencji.

Przyjęcie przez Ojca Świętego tytułu honorowego nadanego przez Senat Akademicki jest wyjątkowym wydarzeniem w ponad 200-letniej historii naszej Uczelni. Upamiętnienie tego wydarzenia znalazło swoje poczesne miejsce w stałej ekspozycji w Muzeum SGGW.

SGGW jest jedną z 8 polskich uczelni, które nadały Ojcu Świętemu tytuł *doctora honoris causa*. Poza nią były to: Katolicki Uniwersytet Lubelski (1983 r.), Uniwersytet Jagielloński (1983 r.), Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie (2000 r.), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2001 r.), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2001 r.), Uniwersytet Opolski (2004 r.), Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (2004 r.).

Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju związaną z pandemią COVID-19 ogólnouczelniane spotkanie jubileuszowe będzie się mogło odbyć dopiero w okresie popandemicznym, jednakże każdy z nas obecnych w tamtym dniu w Watykanie, powracał myślami do wydarzenia sprzed 20 lat.

Dla mnie wspomnienia te mają szczególne znaczenie jako osoby pełniące w tamtym czasie funkcję rektora, inicjatora i promotora przewodu. Jestem wdzięczny członkom 11 Rad Wydziałów, jak i członkom Senatu Akademickiego za jednomyślne poparcie i przyjęcie 17 grudnia 2001 r. Uchwały o nadaniu Ojcu Świętemu tytułu *doctora honoris causa* SGGW, a także za uchwalenie zaproponowanej przeze mnie treści dyplomu i powołanie mnie na promotora przewodu.

Dziękuję moim następcom - rektorom SGGW za kultywowanie w kolejnych latach pamięci o tym wydarzeniu m. in. poprzez umieszczenie tablicy pamiątkowej w holu Pałacu Rektorskiego w pierwszą rocznicę nadania Janowi Pawłowi II tytułu honorowego, a 11 stycznia 2021 r., w 10. rocznicę zorganizowania seminarium, podczas którego wykłady wygłosili: ks. prof. dr hab. Krzysztof Pawlina („Jan Paweł II - pedagog i wizjoner. Przyszłość pokolenia JP II”) i prof. dr hab. Franciszek Ziejka („Jan Paweł II - człowiek uniwersytetu”). Z okazji jubileuszu namalowany został przez pana Szczepana Kalwarczyka obraz przedstawiający Jana Pawła II czytającego wręczony Mu dyplom. Obraz znajduje się obecnie w Muzeum SGGW.

Chciałbym podkreślić, że we wszystkich tych wydarzeniach uczestniczył ks. Tadeusz Wojdat, ówczesny proboszcz parafii pw. Wniebowstąpienia Pańskiego, przez lata blisko związany z naszą Alma Mater. Dzięki Jego inicjatywie 15 stycznia 2012 r. sprowadzone zostały i umieszczone w Kaplicy Apostołów Kościoła na Ursynowie relikwie bł. Jana Pawła II. Uroczystość instalacji relikwii była częścią całonocnych obchodów 10-tej rocznicy nadania Papieżowi tytułu honorowego SGGW. Opis wydarzenia opublikowano w czasopiśmie uczelnianym. (2)

Występując z inicjatywą nadania Janowi Pawłowi II tytułu *doctora honoris causa*, Senat Akademicki SGGW wyraził

Wręczenie Ojcu Świętemu obrazu przedstawiającego Pałac Rektorski

temu najwybitniejszemu Człowiekowi przełomu XX i XXI wieku, przedstawicielowi nauk humanistycznych – teologowi i filozofowi, uznanie za wielki wkład w budowanie „cywilizacji miłości” i zasługi na polu jednoczenia we wspólną ziemską rodzinę wszystkich narodów, niezależnie od podziałów politycznych i religijnych. Jednym z ważnych elementów nauczania Jana Pawła II w czasie całego pontyfikatu były m.in. zagadnienia dotyczące integracji europejskiej w wymiarze nie tylko duchowym i kulturowym, ale także ekonomicznym. Powszechnie znany jest pogląd Ojca Świętego, że Europa powinna oddychać obydwojma płucami – wschodnim i zachodnim. Dlatego też tak istotne były słowa, które Papież skierował do naszej społeczności akademickiej w styczniu 2002 r. – na dwa lata przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej:

Uczyńcie wszystko co w waszej mocy, ażeby polska wieś mogła wchodzić w struktury zjednoczonej Europy z godnością, zasobna materialnie i bogata duchem.

Karol Wojtyła - ksiądz, biskup, kardynał, a następnie Papież Jan Paweł II był przez całe życie związany ze środowiskiem akademickim, nieustannie wskazywał rolę, jaką uniwersytet powinien pełnić we współczesnym świecie, a także drogi rozwiązywania aktualnych problemów cywilizacyjnych. Przez wiele lat prowadził działalność dydaktyczną i naukowo-badawczą. Był autorem dzieł teologicznych, rozpraw filozoficznych i utworów literackich. W nauczaniu duszpasterskim cechowała Papieża m.in. wielka miłość do młodzieży, troska o godną pracę, a także rozwój rolnictwa.

Karol Wojtyła rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1938 r., w wieku 18 lat. Po zakończeniu II wojny światowej kontynuował na tym uniwersytecie studia teologiczne, które ukończył w sierpniu 1946 r. Po otrzymaniu 1 listopada 1946 r. święceń kapłańskich wyjechał na studia teologiczne do Rzymu

na Papieski Uniwersytet św. Tomasza z Akwinu (obecna nazwa). Po powrocie do Polski w grudniu 1948 r. obronił, na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracę doktorską pt. „Doctrina de fide apud s. Joannem a Cruce”, uzyskując stopień doktora teologii. W 1953 r., na podstawie pracy nt. „Ocena możliwości oparcia etyki chrześcijańskiej na założeniach systemu Maxa Schelera”, uzyskał na tym wydziale stopień doktora habilitowanego.

Od 1954 r. do wyboru na Papieża 16 października 1978 r., Karol Wojtyła był pracownikiem naukowym i wykładowcą teologii moralnej i katolickiej etyki społecznej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (KUL). Nie przerwał swojej pracy akademickiej po powołaniu na urząd metropolity krakowskiego (1964r.), ani też po nominacji przez papieża Pawła VI na kardynała (1967 r.). W 1956 r. powołany został na stanowisko zastępcy profesora w Katedrze Etyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a w 1957 r. mianowany na stanowisko docenta. W latach 1954-1962 Karol Wojtyła był także wykładowcą na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz w licznych seminariach w kraju. W okresie swojej pracy akademickiej wypromował 6 doktorów (w latach 1958-1967) i był promotorem 11 prac magisterskich. W 1976 r. Senat Akademicki KUL nadał kardynałowi Karolowi Wojtyłce tytuł profesora honorowego.

Po wyborze na Stolicę Apostolską środowiska akademickie nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie były Janowi Pawłowi II nadal bardzo bliskie. Spotykał się z nimi podczas pielgrzymek do wielu krajów na świecie, w tym do Polski, a także gdy zapraszał przedstawicieli uczelni do Watykanu lub Castel Gandolfo.

Niezapomniane są słowa Jana Pawła II o autorytecie moralnym i roli uniwersytetu, jaką powinien odgrywać we współczesnym świecie, wygłaszane podczas licznych homilii i przemówień. Jak te m.in., wypowiedziane w 1987 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim: *Uniwersytet jest swoistym warsztatem pracy. Może na pierwsze wejście rzuca się w oczy jego praca dydaktyczna. Przy głębszym jednak poznaniu staje się jasne, że prawdziwą „wodą życia” ożywiająca całe nauczanie jest praca naukowa o charakterze twórczo-badawczym. Uprawianie nauki i właściwe mu metody stanowią podstawową niejako formę istnienia i działania uniwersytetu.*

Sz szczególnie zapadły mi w pamięć także słowa skierowane do świata nauki i kultury podczas spotkania w kolegiacie św. Anny w Krakowie 8 czerwca 1997 r., w którym uczestniczyłem jako rektor SGGW:

Być pracownikiem naukowym zobowiązuje! Zobowiązuje przede wszystkim do szczególnej troski o rozwój własnego człowieczeństwa.

Mocno utkwily mi również w pamięci słowa skierowane do rektorów polskich uczelni, przybyłych do Castel Gandolfo 30 sierpnia 2001 r.:

Naukowiec nie jest twórcą prawdy, ale jej odkrywcą. Im bardziej pozostaje jej wierny, tym bardziej ona się przed nim odsłania. Szacunek dla prawdy wymaga od badacza czy myśliciela dołożenia wszelkich starań, aby ją zgłębiać i możliwie najściślej zaprezentować innym.

Dla środowisk akademickich istotne znaczenie ma opublikowana w 1998 r. encyklika pt. „Fides et Ratio” (Wiara i Rozum), która zawiera analizę relacji między wiarą a rozumem. Ojciec Święty nawiązał do niej we wspomnianym wcześniej przemówieniu do rektorów polskich uczelni w Castel Gandolfo, co stało się dla mnie inspiracją do podjęcia starań o nadanie Papieżowi tytułu doktora honoris causa naszej Uczelni.

W laudacji, którą wygłosiłem w Watykanie 11 stycznia 2002 r., podkreśliłem jak głęboko zakorzenione zostały w nas słowa rozpoczynające tę encyklikę:

Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczylił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie Jego samego, aby człowiek poznając Go i miłując mógł dotrzeć także do pełni prawdy o sobie.

Podkreśliłem również znaczenie, jakie dla środowiska akademickiego mają treści zapisane w encyklice „*Veritatis Splendor* – Blask Prawdy”, opublikowanej w 1993 r.

Poza wykładami z zakresu teologii moralnej i katolickiej etyki społecznej, Karol Wojtyła był od najmłodszych lat autorem artykułów, utworów literackich i rozpraw filozoficznych publikowanych odrębnie lub w czasopismach takich jak „Tygodnik Powszechny” i „Znak”.

Sz szczególnie uwagę chciałbym zwrócić na dramat napisany w latach 1944-1950 pt. „Brat naszego Boga” poświęcony Adamowi Chmielowskiemu (od roku 1989 św. Brat Albert). Adam Chmielowski studiował w latach 1861-1863 w Instytucie Politechnicznym i Rolniczo-Leśnym w Nowej Aleksandrii (dzisiejsze Puławy). Instytut ten przeniesiony został przez rosyjskiego zaborcę z Marymontu, gdzie funkcjonował pod nazwą Instytut Gospodarstwa Wiejskiego. Kontynuatorką tych instytucji jest dzisiejsza Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Związki Adama Chmielowskiego z dzisiejszą SGGW Ojciec Święty podkreślił podczas wzruszającego

Jan Paweł II w otoczeniu Ludowego Zespołu Artystycznego „Promni” po indywidualnych spotkaniach uczestników uroczystości

spotkania w kilkusobowym gronie w prywatnych papieskich apartamentach, które odbyło się po zakończeniu oficjalnej uroczystości wręczenia dyplomu doktora honoris causa.

Z dziełem filozoficznym pt. „Osoba i czyn” wydanym po raz pierwszy w 1969 r., zapoznałem się przygotowując w 2010 r. wystąpienie dotyczące refleksji filozoficznych na temat szczęścia. Karol Wojtyła w tym opracowaniu stwierdził, m. in. że osiągnięcie przez człowieka pełni szczęścia wymaga spełnienia trzech zależnych od siebie warunków: warunku samo-posiadania tj. odkrycia siebie przez poznanie kim jestem, dokąd dążę, jak postępuję, warunku samo-panowania, czyli panowania nad samym sobą poprzez wewnętrzną wolność, która jest człowiekowi zadana oraz warunku samo-stanowienia siebie, które umożliwia jest zarówno przez samo-posiadanie jak i samo-panowanie.

Do twórczości literackiej powstałej w okresie pontyfikatu należy również zaliczyć poemat pt. „Tryptyk Rzymski”, opublikowany w 2003 r., będący przesłaniem dla ludzkości na trzecie tysiąclecie. Poemat ten składa się z trzech części:

Strumień, Medytacje nad Księgą Rodzaju na progu kaplicy Sykstyńskiej, Wzgórze w krainie Moria.

Zachowana działalność literacka Karola Wojtyły i Papieża Jana Pawła II opublikowana została w 2019 r. i w 2020 r. w książce pt. „Dzieła literackie i teatralne”, tom I - „Juwenilia” obejmujący lata 1938-1946 oraz tom II - „Poezje dojrzałe”, obejmujący twórczość w latach 1946-2003.

W okresie całego pontyfikatu, Jan Paweł II był autorem 14 encyklik, 15 adhortacji, 11 konstytucji, 45 listów apostolskich, 29 dokumentów w formie motu proprio oraz tysięcy listów papieskich przesyłanych z okazji doniosłych wydarzeń. Jego nowatorskim pomysłem były tzw. listy otwarte do różnych środowisk m. in. do rodzin, czy też do przedstawicieli świata kultury i nauki. W laudacji którą wygłosiłem w Watykanie w 2002 r., odniosłem się w szczególności do treści encyklik, w których nauczanie związane jest z obszarem działalności naszej Uczelni: *Veritatis Splendor*, *Fides et Ratio*, *Laborem Exercens*, *Evangelium Vitae*, a także adhortacji *Familiaris Consortio*.

Jan Paweł II był także autorem autobiografii „Dar i Tajemnica” napisanej w 1996 r. z okazji 50. rocznicy święceń kapłańskich. Wyjątkową pozycją, z którą należy się również zapoznać, jest opublikowany w 1994 r. wywiad z Ojcem Świętym pt. „Przekroczyć próg nadziei” przeprowadzony przez włoskiego dziennikarza Vittoria Messoriego.

Ojciec Święty przez całe swoje pasterskie życie związany był z młodzieżą, w tym młodzieżą akademicką. Już w marcu 1949 r. jako wikariusz w parafii św. Floriana w Krakowie został duszpasterzem środowiska akademickiego. Podczas 27-letniego pontyfikatu zawsze bliska Jego sercu była młodzież, do której zwracał się podczas bardzo licznych spotkań na całym świecie, w tym także pielgrzymując do Polski. Papież podkreślał potrzebę życia młodzieży w miłości, prawdzie i w wierze, aby w dążeniu do zgłębiania tajników wiedzy pamiętała o podstawowych wymogach sprawiedliwości, solidarności, miłości społecznej i poszanowania praw pojedynczego człowieka, ludu czy narodu.

Niezapomniane są słowa wypowiedziane do młodzieży w 1983 r.: *Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali*, czy też słowa wypowiedziane w czerwcu 1987 r. na Westerplatte:

Przyszłość Polski zależy od Was i musi od Was zależeć. To jest nasza ojczyzna – to jest nasze „być” i nasze „mieć”... Każdy znajduje w życiu jakieś swoje Westerplatte. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakiś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można zdezerterować. Wreszcie jakiś porządek prawdy i wartości, które trzeba utrzymać i obronić, tak jak to Westerplatte, w sobie i wokół siebie. Tak, obronić – dla siebie i dla innych.

O wyjątkowym stosunku Papieża – Polaka do młodych ludzi świadczy również fakt zainicjowania w 1986 r. Światowych Dni Młodzieży. W ramach tych dni Jan Paweł II spotkał się z młodzieżą w Buenos Aires (1987 r.), Santiago de Compostela (1989 r.), Częstochowie (1991 r.), Denver (1993 r.), Manili (1995 r.), Paryżu (1997 r.), Rzymie (2000 r.), Toronto (2002 r.). Spotkania z młodzieżą kontynuowane są przez Jego następców na Stolicy Apostolskiej.

Nadając Janowi Pawłowi II tytuł doktora honoris causa SGGW, najstarszej polskiej uczelni przyrodniczo-rolniczej, społeczność akademicka pragnęła w szczególności sposób podkreślić Jego nauczanie, którego treścią jest życie i praca, w tym praca na roli oraz wielka troska o polską wieś i żyjących tam ludzi. Sprawy mieszkańców polskiej wsi były bardzo bliskie Karolowi Wojtyśle, zarówno w wieku młodzieńczym, kiedy to

do 1938 r. mieszkał w Wadowicach, jak i później, kiedy był księdzem, biskupem, kardynałem stojącym na czele Archidiecezji Krakowskiej oraz Papieżem. Wielkim szacunkiem darzył Wincentego Witosa - przywódcę polskiego ruchu ludowego i premiera Rządu Ocalenia Narodowego w 1920 r.

Podczas większości pielgrzymek do różnych zakątków świata, w tym do Polski, Ojciec Święty zwracał się w swoich homiliach i przemówieniach do rolników i mieszkańców wsi okazując wielką troskę o polską wieś, żyjących tam ludzi i o godną pracę, również pracę na roli. Dlatego też nie mogłem pominąć w swojej laudacji treści zawartych w encyklice pt. „*Laborem Exercens*” (Wykonując Pracę), opublikowanej w 1981 r. i poświęconej człowiekowi w kontekście jego pracy. Przytoczyłem także słowa skierowane do rolników w homilii wygłoszonej w Niepokalanowie w 1983 r.:

Bądźcie uprawą Bożą. Z miłością stójcie przy ziemi, przy tej naszej matce i żywicielce. Rodzi ta ziemia „cierń i oset”, ale dzięki waszej pracy ma rodzić pokarm, ma przynosić chleb dla człowieka. To jest szczególnym źródłem godności pracy na roli. Waszej godności.

Troska o polską wieś wybrzmiała również w przemówieniu Ojca Świętego do społeczności naszej Uczelni, kiedy mówił:

Trzeba jednak, abyście nie zapominali o korzeniach, o tradycji, która nakazywała wszystkim tworzącym wspólnotę waszej Szkoły troskę o rozwój wsi i budzenie miłości do polskiej ziemi – matki żywicielki. Nie ustawajcie w trudzie budowania naukowych podstaw rozwoju polskiej wsi, rozwijania perspektyw jej kulturowego i duchowego wzrostu.

Przesłanką nadania tytułu doktora honoris causa przez naszą Uczelnię jest także nauczanie Ojca Świętego związane z życiem rodziny w prawdzie ewangelicznej oraz troska o właściwe rozwiązywanie problemów polskiego społeczeństwa. Dlatego też w laudacji podkreśliłem znaczenie treści zawartych w encyklice *Evangelium Vitae* – Ewangelia Życia, opublikowanej w 1995 r. oraz w adhortacji *Familiaris Consortio* wydanej w 1981 r. a także w opracowaniu pt. „*Mężczyznę i niewiastę stworzył ich*”, będącym zbiorem katechez wygłoszonych podczas śródowych audiencji w Watykanie w latach 1979-1984.

Z adhortacji *Familiaris Consortio* należy podkreślić słowa: *Dzieci winny wzrastać we właściwej wolności wobec dóbr materialnych, przyjmując prosty i surowy styl życia w głębokim przekonaniu, że więcej wart jest człowiek z racji tego, czym jest niż ze względu na to co posiada.*

W dyplomie doktora honoris causa, napisanym w języku łacińskim i wręczonym Janowi Pawłowi II, zawarte jest podziękowanie za:

Zdjęcie Jana Pawła II z Panią Hanną Suchocką, Ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej i przybyłymi na uroczystość przedstawicielami społeczności akademickiej. W pierwszym rzędzie po lewej stronie od Ojca Świętego: Pani Ambasador RP Hanna Suchocka, ks. Tadeusz Wojdat, Profesorowie: Jerzy Mozgawa, Sławomir Podlaski, Alojzy Szymański, Włodzimierz Kamiński; po prawej: prof. Włodzimierz Kluciński, Jadwiga Klucińska, Profesorowie: Tomasz Borecki, Elżbieta Biernacka, Marta Kupczyńska, Kazimierz Tomala, Krystyna Gutkowska, Marian Podstawka

- wielkie zasługi na polu jednoczenia we wspólną ziemską rodzinę wszystkich narodów, niezależnie od podziałów religijnych i politycznych;
- wskazywanie środowiskom akademickim dróg prowadzących do poznania prawdy i konieczności dialogu między poznaniem rozumowym a wiarą;
- wskazywanie dróg umiejętnego korzystania z postępu cywilizacji zwłaszcza w poszanowaniu życia ludzkiego;
- kierowane do młodzieży całego świata nauczanie, wskazujące potrzebę życia w miłości i prawdzie;
- nauczanie, którego treścią jest życie i praca na roli;
- okazywanie wielkiej troski o polską wieś i żyjących tam ludzi;
- umacnianie rodzin prawdą ewangeliczną oraz branie w obronę najsłabszych;
- wczuwanie się w problemy polskiego społeczeństwa i działanie w służbie polskiej sprawy.

Publikacje dotyczące uroczystości nadania Janowi Pawłowi II tytułu doktora honoris causa SGGW:

1. Agricola nr specjalny, luty 2002
2. Agricola nr 82, 2012, str. 1-19
3. Jan Paweł II i polski świat akademicki, Franciszek Ziejka, Kraków 2014, str. 205-2020
4. Doktorzy Honoris Causa SGGW w Warszawie - Jan Paweł II. Teresa Zaniewska, Wydawnictwo SGGW 2016
5. Duchowa obecność św. Jana Pawła II w pierwszej parafii na warszawskim Ursynowie. Wspomnienia z okazji 100. rocznicy urodzin, J. Klucińska, W. Kluciński, Warszawa 2020, str. 35-44
6. John Paul - an Honoris Causa Doctor of the Warsaw University of Life Sciences. The Person and the Challenges. The Journal of Theology, Education, Canon Law and Social Studies Inspired by Pope John Paul II, W. Kluciński 2019, 9 (1) str. 309-318.

prof. dr hab. dr h.c. Włodzimierz Kluciński
Rektor SGGW w latach 1996-2002
Promotor nadania tytułu dr. h.c. Janowi Pawłowi II

Odeszli od nas

Profesor Ewa Sitarska

Prof. dr hab. lek. wet. Ewa Sitarska zmarła 14 listopada 2021 r.

Ewa Sitarska urodziła się 24 stycznia 1935 r. w Stanisławowie na terenie dzisiejszej Ukrainy. Studia na Wydziale Weterynaryjnym SGGW ukończyła w 1961 r., uzyskując tytuł lekarza weterynarii. Będąc jeszcze studentką V roku, rozpoczęła pracę na macierzystym Wydziale, którą kontynuowała w Katedrze Fizjopatologii po otrzymaniu dyplomu.

W 1965 r. obroniła pracę doktorską pt. „Etiologia hipogammaglobulinemii cieląt”, uzyskując stopień doktora nauk weterynaryjnych. W 1969 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych na podstawie

całokształtu dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Badania nad odczynami alergicznymi w chorobie obrzękowej i krwiotocznym zapaleniu jelit u prosiąt”. Tytuł profesora nauk weterynaryjnych otrzymała w 1990 r. na wniosek Rady Wydziału Weterynaryjnego SGGW. W 1999 r. Minister Edukacji Narodowej mianował Profesor Ewę Sitarską na stanowisko profesora zwyczajnego.

W 45-letniej działalności zawodowej Profesor Ewy Sitarskiej można wyróżnić 3 okresy. Pierwszy związany jest z pracą w Katedrze Fizjopatologii Wydziału Weterynaryjnego SGGW (1961-1971). Drugi - z pracą naukową i kierowaniem Zakładem Fizjopatologii Instytutu Hematologii (1971-1986), trzeci - z powrotem na macierzysty Wydział i pracą w Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką SGGW (1986-2005), którą kierowała w latach 1994-2001.

W pierwszym okresie pracy badania Profesor Ewy Sitarskiej koncentrowały się na zagadnieniach regulacji cyklu płciowego i diagnostyki podklinicznych stanów zapalnych narządów rodnych u krów, wpływu stosowania wyciągów z podwzgórza w leczeniu u krów jałowości spowodowanej zaburzeniami hormonalnymi, oceny odporności humoralnej u prosiąt i cieląt, patogenyzy choroby obrzękowej i krwiotocznego zapalenia jelit u prosiąt oraz oznaczania frakcji białek występujących w mleku i płynie cyst jajnikowych w różnych okresach cyklu płciowego u krów. Wyniki tych badań były nowatorskie w skali międzynarodowej i weszły do światowego piśmiennictwa.

W okresie pracy w Instytucie Hematologii badania dotyczyły zmian w układzie erytrocytarnym i leukocytnym oraz w białkach krwi obwodowej zwierząt m.in. podczas występowania różnego rodzaju wstrząsów ze szczególnym uwzględnieniem wstrząsu w chorobie oparzeniowej oraz chorobie popromiennej, procesów metabolicznych zachodzących w ranie oparzeniowej w pierwszych godzinach po oparzeniu i wpływu na te procesy miejscowych zaburzeń w gospodarce elektrolitowej, mechanizmu proliferacji limfocytów krwi obwodowej w przebiegu ostrej i przewlekłej

białaczki limfocytarnej u ludzi dorosłych i dzieci, oceny poszczególnych form jąderki w limfocytach w stanach fizjologii i patologii u ludzi i zwierząt, opracowywania nowych preparatów krwio- i osoczozastępczych.

Po powrocie na Wydział Weterynaryjny SGGW w 1986 r. Profesor Ewa Sitarska prowadziła badania dotyczące wpływu różnych stężeń związków chloroorganicznych i ich metabolitów na okres okołoporodowy u krów i na odporność komórkową gruczołu mlekowego, wpływu polichlorowanych dwufenyli i pestycydów chloroorganicznych na zapłodnienie i wczesny rozwój zarodka u krów oraz wpływu stresu prooksydacyjnego na stan zdrowia koni.

Profesor Ewa Sitarska była kierownikiem lub wykonawcą ponad 10 grantów finansowanych w ramach CPBP i CPBR oraz przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komitet Badań Naukowych. Wypromowała 5 doktorów, z których dwóch uzyskało tytuł profesora. Jej dorobek naukowy obejmuje ponad 185 publikacji zarówno w obszarze badań weterynaryjnych, jak i medycznych, głównie prac oryginalnych, opublikowanych w czasopiśmie międzynarodowych takich jak m.in. „Acta Haematologica Polonica”, „Neoplasma”, „Scandinavian Journal of Haematology”, „Zentralblatt für Veterinärmedizin”, „Polish Journal of Immunology”, „Bulletin of Environment Contamination and Toxicology”, „Toxicology Letters”, „Pediatria Polska”.

Poza działalnością naukową, przez cały okres 30-letniej pracy zawodowej na Wydziale, prowadziła wykłady i ćwiczenia z przedmiotów: fizjopatologia, choroby wewnętrzne dużych zwierząt i analityka kliniczna. Była zaangażowana w działalność Sekcji Fizjopatologii w Kole Naukowym Medyków Weterynaryjnych (1961-1971).

Profesor Ewa Sitarska została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką „Zasłużony Pracownik Rolnictwa”, Krzyżem Zesłańców Sybiru. Za całokształt działalności naukowo-dydaktycznej wielokrotnie otrzymała nagrody indywidualne i zespołowe: 4 z resortu szkolnictwa wyższego, 2 Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych oraz 7 Rektora SGGW. Na emeryturę przeszła w 2005 r., zachowując stały kontakt z pracownikami Wydziału.

W życiu pozazawodowym nie sposób nie wspomnieć o Jej tragicznych przeżyciach w dzieciństwie. Jako 4-letnie dziecko, w sierpniu 1939 r. widziała ostatni raz ojca Mariana Sitarskiego, który w stopniu porucznika został zmobilizowany do Wojska Polskiego, wzięty do niewoli po napaści przez Armię Czerwoną i zamordowany przez NKWD w Katyniu.

W wieku pięciu lat, 13 kwietnia 1940 r., została wywieziona wraz z matką Anną i babką Anielą Sitarskimi z rodzinnej miejscowości Nowojelnia do sowchozu w Alembietówce na stepach Kazachstanu, gdzie przebywała przez 6 kolejnych lat. W okresie tym doświadczyła głodu i 40-stopniowych mrozów oraz była świadkiem umierania z głodu, chorób i zimna wywiezionych tam ludzi.

Pomimo dramatycznych warunków, w których przyszło Jej żyć, karmiła podchodzące pod osadę wygodniałe zwierzęta, które ku przerażeniu dorosłych okazały się wilkami. Fakt ten jest dobitnym świadectwem Jej wielkiej miłości, którą darzyła zwierzęta od najmłodszych lat. Wraz z matką przeżyły ten straszny okres i wiosną 1946 r. powróciły do Polski w jednym z transportów repatriacyjnych. Losy rodziny Sitarskich opisane zostały w publikacjach: „Pisane miłością. Losy wdów katyńskich”, t. II (Gdynia 2001 r.) oraz „Polacy w Kazachstanie” (Muzeum Pamięci Sybiru, Białystok 2016 r.).

Spółeczność akademicka straciła wyjątkowego Człowieka, życzliwego ludziom i sprawom, lekarza weterynarii, nauczyciela akademickiego wielu pokoleń lekarzy weterynarii, wychowawcę młodych kadr naukowych, wielką miłośniczkę zwierząt. Aby uszanować wielką miłość do zwierząt, jaką Profesor Ewa Sitarska wyrażała w codziennym postępowaniu, podczas pogrzebu zamiast kwiatów przyjmowane były datki na Fundację Zwierzęca Polana poprawiającą losy zwierząt towarzyszących i gospodarskich.

W czasie pogrzebu pożegnałem Profesor Ewę Sitarską w imieniu Rektora SGGW prof. dr. hab. Michała Zasady, Dyrektora Instytutu Medycyny Weterynaryjnej prof. dr. hab. Marcina Bańbura, Dziekana Wydziału dr. hab. Michała Skibniewskiego oraz społeczności akademickiej Instytutu i Wydziału.

Profesor Ewa Sitarska została pochowana na Wolskim Cmentarzu Prawosławnym w grobie rodzinnym, w którym pochowana jest matka Anna oraz znajduje się symboliczny grób m. in. Jej ojca i babki.

Pani Profesor pozostanie w naszej pamięci na zawsze.

Wychowanek i wieloletni współpracownik
prof. dr. hab. dr. h.c. Włodzimierz Kluciński

Profesor Maria Okręt-Zajączkowska

Dr hab. Maria Okręt-Zajączkowska, prof. SGGW zmarła 20 listopada 2021 r.

Odeszła dociekliwa badaczka, Człowiek ogromnej wiedzy, ceniony wykładowca akademicki i wychowawca wielu pokoleń ekonomistów, wzór sumiennej postawy oraz pasji naukowej i dydaktycznej, realizowanej z oddaniem nauce i uczelnianej wspólnocie, osoba prawa, nadzwyczaj wyjątkowa, powszechnie znana i szanowana w Uczelni.

Maria Okręt-Zajączkowska urodziła się 11 grudnia 1932 r. w Warszawie. Część burzliwych lat II wojny światowej spędziła w Uljanowsku w Rosji, gdzie uczęszczała do szkoły podstawowej. Po powrocie do Warszawy podjęła naukę w Szkole Średniej nr 1 im. Bolesława Limanowskiego. Po zdaniu matury w 1951 r. rozpoczęła studia na Wydziale Ekonomicznym Moskiewskiego Uniwersytetu Państwowego im. M.W. Łomonosowa, które uwieńczyła w 1956 r. uzyskaniem tytułu magistra ekonomii.

W 1956 r. Maria Okręt-Zajączkowska została zatrudniona na stanowisku asystenta w Katedrze Ekonomii Politycznej na powstałym trzy lata wcześniej Wydziale

Inżynierjno-Ekonomicznym SGGW-AR w Warszawie (następnie Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, Wydział Nauk Ekonomicznych). Przechodziła kolejne szczeble zawodowe od starszego asystenta (1960 r.) do adiunkta (1965 r.), następnie docenta (1980 r.) i profesora nadzwyczajnego SGGW (1997 r.). We wrześniu 2003 r., po 47 latach pracy w SGGW, odeszła na emeryturę, ale nadal przez wiele lat prowadziła zajęcia ze studentami i angażowała się w życie akademickie Katedry oraz całego Wydziału.

W czerwcu 1965 r. Rada Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego SGGW nadała Marii Okręt-Zajączkowskiej stopień naukowy doktora nauk rolniczych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Wpływ cen na rozmiary produkcji mleka w gospodarstwach chłopskich w latach 1946-1962”, przygotowanej pod kierunkiem naukowym docenta dr. hab. Józefa Okuniewskiego. Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskała na tym samym Wydziale w 1979 r. na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego oraz przedłożonej rozprawy habilitacyjnej pt. „Produkcja mięsa i mleka a wybrane czynniki produkcyjne i pozaprodukcyjne w gospodarstwach indywidualnych”.

W sferze naukowej dr hab. Maria Okręt-Zajączkowska skupiała się na kilku obszarach badawczych, ewoluujących wraz z przemianami społeczno-gospodarczymi w kraju oraz nowymi wyzwaniem stojącymi przed gospodarką rolno-żywnościową i obszarami wiejskimi. Najważniejsze badania obejmowały efektywność produkcji rolniczej w gospodarce centralnie sterowanej i rynkowej, rynki produktów rolnych – zwłaszcza mechanizm kształtowania się cen oraz interwencje państwa, dochody ludności wiejskiej oraz ubóstwo i wykluczenie społeczne. Powiązane z nimi były wydziałowe konferencje zainicjowane i merytorycznie przygotowane przez Profesor, a wśród nich cykliczna nt. „Przemiany w gospodarce żywnościowej w krajach europejskich”, organizowana od ponad dziesięciu lat przez Katedrę Ekonomiki i Polityki Gospodarczej. Podczas wydarzeń naukowych dr hab. Maria Okręt-Zajączkowska wyrażała zawsze głęboko inspirujące uwagi do wystąpień, czasami bardzo krytyczne, ale życzliwe. Posiadając imponującą wiedzę ekonomiczną i dar słowa, śmiało, z dużą swobodą wypowiadała swoje myśli i poglądy. Pod tym względem była niedoścignionym wzorem. Jej wielokrotne wyjazdy za granicę (m.in. do RFN i Belgii) na pobyty studyjne, staże zawodowe, konferencje i seminaria przynosiły zespołowi nowe inspiracje do badań,

szczególnie cenne w czasach „żelaznej kurtyny”, izolującej naukę polską od zachodniej. Z sukcesem, jako redaktor naczelna prowadziła „Zeszyty Naukowe SGGW - Ekonomia i Organizacja Gospodarki Żywnościowej”, które z Jej inicjatywy zostały reaktywowane w 1995 r.

Dr hab. Maria Okręt-Zajązkowska zawsze przykładła dużą wagę do rzetelnego procesu dydaktycznego. Kierując Zakładem Ekonomii Politycznej w latach 1988-1991, podjęła wyzwanie zmiany treści nauczania przedmiotu ekonomia i umiejscowienia go w nowym programie studiów. Umiejętnie łączyła teoretyczne podstawy ekonomii z wiedzą z innych pokrewnych dyscyplin. Wniosła nieoceniony wkład w kształcenie nie tylko studentów, ale również młodych adeptów nauki, prowadząc seminaria i egzaminy z ekonomii dla przyszłych doktorów na niemal wszystkich wydziałach SGGW. Wśród Czytelników znajdzie się zapewne wiele osób, które uczestniczyły w Jej zajęciach i pamiętają, że Profesor była życzliwym, ale bardzo wymagającym i sprawiedliwym nauczycielem.

Mimo wielu obowiązków Profesor zawsze znajdowała czas na pomoc innym, czy to w sprawach zawodowych, czy prywatnych. Podczas stanu wojennego zaangażowała się w działalność NSZZ „Solidarność” SGGW, blisko współpracując z prof. dr hab. Marią Joanną Radomską

– ówczesną Rektor. W ciągu całej swojej kariery zawodowej pełniła wiele funkcji organizacyjnych w Uczelni, m.in. zastępcy dyrektora Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Polityki Agrarnej, kierownika Zakładu Ekonomii oraz kierownika Studiów Doktoranckich przy Wydziale Ekonomiczno-Rolniczym. Młodszy wiekiem dawała nieocenione, matczyne rady życiowe i otaczała życzliwością. Bardzo wrażliwa na los potrzebujących, wspierała organizacje charytatywne.

Za wybitne osiągnięcia naukowe i dydaktyczno-organizacyjne została uhonorowana Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW” (1984) oraz licznymi nagrodami i wyróżnieniami Rektora SGGW.

Dr hab. Maria Okręt-Zajązkowska, prof. SGGW pozostanie na zawsze w naszej wdzięcznej pamięci jako Kobieta wspaniała, o wielkim sercu, nieprzeciętnym poczuciu humoru, chętnie dzieląca się swoją wiedzą i doświadczeniem, wzór nauczyciela akademickiego i badacza naukowego.

Z żalem żegnamy naszą kochaną Panią Profesor.

dr hab. Aldona Zawojska, prof. SGGW
Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej
Instytut Ekonomii i Finansów SGGW

Profesor Jerzy Morstin

Prof. dr hab. Jerzy Morstin zmarł 25 grudnia 2021 r.

Był synem Krzysztofa Tadeusza hr. Morstina, herbu Leliwa i Zofii Stanisławy Cecylii Kaczorowskiej, herbu Rogala. Historia majątku w Raciborsku, jak również późniejsze dokonania Profesora Jerzego Morstina stanowią dziś sztandarowy przykład skomplikowanych losów polskiego ziemiaństwa i wspaniałych wartości świata, który legł w gruzach za sprawą zmian społeczno-politycznych powojennej Polski.

Profesor Jerzy Morstin urodził się w 1938 r. w Krakowie, gdzie rozpoczęła się także jego ścieżka naukowa. W 1961 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera nauk zootechnicznych na Wydziale Zootechnicznym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie. W latach 1961-1962 był zatrudniony w Stadninie Koni Moszna, a następnie przez 8 lat w Zakładzie Fizjologii Rozrodu i Sztucznego Unasieniania Zwierząt w Instytucie Zootechniki w Balicach k. Krakowa.

W 1969 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych. W latach 1970-1979 pracował w Instytucie Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu. W 1979 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie fizjologii rozrodu oraz podjął pracę w Instytucie Hodowli Bydła i Produkcji Mleka SGGW. Tytuł profesora uzyskał w 1992 r.

Jest autorem 150 publikacji. Głównym kierunkiem Jego prac badawczych była fizjologia rozrodu zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem andrologii buhajów. W latach 60. ub. wieku Profesor prowadził badania nad zachowaniem płciowym i produkcją nasienia u młodych buhajów. W latach 70. ub. wieku zajmował się zmiennością genetyczną niektórych właściwości morfologicznych i biochemicznych ich nasienia i ultrastrukturą plemników o różnej podatności na zamrażanie. W latach 80. ub. wieku wprowadził badania nad ultrastrukturą oocytów i zarodków bydlęcych, regularnością porodów u krów oraz wdrażał do praktyki techniki przenoszenia zarodków bydlęcych (kierował Programem FAO pt. „Doskonalenie metody przenoszenia zarodków i pokrewnych technik oraz ich praktyczne wykorzystanie w programach hodowli bydła”). W latach 90. ub. wieku kontynuował prace nad embriotransferem u bydła oraz powrócił do początkowych zainteresowań dotyczących andrologii, redagując m.in. rozdział pt. „Spermatogeneza” w podręczniku akademickim „Andrologia” wydanym nakładem Wydawnictwa Platan w 1996 r.

Profesor Jerzy Morstin pełnił wiele funkcji organizatorskich, doradczych i kierowniczych. Był

wicedyrektorem Instytutu i kierownikiem Zakładu Hodowli Bydła SGGW, członkiem Komitetu Biologii Rozrodu PAN, przez kilka kadencji sekretarzem Rady ds. Rozrodu przy Centralnej Stacji Hodowli Zwierząt, konsultantem - głównym specjalistą w Zespole Laboratoriów Biotechnologii Rozrodu w CSHZ, dyrektorem Biura Programu TCP-FAO (transplantacja zarodków u bydła). Był również członkiem Rady Muzeum Rolnictwa im. ks. K. Kluka w Ciechanowcu, dla którego opracował scenariusz stałej ekspozycji Działu Historii Chowu i Hodowli Zwierząt Gospodarskich. Od 1980 r. działał w NSZZ „Solidarność”. Uczestnik I Zakładowego Zebrania Delegatów SGGW w dniu 13 grudnia 1980 r.

Profesor Jerzy Morstin był wybitnym naukowcem i cenionym specjalistą z zakresu rozrodu zwierząt. Miał też wspaniałą osobowość. Był życzliwym Człowiekiem, pełnym humoru i pogody ducha, lubianym przez studentów nauczycielem akademickim, który swoim pozytywnym usposobieniem dodawał otuchy i sprawiał, że zły dzień stawał się dla każdego lepszy.

Odejście Pana Profesora Jerzego Morstina to ogromna strata dla polskiej nauki i całego środowiska akademickiego.

dr inż. Małgorzata Kunowska-Słószarz
Instytut Nauk o Zwierzętach SGGW

Profesor Andrzej Jarczyk

Prof. dr hab. Andrzej Jarczyk zmarł 31 stycznia 2022 r.

Andrzej Jarczyk urodził się 1 lipca 1933 r. w Warszawie. Szkołę średnią ukończył w Toruniu w 1951 r. W tym samym roku podjął studia w SGGW. Dyplom inżynierski uzyskał w 1955 r. na Oddziale Technologii Rolno-Spożywczej Wydziału Rolniczego, a rok później ukończył studia magisterskie na specjalizacji technologia owoców i warzyw. Pod koniec roku 1957 rozpoczął pracę zawodową w SGGW jako asystent w Katedrze Technologii Przemysłu Rolno-Spożywczego. W kolejnych latach pracował na stanowisku starszego

asystenta, adiunkta, docenta, profesora nadzwyczajnego, a od 1994 r. profesora zwyczajnego.

Od początku swojej kariery zawodowej prof. Andrzej Jarczyk prowadził badania z zakresu analizy żywności, winiarstwa oraz technologii owoców i warzyw. Badaniom nad opracowaniem metody chromatografii do oznaczenia kwasów nielotnych w owocach poświęcił swoją pracę doktorską pt. „Studia nad identyfikacją i oznaczaniem nielotnych kwasów w jabłkach i przetworach jabłkowych”, którą wykonał pod kierunkiem prof. Stefana Mrożewskiego.

Po podjęciu pracy na stanowisku adiunkta zainteresowania naukowe Profesora skoncentrowały się na zagadnieniach zamrażania i liofilizacji owoców i warzyw. Badania te, wówczas nowatorskie, znacząco przyczyniły się do pogłębienia wiedzy na temat procesu liofilizacji i jego wykorzystania na skalę przemysłową.

Profesor Andrzej Jarczyk całe swoje życie zawodowe związał z SGGW, pełniąc wiele ważnych funkcji, m.in. prodziekana Wydziału Technologii Żywności (1978-1981), kierownika Katedry Technologii Przemysłu Fermentacyjnego i Owocowo-Warzywnego (1987-1991; 1994-1996), kierownika Zakładu Technologii Owoców i Warzyw (1992-1993), a następnie kierownika Katedry Technologii i Oceny Żywności (2000-2002).

Pracując w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie prof. Andrzej Jarczyk odbył kilka staży naukowych w uznanych ośrodkach uniwersyteckich, m.in. w Hiszpanii, Niemczech, Peru, ZSRR i na Węgrzech. Był również na rocznym stażu naukowym w Michigan State University w USA. W latach 1974-1976 pracował także na Kubie jako ekspert ONZ w dziedzinie zamrażalnictwa.

Dorobek naukowy Profesora obejmuje kilkaset publikacji, które ukazały się w renomowanych czasopismach

krajowych i zagranicznych. Do niezwykle ważnych osiągnięć publikacyjnych należy współautorstwo podręczników i skryptów z zakresu ogólnej technologii żywności, technologii owoców i warzyw oraz winiarstwa, które uznawane są za jedne z najbardziej wartościowych pozycji literaturowych w tej specjalizacji. Prof. Andrzej Jarczyk był także autorem haseł z zakresu żywności do Wielkiej Encyklopedii Powszechnej PWN oraz Encyklopedii Nauki i Techniki.

Prof. Andrzej Jarczyk był nie tylko wybitnym naukowcem, ale przede wszystkim cenionym wykładowcą akademickim o wyjątkowych umiejętnościach dydaktycznych. Profesor był promotorem trzech prac doktorskich oraz setek prac magisterskich i inżynierskich. Był również niezwykle cenionym i wnikliwym recenzentem prac twórczych i dyplomowych, rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz dorobku w postępowaniach o nadanie tytułu profesora. Na emeryturę przeszedł w roku 2011, ale nadal chętnie uczestniczył w życiu Uczelni, Wydziału i Zakładu Technologii Owoców i Warzyw.

Działalność prof. Andrzeja Jarczyka była doceniana i wielokrotnie wyróżniana. Został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, wieloma nagrodami Ministra Edukacji Narodowej, Medalem Zasłużonego Pracownika Przemysłu Spożywczego, Srebrną Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”. Otrzymał również wiele nagród Rektora SGGW za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne.

Pozazawodową pasją prof. Andrzeja Jarczyka były podróże, piesze wędrówki po górach i lasach oraz podnoszenie ciężarów.

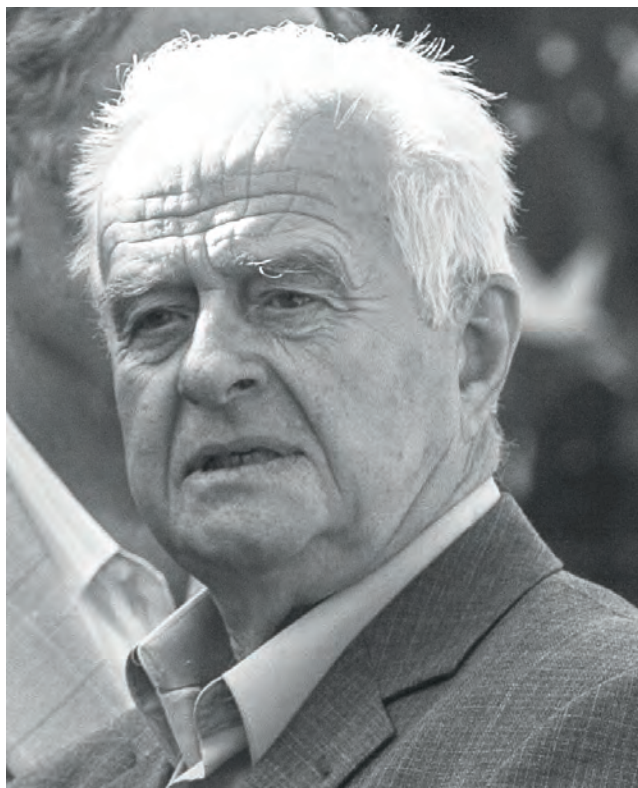
Odszedł od nas wspaniały naukowiec i pedagog, przyjaciel młodzieży akademickiej, wybitny specjalista w swojej dziedzinie, zasłużony dla przemysłu spożywczego, nieoceniony nauczyciel akademicki i mentor, osoba o niezwykłym darze przekazywania wiedzy, współtwórca Zakładu Technologii Owoców i Warzyw SGGW.

Profesor Andrzej Jarczyk na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

dr inż. Iwona Ścibisz

Kierownik Zakładu Technologii Owoców, Warzyw i Zbóż
Katedra Technologii i Oceny Żywności
Instytut Nauk o Żywności SGGW

Profesor Jerzy Tumiłowicz

Dr hab. Jerzy Tumiłowicz, prof. SGGW, zmarł 2 lutego 2022 r.

Jerzy Tumiłowicz urodził się 3 grudnia 1931 r. w Warszawie. Jego rodzice pochodzili z Kresów Wschodnich, ojciec był farmaceutą, matka ukończyła Wydział Rolniczy SGGW. W roku 1953 ukończył studia na Wydziale Leśnym SGGW. W 1966 r. uzyskał stopień doktora na podstawie pracy pt. „Ocena wyników wprowadzania obcych gatunków drzew i jodły pospolitej w lasach Krainy Mazursko-Podlaskiej”, a w 1989 - doktora habilitowanego na podstawie dorobku naukowego i rozprawy „Ocena dotychczasowych wyników uprawy żywotnika olbrzymiego (*Thuja plicata* Donn ex D. Don) w środowisku leśnym w Polsce”.

Pracę zawodową rozpoczął w Katedrze Botaniki Leśnej SGGW, w której był zatrudniony w latach 1953-1956. Od 1956 do 1959 r. pracował jako taksator w Biurze Urządzania Lasu w Olsztynie. W 1959 r. powrócił do pracy w SGGW i od tego czasu związany był z Leśnym Zakładem Doświadczalnym w Rogowie. W roku 1961 został zastępcą kierownika, a w 1966 r. kierownikiem Arboretum SGGW. Funkcję tę pełnił przez 36 lat, aż do przejścia na emeryturę w 2002 r. Wielkim

wsparciem dla Profesora była wówczas małżonka, Zofia Wawak, z wykształcenia również leśniczka. Po przejściu na emeryturę prof. Jerzy Tumiłowicz pozostał w Rogowie, często odwiedzając ukochane Arboretum.

Prof. Jerzy Tumiłowicz był wybitnym specjalistą w dziedzinie botaniki i dendrologii. Jako kierownik Arboretum SGGW w Rogowie przyczynił się do jego rozwoju. Znacząco powiększył liczbę powierzchni doświadczalnych oraz zgromadzoną tam kolekcję dendrologiczną, która w 2002 r. liczyła już ok. 2400 gatunków. Obecnie należy ona do najbogatszych tego typu w kraju. W sposób szczególny rozbudowane zostały kolekcje niektórych grup roślin, m.in. *Acer*, *Betula*, *Viburnum*, *Magnolia*. Za kierownictwa prof. Jerzego Tumiłowicza wybudowano także na terenie Arboretum SGGW szklarnie oraz zmodernizowano szklarkę kontenerową.

Od 1970 r., niezależnie od pracy na rzecz Arboretum SGGW, Profesor podjął się opieki naukowej nad budową i rozwojem arboretum w Glinnej pod Szczecinem, gdzie sadzone były gatunki bardziej ciepłolubne, których uprawa ze względu na wymagania klimatyczne nie była możliwa w Rogowie. Był także konsultantem przy powstawaniu innych ogrodów, m.in. od 1989 r. pomagał w zakładaniu arboretum w Kudypach pod Olsztynem.

Prof. Jerzy Tumiłowicz współpracował z wieloma ośrodkami naukowo-badawczymi. Od 1954 r. był członkiem Sekcji Dendrologicznej Polskiego Towarzystwa Botanicznego, w którym następnie pełnił funkcję członka Zarządu. Redagował również wydawany przez Sekcję „Rocznik Dendrologiczny”, a w latach 1984-1992 był jego redaktorem naczelnym. W 2009 r. został wybrany pierwszym prezesem reaktywowanego po wielu latach Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego. Uczestniczył w licznych zjazdach i konferencjach botanicznych, w tym w dziewięciu Międzynarodowych Kongresach Dendrologicznych, podczas których wygłosił kilka referatów.

Profesor współpracował także z wieloma zagranicznymi instytucjami naukowymi, m.in. z Chin i Europy Zachodniej. Odbył wiele podróży, podczas których prowadził obserwacje i badania naukowe. Odwiedził 36 krajów na 4 kontynentach. Szczególnie ważne były dla niego 3 wyjazdy: trzymiesięczna wyprawa samochodowa do Indii (1977-1978), miesięczny staż naukowy w Wageningen Agricultural University w Holandii (1986) oraz pięciodniowy wyjazd do Chin (1995).

Prof. Jerzy Tumiłowicz był autorem 75 prac naukowych oraz ponad 50 prac popularno-naukowych, promotorem licznych prac magisterskich i inżynierskich oraz recenzentem rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Do szczególnych osiągnięć prof. Jerzego Tumiłowicza należy opublikowanie wyników uprawy i introdukcji wielu nowych gatunków drzew, zarówno w kolekcjach dendrologicznych, jak i na leśnych powierzchniach doświadczalnych.

Za swoją działalność prof. Jerzy Tumiłowicz otrzymał liczne nagrody i odznaczenia, w tym m.in.: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Kordelas Leśnika Polskiego, Medal Instytutu Agronomicznego w Marymoncie, Gregor Mendel Medal, Złotą Odznakę Honorową „Za Zasługi dla SGGW”, odznakę „Zasłużony dla Leśnictwa

i Przemysłu Drzewnego”, nagrodę zespołową II stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Odszedł człowiek o wybitnej osobowości – pracowity, cierpliwy, skrupulatny, całkowicie oddany swojej pasji. Jego ogromna wiedza o drzewach zaowocowała wyjątkowymi kolekcjami drzew i krzewów w Rogowie i Glinnej z wieloma rarytasami i okazami niespotykanymi nigdzie indziej w tej części Europy. Prof. Jerzy Tumiłowicz był człowiekiem skromnym, ciepłym, pogodnym i pomocnym, co zjednywało mu wielu przyjaciół.

mgr inż. Piotr Banaszczak

Kierownik Arboretum

Leśny Zakład Doświadczalny w Rogowie

Profesor Henryk Zimny

Prof. dr hab. Henryk Zimny zmarł 19 lutego 2022 r.

Henryk Zimny urodził się 24 stycznia 1928 r. w Suwałkach. W 1937 r. Jego rodzina przeniosła się do Garwolina i tu zastała ją wojna. W jej trakcie Henryk Zimny był żołnierzem Szarych Szeregów, uczył się na tajnych kompletach.

W 1948 r. Henryk Zimny zdał maturę i rozpoczął studia biologiczne na UMCS w Lublinie. Aby się utrzymać, jeszcze w czasie studiów, w 1950 r. podjął pracę w Katedrze Systematyki i Geografii Roślin jako asystent u profesora Józefa Motyki, a następnie u profesora Jadwigi Marszawskiej-Ziemieckiej w Katedrze Mikrobiologii Rolniczej.

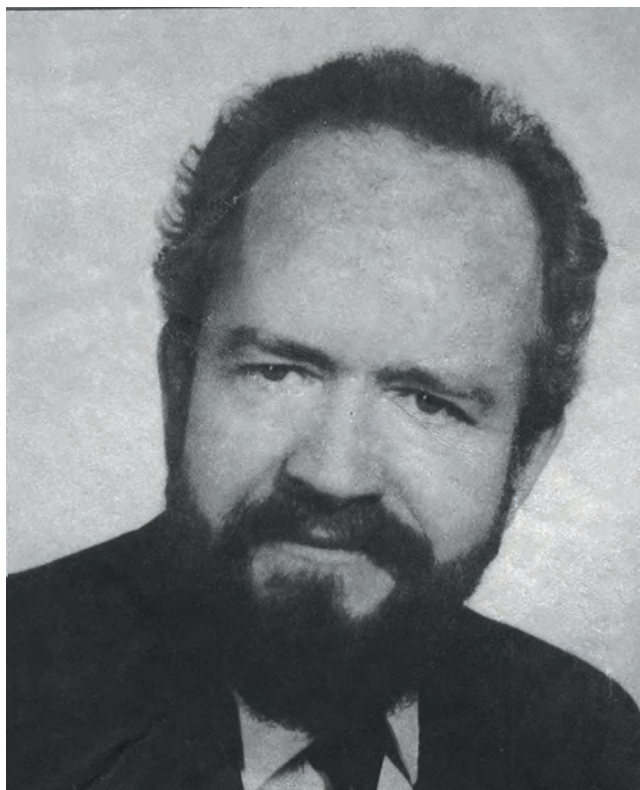
Pracę w SGGW Henryk Zimny rozpoczął 1 czerwca 1956 r. na Wydziale Melioracji i Gospodarki Wodnej w Katedrze Ekologii. Cztery lata później obronił rozprawę doktorską pod tytułem „Aktywność mikrobiologiczna gleb Rostocza”. W 1963 r. został zatrudniony na Wydziale Ogrodniczym.

W 1966 r. odbyła się jego rozprawa habilitacyjna dotycząca ekologii roślin motylkowatych w zbiorowiskach leśnych i łąkowych. Tytuł naukowy profesora nauk przyrodniczych Henryk Zimny uzyskał w 1976 r.

Pod koniec lat 60. ub. wieku podjął starania o utworzenie na Wydziale Ogrodniczym jednostki, która prowadziła badania i dydaktykę nie tylko w zakresie ekologii, ale także ochrony środowiska.

Plany udało się Profesorowi urzeczywistnić w 1972 r., gdy w czasie reorganizacji Uczelni w strukturze organizacyjnej Wydziału Ogrodniczego utworzony został Instytut Ochrony Środowiska SGGW, którego został dyrektorem. Pod jego kierunkiem rozpoczął pracę zespół prowadzący badania dotyczące m.in. ochrony środowiska obszarów wiejskich, wpływu zanieczyszczenia środowiska na jakość żywności oraz ekologii miasta. 1 kwietnia 1979 r. Instytut Ochrony Środowiska został przemianowany na Zakład Ochrony Środowiska, a od 1 września 1982 r. stał się Katedrą Ochrony Środowiska SGGW. Wszystkimi tymi jednostkami, do czasu przejścia na emeryturę w 1997 r., kierował Profesor Henryk Zimny. W latach 1969-1972 oraz 1979-1981 pełnił także funkcję prodziekana Wydziału Ogrodniczego.

O tym, że ochrona środowiska była nie tylko elementem pracy zawodowej, ale przede wszystkim pasją, świadczyło zaangażowanie Profesora Henryka Zimnego w działalność społeczną w tej dziedzinie. W 1976 r. został wybrany Prezesem Zarządu Stołecznego Ligi Ochrony Przyrody, a w roku 1978 Prezesem Zarządu Głównego LOP. Funkcję tę pełnił przez 12 lat do 1990 r., kiedy to przyznano mu tytuł Honorowego Prezesa LOP, a funkcję prezesa objął Jego wychowanek, prof. Janusz Janecki. Dzięki zaangażowaniu Profesora Henryka Zimnego w funkcjonowanie LOP, organizacja ta przekształciła się w sprawnie działające, profesjonalne stowarzyszenie prowadzące działalność w zakresie ochrony

środowiska i przyrody. Za swoją działalność w LOP Prof. H. Zimny został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zainteresowania badawcze Profesora dotyczyły szeroko pojętej ekologii ogólnej oraz monitoringu i bioindykacji. Był prekursorem badań z zakresu ochrony środowiska obszarów wiejskich i żywności w Polsce oraz wpływu przemysłu petrochemicznego na produkcję rolną. Stworzył koncepcję miasta jako ekosystemu, pierwszą publikację na ten temat przedstawił w 1973 r. W tym okresie była to teoria rewolucyjna, miasto i tereny zurbanizowane postrzegane było wówczas jedynie poprzez istniejącą w nich infrastrukturę techniczną, a rola terenów przyrodniczych była pomijana bądź marginalizowana. Swoje przemyślenia na ten temat najpełniej przedstawił w wydanej w 2005 r. książce „Ekologia miasta”. W obrębie tej problematyki w czasie kadencji Profesora Henryka Zimnego jako kierownika Katedry Ochrony Środowiska powstały 2 prace habilitacyjne i 2 doktorskie.

Swoją koncepcję Profesor rozwijał w latach 1973 – 1975, gdy koordynował prace w projekcie badawczym realizowanym na zlecenie Ministerstwa Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska pt. „Wpływ zieleni na kształtowanie środowiska miejskiego”. Udział w tym temacie uwierczony został opracowaniem ogólnej strategii kształtowania zieleni

w miastach, za którą Profesor wraz z zespołem otrzymał nagrodę II stopnia Ministra Administracji i Ochrony Środowiska.

W latach 1976-1980 Profesor Henryk Zimny był koordynatorem prac zespołów badawczych w obrębie problemu badawczego MR II/15 pt. „Fizjocenozy w aglomeracjach miejskich”. Efektem tych badań była publikacja w specjalnie przygotowanym zeszycie naukowym w „Polish Ecological Studies” oraz przyznana w 1985 r. Profesorowi wraz z zespołem nagroda II stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Ważnym osiągnięciem Profesora Henryka Zimnego był udział w latach 1986-1990 jako koordynatora w rządowym podprogramie badawczym CPBP 04.10.06. pt. „Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego na obszarach zurbanizowanych”. Wyniki tych badań zaprezentowane zostały w postaci 3-tomowej monografii.

Przejsie na emeryturę w 1997 r. nie ograniczyło aktywności Profesora. W 1998 r. objął stanowisko profesora zwyczajnego na Wydziale Ekologii oraz Wydziale Architektury w Wyższej Szkole Ekologii i Zarządzania w Warszawie, gdzie prowadził zajęcia dydaktyczne przez kolejne 15 lat. To także okres intensywnej pracy publikacyjnej. W latach 2002-2010 opublikowane zostały 4 monografie: „Ekologia Ogólna”, „Ekologia Miasta”, „Ekologiczna Ocena Stanu Środowiska” i „Ekologia Wnętrz”. Opracowania te stanowiły niejako podsumowanie wieloletniej pracy badawczej Profesora w tych dziedzinach.

Dorobek publikacyjny Profesora Henryka Zimnego obejmuje 19 opracowań książkowych, 106 publikacji naukowych, 58 popularno-naukowych oraz wiele ekspertyz i dokumentacji. Za swoją działalność naukową i organizacyjną był wielokrotnie odznaczany m. in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Edukacji Narodowej, Medalem Brązowym i Srebrnym za Zasługi dla Obronności Kraju, Medalem za Zasługi dla Marynarki Wojennej PRL, odznaką „Zasłużony Pracownik Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska”, Złotą Odznaką „Zasłużony Działacz Turystyki”, Odznaką „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego”, Złotą Odznaką Honorową LOP, Złotą Odznaką „Zasłużony dla Województwa Katowickiego”, Złotą Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Warszawy” oraz nagrodami Ministra odpowiedzialnymi za szkolnictwo wyższe.

dr hab. inż. Piotr Latocha, prof. SGGW
Instytut Nauk Ogrodniczych SGGW

SGGW wspiera Ukrainę

Inwazja zbrojna Rosji na Ukrainę wstrząsnęła całym światem. Polskie środowisko akademickie stanowczo potępiło napaść na naszego sąsiada. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie już w pierwszym dniu agresji tj. 24 lutego 2022 r. wyraziła pełną solidarność z Narodem Ukrainy i zadeklarowała wszelkie możliwe wsparcie dla jej obywateli.

SGGW solidaryzując się z pracownikami, doktorantami i studentami z Ukrainy, ich rodzinami i najbliższymi, czynnie włączyła się w akcję niesienia pomocy ukraińskim uchodźcom. Pracownicy i studenci SGGW są w stałym kontakcie z partnerami przebywającymi na granicy i na bieżąco w sposób metodyczny i skoordynowany reagują na konkretne zapotrzebowanie – w ten sposób zapewniając najpotrzebniejszą i celową pomoc.

Zbiórki i pomoc rzeczowa

Uczelnia w pierwszych dniach po agresji Rosji założyła e-skarbonkę, z której środki przeznaczone były na bieżącą pomoc ofiarom konfliktu w Ukrainie. Szkoła Doktorska SGGW uruchomiła zbiórkę na pomoc członkom społeczności akademickiej z Uniwersytetu w Kijowie.

Jednocześnie studenci i pracownicy SGGW rozpoczęli akcję zbierania ubrań, żywności, środków higieny, artykułów dla dzieci, śpiworów i innych materiałów potrzebnych uchodźcom na granicy polsko-ukraińskiej. Centrum akcji pomocowej była Biblioteka Główna SGGW. Specjalny transport z pomocą rzeczową wysłany został także na Uniwersytet Rolniczo - Techniczny w Kamieńcu Podolskim.

W kolejnych dniach zbiórki organizowały też Instytuty, Wydziały i inne jednostki Uczelni. Utworzone zostało także specjalne konto, na które można wpłacać środki finansowe. Działania w tym obszarze koordynował Zastępca Kanclerza SGGW – Dyrektor Ekonomiczny mgr Wojciech Motelski.

Wsparcie lokalowe

SGGW włączyła się także w pomoc w zapewnieniu schronienia ukraińskim uchodźcom, udzielając rodzinom naszych studentów oraz partnerom ukraińskim wsparcia lokalowego. Uczelnia udostępniła pokoje w domach studenckich SGGW oraz w obiektach Leśnego Zakładu Doświadczalnego

w Rogowie. Łącznie zamieszkało w nich prawie 100 osób, które musiały z dnia na dzień opuścić swoje domy na Ukrainie.

Pomoc ukraińskim członkom społeczności SGGW

Uczelnia oferuje także pomoc ukraińskim członkom naszej społeczności akademickiej oraz członkom społeczności uczelni partnerskich z Ukrainy. Koordynacją działań zajmuje się WePoint – sekcja Biura Współpracy Międzynarodowej. Wszystkie sprawy rozpatrywane są indywidualnie, uwzględniając dynamicznie zmieniającą się sytuację.

Zgłaszane sprawy najczęściej dotyczą problemów z kontynuacją studiów w SGGW przez studentów z Ukrainy, którzy nie mogli opuścić swojego kraju, przeniesienia studentów z uczelni ukraińskich na studia w SGGW, kontynuowania przez naukowców ukraińskich kariery naukowej w Polsce, rekrutacji kandydatów z Ukrainy na studia w SGGW.

Biuro Karier SGGW oferuje również wsparcie dla studentek i studentów z Ukrainy poszukujących zatrudnienia.

Kurs języka polskiego

Aby pomóc lepiej odnaleźć się ukraińskim studentom w Polsce, SGGW zaprosiła ich na bezpłatny intensywny kurs języka polskiego. Zajęcia zorganizowano z myślą o obywatelach Ukrainy, którzy przybyli do Polski nie wcześniej niż 24 lutego 2022 r. i byli studentami uczelni działającej na terytorium Ukrainy.

Każdy uczestnik 12-tygodniowego kursu, który zaliczy egzamin końcowy w czerwcu, otrzyma certyfikat honorowany w procesie rekrutacji na studia prowadzone w języku polskim w SGGW w roku akademickim 2022/23.

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej przyznała także SGGW środki z programu „Solidarni z Ukrainą” na wsparcie kształcenia uchodźców z Ukrainy.

Wsparcie psychologiczne

W tym trudnym czasie Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SGGW Student Health Centre oferował wsparcie psychologiczne. Psychologowie udzielają konsultacji w języku polskim i angielskim.

Jubileuszowa XLV edycja Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych

Po raz pierwszy Olimpiadę Wiedzy i Umiejętności Rolniczych zorganizowano w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w 1977 r. Przez 45 lat wydarzenie ewaluowało. W tym roku w murach naszej Uczelni odbędzie się jego jubileuszowa edycja, a finalistów poznamy pod koniec maja br. Chętnych do uczestnictwa w olimpiadzie nie brakuje – zwycięzcy otrzymują zaświadczenie uprawniające do studiowania na uczelniach kształcących na kierunkach związanych z funkcjonowaniem obszarów wiejskich.

Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych jest współzawodnictwem z zakresu szeroko pojętej wiedzy rolniczej teoretycznej i praktycznej dotyczącej funkcjonowania obszarów wiejskich. Jej idea jest ukazanie młodzieży szkół ponadpodstawowych zadań stojących przed jednym z najważniejszych działów gospodarki narodowej,

XLIII edycja – wręczenie nagród Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla trzech najlepszych szkół

rozszerzenie jej zainteresowań różnorodnymi formami postępu w rolnictwie, leśnictwie, produkcji żywności i zagospodarowaniu obszarów wiejskich. Realizując treści programowe 11 bloków tematycznych olimpiady, młodzież wzbogaca swoje przygotowanie zawodowe, a jednocześnie dzięki pogłębieniu wiedzy i umiejętności przyczynia się do stałego unowocześniania i rozwoju polskiego rolnictwa.

Genezy idei olimpiad rolniczych należy upatrywać w konkursach wprowadzanych na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych XX w. do pracy zespołów przysposobienia rolniczego, w których konkursy uprawowe, hodowlane, ogrodnicze stanowiły bardzo ważną część składową kształcenia zawodowego młodych rolników.

Pierwszą olimpiadę pod nazwą Olimpiada Wiedzy Rolniczej zorganizowano w 1963 r. Ówczesny Zarząd Główny Związku Młodzieży Wiejskiej z grupą działaczy oświaty rolniczej przygotował i przeprowadził trójstopniowe eliminacje

Przewodniczący prof. A. Radecki wręcza nagrody zwycięzcom w 11 blokach

(powiatowe, wojewódzkie i centralne), w których udział wzięło około 40 tysięcy młodych rolników.

Pozytywna ocena społeczna Olimpiady Wiedzy Rolniczej, która przeznaczona była dla młodzieży z zasadniczym wykształceniem rolniczym, dała impuls do zorganizowania drugiej olimpiady, adresowanej do uczniów i absolwentów średnich szkół rolniczych (techników). Tak powstała idea Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, której jednym z celów było zachęcenie młodzieży do podejmowania studiów, a finalnie uzyskanie indeksu wybranej uczelni.

Pierwszą edycję olimpiady przygotowano i przeprowadzono na przełomie lat 1976/1977 w trzech etapach: szkolnym, okręgowym i centralnym. Objęto nią 120 szkół z udziałem 13 tysięcy uczniów, startujących w dwóch blokach: „Produkcja roślinna” i „Produkcja zwierzęca”. W etapie centralnym udział wzięło 97 olimpijczyków, którym wręczono 80 zaświadczeń uprawniających do podjęcia studiów w ośmiu uczelniach rolniczych (Bydgoszcz, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Szczecin, Warszawa, Wrocław),

będących współorganizatorami czterech pierwszych edycji olimpiady. W drugiej edycji wprowadzono dwa kolejne bloki: „Mechanizacja rolnictwa” i „Ogrodnictwo”. Udział w niej wzięło 247 szkół z 17 tysiącami uczniów. W eliminacjach okręgowych uczestniczyło 1209 uczniów.

12 listopada 1979 r. Minister Oświaty i Wychowania zatwierdził Olimpiadę Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, wprowadzając ją do wykazu olimpiad szkolnych. Olimpiada mogła już być oficjalnie organizowana przez szkoły oraz dotowana z funduszu ministerstwa. W 1980 r. olimpiada objęła już większość szkół rolniczych oraz studia policealne kształcące w dziedzinach, których uczniowie osiągnęli wiedzę zawodową na poziomie wymaganym od techników rolnictwa.

W roku 1981 dla Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach utworzono dziewiąty okręg, a Uczelnia stała się dziewiątym współorganizatorem kolejnych edycji olimpiad.

Dwunasta edycja olimpiady przebiegała już w 5 blokach tematycznych, gdyż uwzględniono starania techników wodno-melioracyjnych, i dla uczniów tych szkół utworzono blok

„Melioracje wodne” – obecna nazwa „Ochrona i inżynieria środowiska”.

Ze względu na duże zainteresowania uczniów i nauczycieli różnych typów szkół kształcących na potrzeby obszarów wiejskich uruchamiano kolejne bloki tematyczne. Od roku 1997 funkcjonuje blok „Żywność Człowieka”, a od roku 1998 blok „Agrobiznes”. W 2003 r. utworzono dla Techników Leśnych blok „Leśnictwo”. Od XXXV edycji OWiUR (rok 2011) olimpiadę prowadzono również w dziewiątym bloku „Architektura krajobrazu”. W 2016 r. na prośbę techników weterynaryjnych utworzono blok dziesiąty o nazwie „Weterynaria”, a z uwagi na duże zainteresowanie tematyką „Żywności człowieka” dotychczasowy blok „Żywność człowieka i gospodarstwo domowe” podzielono na dwa bloki: „Gastronomia” i „Technologia żywności”. Obecnie olimpiada prowadzona jest w następujących 11 blokach tematycznych:

1. Produkcja roślinna
2. Produkcja zwierzęca
3. Mechanizacja rolnictwa
4. Ogrodnictwo (warzywnictwo, sadownictwo, kwaciarstwo)
5. Ochrona i inżynieria środowiska
6. Technologia żywności
7. Gastronomia
8. Agrobiznes
9. Leśnictwo
10. Architektura krajobrazu
11. Weterynaria

Pierwszy finał Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych w roku 1977 odbył się w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Organizatorami kolejnych finałów były: Akademia Rolnicza w Krakowie, 1978 r.; Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie, 1979 r.; Akademia Rolnicza w Lublinie, 1980 r.; Akademia Rolnicza we Wrocławiu, 1981 r. W kolejnych latach – edycjach OWiUR przyjęto zasadę, że etap centralny (finał olimpiady) organizują wszystkie uczelnie będące współorganizatorami olimpiady, w corocznie ustalonej kolejności. W 2018 r. (XLII edycja) okręg wrocławski, a w roku 2019 (XLIII edycja) okręg krakowski. W 2021 r. organizatorem XLIV edycji był okręg bydgoski - Uniwersytet Techniczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, a w bieżącym 2022 r. etap centralny organizuje Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Aktualnie organizatorami olimpiady są następujące uczelnie akademickie kształcące na kierunkach związanych z funkcjonowaniem obszarów wiejskich:

1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – organizator główny
2. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
3. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
4. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
5. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
6. Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
7. Politechnika Bydgoska w Bydgoszczy
8. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
9. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Olimpiada w roku akademickim 2021/2022, tak jak ma to miejsce od 45 lat, organizowana jest jako trójstopniowe zawody/eliminacje o zasięgu ogólnopolskim:

1. etap szkolny (22.10.2021 r.), w którym udział wzięło 13 938 uczniów z 339 szkół,
2. etap okręgowy (8-9.04.2022 r.) do którego w 9 okręgach zakwalifikowano 1 600 uczniów,
3. etap centralny (27-28.05.2022 r.), do którego zostanie zakwalifikowanych około 220 finalistów w 11 blokach tematycznych.

Prof. dr hab. Andrzej Radecki - Honorowy Przewodniczący Komitetu Głównego OWiUR

Dr hab. Wiesław Świderek - Przewodniczący Komitetu Głównego OWiUR

Zawody/eliminacje mają charakter indywidualny i obejmują na wszystkich etapach olimpiady:

1. część teoretyczną, w której każdy uczestnik odpowiada na 60 pytań jednoprzymiennych dla danego bloku tematycznego (uczeń może uzyskać do 60 punktów),
2. część praktyczną, w której uczestnik otrzymuje trzy zadania (za każde z nich komisja egzaminacyjna przyznaje do 20 punktów).

Uczestnicy każdego etapu mogą uzyskać do 120 punktów, na podstawie których następuje kwalifikacja do kolejnego etapu, a w etapie centralnym/finałe ustalana jest kolejność oraz przyznawany jest tytuł laureata. Wszyscy zakwalifikowani do etapu centralnego, po przystąpieniu do zawodów, otrzymują tytuł finalisty.

Struktura organizacyjna Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych obejmuje:

1. Komitet Główny składający się, w co najmniej 60% z nauczycieli akademickich (w tym przewodniczących Komitetów Okręgowych), nauczycieli szkół biorących udział w olimpiadzie oraz przedstawicieli instytucji i towarzystw naukowo-technicznych. Komitet na okres

trzech lat powołuje rektor uczelni będącej głównym organizatorem.

2. Komitety Okręgowe powoływane przez rektorów uczelni będących współorganizatorami olimpiady.
3. Komitety Szkolne tworzone w szkołach deklarujących udział w olimpiadzie w danym roku, na zasadach określonych w aktualnym regulaminie OWiUR.

Komitetem Głównym kieruje Przewodniczący wyłaniany ze składu odpowiedniego komitetu wraz z prezydium liczącym 3 do 6 osób. Przewodniczących powołuje rektor właściwej uczelni. Komitet Główny od wielu lat ściśle współpracuje z rektorami uczelni współorganizatorów olimpiady, Ministerstwem Edukacji i Nauki, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwem Klimatu i Środowiska, BNP Paribas Bank Polski, Agencją Promocji Rolnictwa i Agrobiznesu – APRA, Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych oraz samorządami terytorialnymi, w tym urzędami marszałkowskimi, starostwami powiatowymi, wójtami i burmistrzami.

Pierwszym przewodniczącym Komitetu Głównego był Profesor Ryszard Manteuffel z SGGW.

W ostatnich latach przewodniczącymi Komitetu Głównego OWiUR byli:

1. 1998-2003 – prof. dr hab. Leszek Malicki z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i WSR-P w Siedlcach,
2. 2003-2017 – prof. dr hab. Andrzej Radecki ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
3. 2017-2018 – prof. dr hab. Józef Starczewski z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach,
4. 2018-2021 – prof. dr hab. Marek Szyndel ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
5. Od roku 2021 dr hab. Wiesław Świderek ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W okresie 45 lat trwania olimpiady, w zmieniającej się sytuacji gospodarczej i politycznej kraju, uczestnicy chętnie kontynuowali naukę w uczelniach akademickich i zasilali wysoko kwalifikowaną kadrę dla szeroko pojętego rolnictwa i obszarów wiejskich.

prof. dr hab. Andrzej Radecki

prof. dr hab. Józef Starczewski

Dni Otwarte Online

Dni Otwarte w Centrum Wodnym SGGW

Dni Otwarte SGGW z uwagi na sytuację pandemiczną odbyły się w styczniu w trybie online. Wykłady i prezentacje przygotowane przez pracowników Uczelni obejrzało ponad 3 tysiące odwiedzających.

Studenci podczas Dni Otwartych SGGW

Wydarzenie odbyło się 21 stycznia br. w Centrum Wodnym i było transmitowane na żywo na kanale SGGW Science na platformie YouTube. Kandydaci mogli uczestniczyć w wirtualnym spacerze po 14 wydziałach oraz zapoznać się z ofertą dydaktyczną Uczelni obejmującą 39 kierunków studiów (w tym 11 prowadzonych także w języku angielskim): od przyrodniczych i technicznych, po kierunki społeczne oraz ekonomiczne.

Na uczestników czekało również szkolenie online „Wszystko o rekrutacji” oraz wykłady – „Wybuchowa chemia”, „Wszechobecne fale” oraz „Genetyka w natarciu”. Dla kandydatów przygotowano też stoisko Uniwersytetu Otwartego, organizującego kursy maturalne, a także prezentację Akademickiego Związku Sportowego oraz Rady Uczelnianej Samorządu Studentów.

Konferencja Prorektorów ds. Nauki Uczelni Przyrodniczych i Rolniczych

Prorektorzy ds. Nauki Uczelni Przyrodniczych i Rolniczych

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie była organizatorem tegorocznej Konferencji Prorektorów ds. Nauki i Kierowników Biur ds. Nauki Uczelni Przyrodniczych i Rolniczych. Na dwudniowym spotkaniu 2-3 grudnia 2021 r. członkowie konferencji rozmawiali i wymieniali się doświadczeniami w odniesieniu do zbliżającej się ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021.

Konferencja jest wydarzeniem cyklicznym, organizowanym przez polskie uczelnie przyrodnicze i rolnicze. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele następujących uczelni: Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (organizator), Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego, Kolegium Nauk Przyrodniczych, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Politechniki Bydgoskiej,

Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Gości powitał Rektor SGGW prof. dr hab. Michał Zasada oraz Przewodniczący Konferencji prof. dr hab. Jerzy Jaroszewski z UWM. Następnie głos zabrał Prorektor ds. Nauki SGGW prof. dr hab. Tomasz Okruszko.

Podczas spotkania prof.dr hab. Anna Zellma z Komisji Ewaluacji Nauki odpowiadała na pytania dotyczące zagadnień związanych z ewaluacją. Prelegentami byli również przedstawiciele Ośrodka Przetwarzania Informacji Państwowego Instytutu Badawczego – zastępca dyrektora ds. rozwoju oprogramowania Marek Michajłowicz oraz główny specjalista ds. ewaluacji nauki Sebastian Fijałkowski, którzy przybliżyli temat stanu przygotowań systemów informatycznych do najbliższej ewaluacji takich jak POLON, SEDN czy PBN.

Miliony drzew

Sadzenie drzew na kampusie SGGW

W ramach współpracy pomiędzy Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego i firmą Hewlett Packard Enterprise (HPE) na terenie nowego kampusu SGGW posadzono 32 dęby kolumnowe. Akcja „Miliony drzew z HPE” jest częścią kampanii „Go Green with HPE”, dzięki której w całej Polsce sadzone są drzewa w celu redukcji śladu węglowego.

Posadzone przez przedstawicieli Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i Hewlett Packard Enterprise dęby pochodzą z Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie. „Miliony drzew z HPE” to inicjatywa firmy HPE, do której przyłączyła się SGGW. W ramach akcji zaplanowano zasadzenie ponad 100 000 drzew. Współpraca ma na celu redukcję śladu węglowego obejmującego emisję dwutlenku węgla, metanu, podtlenku azotu i innych gazów cieplarnianych. Obie strony prowadzą także działania mające na celu podnoszenie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych.

– 100 000 drzew to mniej więcej 10 hektarów lasu – wyjaśnia prof. dr hab. Michał Zasada, Rektor SGGW. – A jeden hektar lasu w ciągu doby może docelowo wytworzyć nawet 700 kilogramów tlenu – ilość zaspokajającą zapotrzebowanie 2500 osób. Jednocześnie pochłonąć może 20-30 ton dwutlenku węgla i zatrzymać 50 m³ wody rocznie. Pozytywne

efekty przyniosą drzewa również wtedy, kiedy zasadzimy je w mieście. Tu będą przede wszystkim pochłaniały dwutlenek węgla i zanieczyszczenia oraz wytwarzały tlen. Niezmiernie cenna jest także zwiększona retencja wody, która sprawia, że w przypadku nawalnych deszczy w mniejszym stopniu zalewane są ulice, a podczas upałów drzewa transpirują wodę obniżając temperaturę. Średnio mówimy o lokalnym obniżeniu temperatury o 2-3 stopnie, ale duże drzewa mają potencjał nawet na 7-9 stopni, co jest już znaczną różnicą. Zapewnia to ulgę w gorące dni, ale także przekłada się na mniejsze zużycie energii na chłodzenie pomieszczeń w budynkach. Naukowcy z SGGW prowadzili niedawno badania drzew na warszawskiej Woli, które pozwoliły wycenić pozytywny wpływ drzew na środowisko. W ramach projektu zbadano 1300 drzew. Okazało się, że rocznie oczyszczają one powietrze z 440 kg szkodliwych substancji, pochłaniają 20 ton dwutlenku węgla i produkują 50 ton tlenu. W skali całego miasta korzyści z posiadania drzew zostały oszacowane na 170 mln zł rocznie.

Więcej informacji o akcji: www.miliondrzewzhpe.pl

Wywiad z Rektorem SGGW prof. dr hab. Michałem Zasadą oraz Prezesem HPE Polska Michałem Zajączkowskim na temat akcji: www.miliondrzewzhpe.pl/wywiadHPE_SGGW.pdf

WePoint

Welcome to SGGW

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego został powołany do życia centralny punkt obsługi cudzoziemców - WePoint Welcome to SGGW. Utworzenie w czerwcu 2021 r. nowej jednostki to wyjście naprzeciw potrzebom zagranicznych gości odwiedzających uczelnię oraz element realizacji Strategii Umiedzynarodowienia SGGW.

Analizując problemy obcokrajowców kształcących się i pracujących w SGGW oraz idąc za przykładem najlepszych zagranicznych i polskich uczelni, już w 2020 roku powstała idea stworzenia miejsca, które zapewni wieloaspektowe wsparcie zagranicznym gościom dołączającym do społeczności akademickiej SGGW. Do głównych zadań WePoint należy udzielanie informacji na temat Uczelni, Warszawy oraz Polski, a także doradztwo w zakresie formalności (legalizacja pobytu, ubezpieczenie, założenie rachunku bankowego) realizowane zarówno przed przyjazdem, jak i na początku pobytu w SGGW. Poprzez różne aktywności punkt pomaga obcokrajowcom w adaptacji w nowym otoczeniu, przełamywaniu barier kulturowo-językowych, a także integracji ze społecznością uczelni.

Celem działań WePoint jest również podnoszenie kompetencji osób obsługujących na co dzień zagranicznych studentów, doktorantów i pracowników. We współpracy z organizacjami pozarządowymi będą organizowane szkolenia nastawione na rozwijanie umiejętności interpersonalnych, międzykulturowych, językowych i zawodowych kadry i studentów SGGW.

WePoint został utworzony w ramach Biura Współpracy Międzynarodowej (BWM). Realizacją bieżących działań punktu zajmuje się obecnie jeden pracownik BWM, a docelowo w ramach rozwoju WePoint planowane jest zwiększenie obsługi. W sierpniu ubiegłego roku Biuro Promocji SGGW opracowało projekt graficzny loga WePoint, które sukcesywnie buduje świadomość nowej jednostki wśród społeczności naszej Uczelni. Logo punktu znajduje się na głównej anglojęzycznej stronie SGGW i przekierowuje użytkownika do pakietu informacji przygotowanych dla obcokrajowców przyjeżdżających do naszej uczelni. Treści strony zostały podzielone na dwie główne sekcje - informacje niezbędne przed przyjazdem do Polski i SGGW oraz kwestie związane

z pobytem na miejscu. Wraz z poszerzaniem zakresu działań punktu oraz odpowiadając na potrzeby cudzoziemców odwiedzających uczelnię, strona WePoint będzie na bieżąco aktualizowana i rozbudowywana o kolejne informacje.

We wrześniu 2021 r., na potrzeby utworzenia siedziby punktu WePoint, zostało oddane pomieszczenie znajdujące się w Bibliotece Głównej (wejście C, na parterze przy księgarni PWN). Następnie przeprowadzono prace adaptacyjne pomieszczenia, które mają się zakończyć w drugim kwartale 2022 r.

Już w pierwszych miesiącach swojej działalności punkt WePoint podjął działania ukierunkowane na podniesienie potencjału Uczelni w zakresie przyjmowania osób z zagranicy. Wychodząc naprzeciw potrzebom obcokrajowców i reagując na napotykaną przez nich problemy, nawiązano współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami administracji publicznej, które przygotowały i przeprowadziły szkolenia i warsztaty dla różnych grup odbiorców ze społeczności SGGW. Wydarzeniem inicjującym działania w tym zakresie było spotkanie przeprowadzone w języku angielskim w formule online przez Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, którego celem było wsparcie zagranicznych studentów narażonych na przestępstwa motywowane uprzedzeniami na tle rasowym, etnicznym, religijnym i narodowościowym oraz pokrzywdzonych w wyniku takich przestępstw. Studenci SGGW oraz innych zaproszonych uczelni dowiedzieli się, jak reagować w przestrzeni publicznej i internetowej na powyższe sytuacje.

Na początku każdego semestru zorganizowane są spotkania informacyjno-adaptacyjne dla wszystkich anglojęzycznych studentów rozpoczynających naukę w SGGW, tzw. Introduction Days. W trakcie wydarzenia uczestnicy zapoznają się z Uczelnią, otrzymują informacje potrzebne w czasie pobytu w Warszawie, a także biorą udział w warsztatach międzykulturowych, które ułatwiają odnalezienie się w nowym środowisku.

Kontynuując realizację inicjatyw wspierających cudzoziemców w SGGW oraz odpowiadając na kolejne potrzeby zarówno studentów, jak i pracowników uczelni, pod koniec roku 2021, dzięki nawiązanej współpracy z fundacją Polskie Forum Migracyjne (PFM) zostały zorganizowane

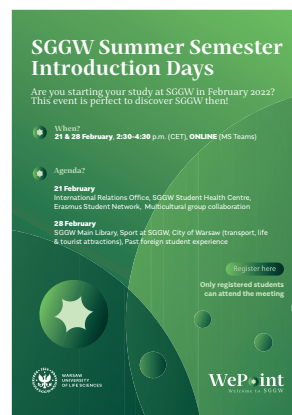

Profesor Walaa Jawdat Ali Al-Jaf ze studentami

dwa szkolenia. Pierwsze z nich, skierowane do studentów i przeprowadzone w języku angielskim, dotyczyło procedury ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy w Polsce. Drugim wydarzeniem przeprowadzonym przez fundację PFM były warsztaty z zakresu komunikacji międzykulturowej w pracy ze studentami z zagranicy, w których uczestniczyli pracownicy z różnych jednostek SGGW. Uczestnicy bardzo pozytywnie odnieśli się do tematu i przekazanej wiedzy w zakresie kontaktów międzykulturowych, a w trakcie spotkania podjęli inicjatywę utworzenia grupy kontaktowej, której celem będzie wymiana informacji i doświadczeń w tym obszarze (zainteresowane osoby zapraszamy do dołączenia do kanału w MsTeams SGGW: Komunikacja międzykulturowa).

Jednym z podstawowych problemów, z którym mierzą się przyjeżdżający do naszego kraju obcokrajowcy, jest kwestia legalizacji pobytu na terenie Polski. Skomplikowana procedura ubiegania się o zezwolenie na pobyt w RP jest wyzwaniem przede wszystkim dla zagranicznych gości, ale także dla pracowników uczelni, zaangażowanych w pomoc obcokrajowcom w przejściu przez proces. Dążąc do podniesienia kompetencji kadry SGGW w tym zakresie, jesienią ubiegłego roku WePoint nawiązał współpracę z Departamentem Legalizacji Pobytu w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców oraz Wydziałem Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, w wyniku której pracownicy Uczelni zostali przeszkoleni w zakresie procedur legalizacji pobytu w Polsce dla osób przyjeżdżających na studia.

W listopadzie ub. roku Biuro Współpracy Międzynarodowej wraz z WePoint przygotowało i złożyło wniosek konkursowy w Programie Welcome to Poland Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, którego celem jest wsparcie zdolności instytucji w obsłudze zagranicznych studentów i pracowników. Po zidentyfikowaniu potrzeb w tym zakresie, w ramach projektu zaplanowano między innymi przygotowanie i dostęp do anglojęzycznych wersji dokumentów Uczelni oraz zniesienie

barier w obsłudze kadrowo-płacowej obcokrajowców podejmujących pracę w SGGW.

Dzięki realizowanym w SGGW programom liczba przyjeżdżających gości zagranicznych stale rośnie. Jednym z na trwale wpisanych działań zmierzających do zwiększenia umiędzynarodowienia kształcenia jest stworzony w 2009 r. program „Profesorów wizytujących w SGGW”.

Program ten daje możliwość współfinansowania pobytu w SGGW nauczycieli z zagranicy. W ramach programu profesoria otrzymują diety oraz zakwaterowanie w apartamentach Hotelu Ikar. Od momentu powstania programu liczba nauczycieli cudzoziemców przyjeżdżających do SGGW systematycznie wzrasta, od 5 osób w 2009 r. do 37 w 2021 r. Jednym z naukowców, którzy systematycznie przyjeżdżają do SGGW, aby przeprowadzić serię wykładów i ćwiczeń dla studentów SGGW, jest prof. Walaa Jawdat Ali Al-Jaf z Erbil Polytechnic University w Iraku. Profesor jest ekspertem w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi z ponad 35-letnim doświadczeniem jako wykładowca. Prof. Walaa prowadzi w SGGW zajęcia „Body language and communication”, „Enhancing employee engagement in organization”, „Human resource management” oraz „Organizational behaviour”.

Zadania podejmowane przez Biuro Współpracy Międzynarodowej ukierunkowane są na realizację długofalowej polityki otwierania się na społeczność międzynarodową. Celem tych inicjatyw jest zachęcenie badaczy, studentów i kandydatów do uwzględniania SGGW w swojej ścieżce rozwoju. Ważne jest, aby cudzoziemcy już od samego początku czuli się w SGGW mile widziani. Budujemy wizerunek uczelni otwartej i przyjaznej.

Sylwia Mirosław, Joanna Lubecka, Justyna Szadkowska, Katarzyna Specjalska
Biuro Współpracy Międzynarodowej SGGW

Pracownicy Instytutu Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Senegalu

W ramach realizacji projektu „Doskonalenie standardów nauczania akademickiego w zakresie diagnostyki i leczenia chorób zwierząt w Senegalu”, realizowanego przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego we współpracy z Fundacją Nauka dla Rozwoju, w grudniu 2021 r. przeprowadzono cykl szkoleń dla nauczycieli akademickich i studentów kierunku weterynaria w Ecole Inter-Etats des Sciences et Medicine Veterinaires (EISMV) w Dakarze (Senegal).

Uczestnicy projektu realizowanego w Senegalu

Uczestnicy projektu realizowanego w Senegalu

Badania zwierząt w ramach realizacji projektu

Wykłady i ćwiczenia laboratoryjne oraz kliniczne prowadzone przez pracowników Instytutu Medycyny Weterynaryjnej SGGW odbyły się w dniach 1-9 grudnia 2021 r. Dotyczyły zagadnień z zakresu parazytologii i chorób pasożytniczych zwierząt, w tym doskonalenia umiejętności wykonywania badań parazytologicznych jako elementu prewencji weterynaryjnego zdrowia publicznego oraz diagnostyki klinicznej zwierząt.

Poza cyklem szkoleń w ramach projektu odnowiono i wyposażono w nowoczesny sprzęt diagnostyczny dwa senegalskie laboratoria parazytologiczne.

Projekt „Doskonalenie standardów nauczania akademickiego w zakresie diagnostyki i leczenia chorób zwierząt w Senegalu” realizowany jest w ramach programu Polskiej Pomocy Rozwojowej 2021 Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Studenci Szkoły Doktorskiej z wizytą na Uniwersytecie Mendla w Brnie

Studenci Szkoły Doktorskiej SGGW w Brnie

Jesienią 2021 r. 10-osobowa anglojęzyczna grupa studentów I i II roku Szkoły Doktorskiej SGGW odbyła kilkudniową wizytę studyjną na Uniwersytecie Mendla w Brnie (Mendel University in Brno, znanego jako MENDELU). Uczestnicy zwiedzili nowoczesne laboratoria badawcze, spotkali się z doktorantami czeskiej uczelni, wysłuchali ciekawych wykładów.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego od lat ściśle współpracuje z uniwersytetami z Czech, w szczególności z Uniwersytetem Rolniczym w Pradze (Czech University of Life Sciences Prague) oraz Uniwersytetem Mendla w Brnie. Choć pandemia mocno ograniczyła mobilność pracowników i studentów, współpraca trwa i są podejmowane kolejne inicjatywy, także poprzez wspólny udział w europejskich organizacjach i sieciach naukowych. W roku akademickim 2019/2020 Czechy były trzecim krajem najczęściej odwiedzanym przez pracowników i studentów SGGW. Na studia w ramach ERASMUS+ wyjechało 15 studentów, a 22 pracowników i doktorantów realizowało staże naukowe

i badawcze, uczestniczyło w wydarzeniach naukowych, prowadziło badania bądź realizowało projekty badawcze UE. W 2021 r. pobyty naukowo-badawcze na czeskich uczelniach realizowali pracownicy instytutów: Inżynierii Lądowej, Nauk Leśnych, Nauk Drzewnych i Meblarstwa oraz Inżynierii Środowiska.

Współpraca z czeskimi uczelniami przede wszystkim jest rozwijana dzięki umowie partnerskiej podpisanej z Wydziałem Rolniczym Uniwersytetu Rolniczego w Brnie 21 czerwca 2017 r. W jej ramach prowadzone są wspólne badania naukowe, których owocem jest obecnie kilkadziesiąt wspólnych publikacji zamieszczonych w bazach Web of Science i Scopus. Dzięki programom oferowanym przez UE realizowane są także staże wymienne pracowników, doktorantów i studentów.

Przykładem owocnej współpracy jest kilkudniowy wyjazd studyjny do MENDELU anglojęzycznej grupy studentów I i II roku Szkoły Doktorskiej SGGW, zrealizowany późną jesienią 2021 r.

MENDELU jest najstarszym uniwersytetem rolniczym w Czechach. Założony został w 1919 r. Obecnie studiuje na nim ponad 8 tysięcy studentów, z których ponad 20% to studenci zagraniczni. Uniwersytet posiada w swej strukturze 5 wydziałów: Rolniczy, Leśnictwa i Technologii Drewna, Ekonomiczny, Ogrodniczy, Rozwoju Regionalnego i Studiów Międzynarodowych oraz jeden instytut - Instytut Kształcenia Ustawicznego.

Podczas pobytu na Uniwersytecie studenci Szkoły Doktorskiej SGGW odwiedzili referencyjne Laboratorium Przemian Biogazowych Instytutu Inżynierii Rolno-Spożywczej i Środowiska, a także uczestniczyli w dedykowanym im wykładzie nt. technologii fermentacji beztlenowej oraz technologii przetwarzania odpadów płynnych i stałych (rośliny energetyczne, resztki żywności - gastroodpady). Należy podkreślić, że laboratoria Instytutu Inżynierii Rolno-Spożywczej i Środowiska wyposażone są w najnowocześniejszą aparaturę i technologie badawcze, a stosowane techniki badawcze (BAT) zapewniają najwyższą jakość w zakresie analiz fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Doktoranci odwiedzili również działający w strukturze Instytutu uczelniany mini browar i uczestniczyli w pokazie procesu produkcji piwa.

Integralną częścią programu było zwiedzanie kampusu uniwersyteckiego, laboratoriów Instytutu Ekologii Stosowanej i Krajobrazu, a także Ogrodu Botanicznego i Arboretum, mających status uniwersyteckich obiektów dydaktycznych. Doktoranci obejrżeli imponującą kolekcję 4000 storczyków tropikalnych oraz wzięli udział w wykładzie nt. rozmnażania storczyków *in vitro*. Wykład odbył się w Laboratorium Rozmnażania Storczyków, które stanowi bogaty bank genowy z ok. 1000 taksonów tych kwiatów.

Ukoronowaniem wizyty było niezwykle interesujące i konstruktywne spotkanie studentów Szkoły Doktorskiej SGGW z doktorantami III i IV roku Instytutu Ekologii Stosowanej i Krajobrazu, połączone ze zwiedzaniem laboratoriów badawczych.

Wizyta w MENDELU niewątpliwie przyczyniła się do umocnienia dobrych relacji między młodymi adeptami nauki z Polski i Czech. Po raz kolejny uwidoczniła również znaczący potencjał i szerokie możliwości dalszej współpracy SGGW i Uniwersytetu Mendla w Brnie w wielu obszarach tematycznych.

Ważnym jej aspektem był również udział doktorantów w zajęciach seminaryjnych dotyczących przygotowania wspólnych artykułów naukowych przewidywanych do publikacji w czasopiśmie z bazy Web of Sciences lub Scopus. Kontynuacją wyjazdu studyjnego będą zaplanowane

Zwiedzanie Morawskiego Krasu

Wizyta w laboratoriach Instytutu Inżynierii Rolno-Spożywczej i Środowiska

dla studentów Szkoły Doktorskiej SGGW na 2022 r. wyjazdy badawczo-edukacyjne do obiektów i przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie Polski, takich jak: eksploatowane składowisko odpadów „Zakroczym”, zrekułtywowane składowisko odpadów „Radiowo”, składowiska popiołów z Elektrociepłowni Warszawskich i Oczyszczalni Ścieków MPWiK w m.st. Warszawa.

Pobyt na Uniwersytecie Mendla w Brnie, poza wzbogaceniem wiedzy realizowanej w ramach Programu Szkoły Doktorskiej, pozwolił również na bliższe poznanie czeskiej kultury, historycznych zabytków Brna oraz walorów krajobrazowych Morawskiego Krasu, jednego z najciekawszych regionów krasowych w Europie. Niezwykle bogactwo i szeroka gama zjawisk przyrodniczych z ponad 1100 jaskiniami udostępnionymi dla zwiedzających, cenna fauna i flora, od 1956 r. stanowią obszar chronionego krajobrazu. Najcenniejsze stanowiska chronione są na terenie 14 rezerwatów przyrody. Studenci Szkoły Doktorskiej SGGW mieli możliwość zwiedzić jaskinię Punkevní, najbardziej atrakcyjną jaskinię Morawskiego Krasu, przepaść Macocha i jej okolice.

dr hab. inż. Magdalena Vaverková, prof. SGGW
Instytut Inżynierii Łądowej SGGW

Naukowcy z SGGW uhonorowani podczas Gali Nauki Polskiej 2022

Tegoroczna Gala Nauki Polskiej odbyła się 17 lutego w formie online. Podczas uroczystości przyznano 103 Nagrody Ministra Edukacji i Nauki - 86 indywidualnych i 17 zespołowych. Wśród laureatów znaleźli się naukowcy ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. W prestiżowej kategorii „za całokształt dorobku” nagrodę otrzymał prof. dr hab. Wiesław Bielawski z Instytutu Biologii, rektor SGGW w latach 2016-2020. Prof. dr hab. Agnieszka Wierzbicka wraz z zespołem badaczy z Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka uhonorowano „Za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej”, natomiast prof. dr hab. Tomasz Stadejek wraz zespołem badawczym z Instytutu Medycyny Weterynaryjnej otrzymał nagrodę w kategorii „Nauka”.

Nagrody Ministra Edukacji i Nauki przyznawane są w 5 kategoriach – za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej, organizacyjnej oraz za całokształt dorobku.

Profesor Wiesław Bielawski – nagroda w kategorii „za całokształt dorobku”

Prof. dr hab. Wiesław Bielawski, rektor SGGW w latach 2016-2020, jest absolwentem Wydziału Rolniczego SGGW. Bezpośrednio po studiach ukończonych w 1974 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Biochemii. Stopień doktora nauk przyrodniczych uzyskał w 1982 r. na podstawie pracy, zatytułowanej „Drogi asymilacji NH₄⁺ prowadzące do powstania aminokwasów u siewek żyta”, obronionej z wyróżnieniem przed Radą Naukową Instytutu Biologii Roślin SGGW. W 1992 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii – biochemii roślin (z wyróżnieniem) na podstawie dorobku naukowego i rozprawy „Izoenzymy syntetazy glutaminowej

z siewek pszenżyta na przykładzie odmiany Malno”. Trzy lata po uzyskaniu habilitacji został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego SGGW. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymał w 2002 r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 2008 r. Przez 47 lat pracy zawodowej związany był z Katedrą Biochemii, która obecnie jest jednostką wewnętrzną Instytutu Biologii SGGW.

W uczelni pełnił funkcje: rektora (2016-2020), prorektora ds. rozwoju I zastępcy rektora (2012-2016), prorektora ds. rozwoju (2008-2012), prodziekana ds. nauki (2002-2005), prodziekana ds. dydaktyki (1999-2002), kierownika Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Leśnej Podlaskiej (2002-2005), kierownika Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Łowiczu (1999-2002), kierownika Katedry Biochemii (1994-2008), kierownika stacjonarnych studiów doktoranckich (2005-2009), przewodniczącego kilkunastu komisji senackich, uczelnianych i rektorskich.

Zainteresowania naukowe prof. W. Bielawskiego to następujące obszary tematyczne: asymilacja azotu nieorganicznego i dalsze jego przemiany u roślin, zwierząt i mikroorganizmów glebowych, w tym szczególnie właściwości molekularne enzymów odpowiedzialnych za te procesy; przemiany 2-oksokwasów i aminokwasów w warunkach stymulujących i hamujących fotooddychanie;

Prof. dr hab. Wiesław Bielawski

funkcje fizjologiczne glutationu oraz właściwości biochemiczne i molekularne reduktazy glutationowej; mechanizmy biochemiczne warunkujące odporność zbóż na przedźniwne porastanie; enzymy proteolityczne w organach generatywnych i wegetatywnych zbóż oraz w komórkach bakterii glebowych z rodzaju *Pseudomonas*; fitocystatyny – inhibitory endopeptydaz cysteinowych, ich synteza, właściwości molekularne oraz funkcje metaboliczne.

Większość badań naukowych prof. W. Bielawski prowadził w ramach grantów finansowanych z różnych źródeł. Był kierownikiem 8 i głównym wykonawcą 4 projektów naukowobadawczych finansowanych przez KBN, NCN, MNiSW (aktualnie MEiN). Uzyskane wyniki publikował w wielu renomowanych czasopismach, indeksowanych przez JCR. Zamieszczone tam prace spotkały się z dużym zainteresowaniem, o czym świadczą liczne cytowania w publikacjach eksperymentalnych, pracach przeglądowych, a nawet w opracowaniach książkowych (*Plant Biochemistry*, 1997 USA). Dorobek publikacyjny Profesora obejmuje 114 prac naukowych, w tym 57 opublikowanych w czasopismach z IF oraz siedem z obszaru dydaktyki.

Podsumowując działalność naukową prof. W. Bielawskiego należy podkreślić wyrażaną przez wielu recenzentów opinię, że jest on znanym w Polsce specjalistą z zakresu metabolizmu azotowego zbóż

i przedźniwne porastanie ziarniaków. Stworzył oryginalną szkołę naukową biochemii pszenżyta, a jego dorobek uznaje się za najbardziej wszechstronne kompendium wiedzy biochemicznej z elementami fizjologii i cytologii pszenżyta. Prof. W. Bielawski jest autorem recenzji kilkunastu grantów KBN, ponad 150 recenzji publikacji naukowych oraz kilku projektów unijnych. Opracował też 12 recenzji prac doktorskich i 5 habilitacyjnych, 4 recenzje dorobku naukowego i dydaktycznego w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, 11 recenzji dorobku naukowego na stanowisko profesora zwyczajnego i nadzwyczajnego. Ponadto był promotorem 11 zakończonych przewodów doktorskich, w tym 9 obronionych z wyróżnieniem.

Prof. W. Bielawski posiada również znaczący dorobek dydaktyczny. Przez okres 47-letniej pracy w uczelni prowadził wykłady z: biochemii roślin, biochemii zwierząt, biochemii żywności, enzymologii i technik biochemicznych, biologii molekularnej, przemian związków azotowych w glebie i roślinie dla studentów studiów stacjonarnych, zaocznych, wieczorowych, doktorskich i podyplomowych. Słuchaczami jego wykładów byli studenci kierunków: rolnictwo, ogrodnictwo, technologia żywności i żywienie człowieka, biologia, biotechnologia, biotechnologia techniczna, ochrona środowiska, zootechnika, towaroznawstwo oraz nauczyciele biologii ze szkół średnich. Oprócz wykładów prowadził również ćwiczenia i seminaria. W 2003 r. na wniosek studentów i władz uczelni został wyróżniony Nagrodą Edukacyjną Prezydenta m.st. Warszawy w kategorii „Najlepszy nauczyciel akademicki”. Za znaczące osiągnięcia w obszarze kształcenia otrzymał również Medal Komisji Edukacji Narodowej. Jest współautorem lub współredaktorem 7 skryptów dydaktycznych.

W celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych oraz nawiązania bliższej współpracy naukowej odbył krajowe i zagraniczne staże naukowe, m.in. roczny staż na Wydziale Biologii Uniwersytetu Carleton w Ottawie, 3-miesięczny w Instytucie Biochemii Akademii Nauk w Moskwie, kilkutygodniowy w Federalnym Centrum Badań nad Zbożami i Ziemiakami w Detmolt (Niemcy) oraz 8-miesięczny w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie k. Błonia.

Profesor W. Bielawski zawsze potrafił łączyć pracę dydaktyczną i naukową z działalnością organizacyjną na rzecz macierzystego wydziału, uczelni oraz środowiska akademickiego w kraju i za granicą. Jako kierownik Katedry Biochemii (5 kadencji) przekształcił ją w nowoczesną jednostkę naukowo-dydaktyczną prowadzącą badania na

światowym poziomie, zmodernizował i opracowywał z całym zespołem dydaktycznym nowe programy wykładów i ćwiczeń dla studentów kilkunastu kierunków studiów.

Wniósł też znaczący wkład w tworzenie nowych kierunków kształcenia w uczelni, będąc członkiem pierwszej Rady Programowej dla kierunku biotechnologia oraz przewodniczącym Rektorskiej Komisji Programowej ds. kierunku biologia i prodziekanem odpowiedzialnym za kształcenie na tym kierunku. W skład w/w rad wchodził nie tylko przedstawiciele 6 wydziałów uczelni o największym dorobku z obszaru nauk biologicznych, ale również specjaliści z instytucji pozauczelnianych, w tym m.in. Instytutów PAN. Jako kierownik katedry przez 10 lat organizował oraz prowadził zajęcia z biochemii dla studentów Politechniki Warszawskiej na nowo utworzonym kierunku biotechnologia. Pełniąc funkcję kierownika Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Leśnej Podlaskiej wspólnie z władzami powiatu Białej Podlaskiej podjął się zorganizowania tego ośrodka, aktywnie biorąc udział w projektowaniu oraz budowie jego laboratoriów i sal wykładowych. Dzięki tej inicjatywie kilkuset absolwentów ośrodka uzyskało dyplomy inżyniera rolnictwa. Zdecydowana większość z nich pozostała na terenie powiatu bialsko-podlaskiego, pracując i przyczyniając się do nowocześniejszej produkcji rolniczej w tym regionie. Doceniając wkład prof. W. Bielawskiego w rozwój regionu władze samorządowe przyznały mu medal „Zasłużony dla Powiatu Białskiego”.

Prof. Wiesław Bielawski pełniąc w latach 2008-2016 (dwie kadencje, w tym jedną jako I zastępca rektora) funkcję prorektora ds. rozwoju był odpowiedzialny za: gospodarkę finansową, inwestycje i remonty, gospodarowanie nieruchomościami, informatyzację, fundusze strukturalne UE (perspektywa 2008-2013), służbę zdrowia, współpracę ze związkami zawodowymi, bezpieczeństwo i higienę pracy. Z ramienia kolegium rektorskiego koordynował również prace związane z obchodami 200-lecia SGGW.

W czasie pełnienia obowiązków prorektora prof. W. Bielawski z determinacją zdobywał fundusze, dzięki którym możliwe było przeprowadzenie wielu prac inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych. Dzięki tym środkom na terenie Kampusu SGGW dokończono budowę Centrum Wodnego – pierwszej w Polsce inwestycji naukowo-dydaktycznej w szkolnictwie wyższym finansowanej z POIiŚ, sfinalizowano budowę ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego w Kirach k. Zakopanego, zmodernizowano Rolnicze Zakłady Doświadczalne, zmodernizowano i doposażono salę sekcijną Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, wybudowano nowe

drogi i parkingi, dokonano wielu nowych nasadzeń drzew i krzewów, przygotowano miejsca rekreacyjne dla studentów, przeprowadzono remonty kilku Domów Studenta oraz Domu Asystenckiego „IKAR”. Prorektor W. Bielawski nadzorował też prace związane z historyczną zabudową skarpy wiślanej wraz z rekonstrukcją murów oporowych, schodów i fontanny – obiektów zlokalizowanych w kampusie Uczelni wg projektu z 1816 r. W trakcie Jego kadencji przeprowadzono również generalny remont ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego w Kociszewie.

Działania aktywizujące pracowników naukowych i administracji centralnej prowadzone przez prof. W. Bielawskiego spowodowały, iż w latach 2008-2015 zrealizowano w uczelni 40 projektów strukturalnych na kwotę 225 mln zł. Zakupiona z tych środków nowoczesna aparatura służy zarówno pracownikom naukowym, jak i studentom oraz umożliwia uzyskiwanie wyników o najwyższym światowym poziomie, publikowanych w czasopiśmie z IF.

Dzięki zaangażowaniu prof. W. Bielawskiego w SGGW powstało m.in. Weterynaryjne Centrum Badawcze – zespół laboratoriów, których celem jest rozwój innowacyjnych badań w obszarze nauk klinicznych i fizjologicznych w oparciu o nowoczesne techniki badawcze, odpowiadające najwyższym światowym standardom oraz Centrum Badań Biomedycznych prowadzące badania w obszarze nauk klinicznych i biologii molekularnej.

W 2020 r. zakończona została inwestycja Centrum Medycyny Regeneracyjnej o wartości ponad 80 mln zł (12 mln zł wkładu własnego Uczelni). Inwestycja ta umożliwiła powstanie zintegrowanego zespołu laboratoriów wyposażonych w innowacyjną aparaturę do badań na zwierzętach. W centrum tym realizowane będą projekty na pograniczu medycyny i weterynarii w zakresie fizjologii i patofizjologii chorób stanowiących zagrożenie dla szeroko rozumianego zdrowia publicznego i wysoko wyspecjalizowanej medycyny regeneracyjnej. Dzięki funduszom unijnym z RPO województwa mazowieckiego w latach 2018-2020 powstało również Centrum Badawczo – Rozwojowe Żywności i Żywnienia o wartości 43 mln zł (w tym 9 mln zł wkładu własnego Uczelni), w którym prowadzone będą badania nad bezpieczeństwem żywności oraz wdrażaniem innowacyjnych produktów na rynku rolno-spożywczym.

Będąc przewodniczącym Rektorskiej Komisji ds. Rozwoju prof. W. Bielawski współtworzył „Strategię uczelni na lata 2011-2020”. Powstały dokument był deklaracją wypełniania misji SGGW, jaką jest służyć rozwojowi gospodarczemu i intelektualnemu polskiego społeczeństwa,

ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, gospodarki żywnościowej i szeroko rozumianego środowiska naturalnego.

Profesor pełnił funkcję rzecznika dyscyplinarnego przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2002-2005). Jest członkiem Komitetu ds. Przedsiębiorczości Akademickiej Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii (od 2013), gdzie podejmowanych jest szereg działań promujących przedsiębiorczość akademicką oraz osiągnięcia akademickie przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out. Działania prof. W. Bielawskiego w tymże Komitecie służą również inspirowaniu zmian otoczenia prawnego, tak by sprzyjało rozwojowi przedsiębiorczości akademickiej i likwidacji barier prawnych, finansowych i środowiskowych w tym zakresie.

W marcu 2016 r. społeczność akademicka SGGW wybrała Profesora na stanowisko rektora. Od początku kadencji priorytetem działań rektora W. Bielawskiego była realizacja

Profesor Wiesław Bielawski zawsze potrafił łączyć pracę dydaktyczną i naukową z działalnością organizacyjną na rzecz macierzystego wydziału, uczelni oraz środowiska akademickiego w kraju i za granicą. Jako kierownik Katedry Biochemii (5 kadencji) przekształcił ją w nowoczesną jednostkę naukowo-dydaktyczną prowadzącą badania na światowym poziomie, zmodernizował i opracowywał z całym zespołem dydaktycznym nowe programy wykładów i ćwiczeń dla studentów kilkunastu kierunków studiów.

działań mających na celu aktywizację kadry naukowej. Już w pierwszym roku rektor W. Bielawski rozpoczął tworzenie nowych systemów motywacyjnych wewnątrz uczelni oraz lepszych warunków do aplikowania o granty i fundusze na badania poza uczelnią.

Istotnym celem w kadencji rektora prof. W. Bielawskiego było umiędzynarodowienie kształcenia i badań naukowych. W latach 2016-2020 podpisano 71 nowych umów bilateralnych z instytucjami zagranicznymi, w tym 4 umowy o programie podwójnego dyplomu, poszerzając tym samym współpracę z zagranicznymi uczelniami w obszarach związanych z ekonomią, weterynarią, budownictwem, inżynierią

środowiska oraz żywieniem człowieka. Niewątpliwym efektem tych działań był wzrost współczynnika umiędzynarodowienia, określającego stosunek liczby studentów obcokrajowców do ogólnej liczby studentów z 3,81% w 2016 r. do 6,36% w 2019 r. Na szczególną uwagę zasługuje uruchomienie programu stypendialnego dla młodych zdolnych naukowców z Uniwersytetu Rolniczo-Technicznego w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie, z którego co roku korzysta kilka osób. Efektem tych wszystkich działań prof. W. Bielawskiego był znaczny awans Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w rankingach ogólnoświatowych.

W czerwcu 2016 r. prof. W. Bielawski został wybrany wiceprzewodniczącym Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) na kadencję 2016-2020. Sprawując tę funkcję od samego początku aktywnie uczestniczył w pracach komisji i podkomisji sejmowych pracujących nad nowym prawem o szkolnictwie wyższym i nauce, głównie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Rektor W. Bielawski jako wiceprzewodniczący KRASP został zaproszony do projektu Fundacji Rektorów Polskich mającego na celu wymianę doświadczeń i reformowanie szkolnictwa wyższego w Polsce i w Ukrainie. W ramach projektu wypracowano i przedstawiono państwowym organom propozycje systemowych rozwiązań w większości najważniejszych kwestii związanych ze szkolnictwem wyższym i nauką.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne prof. W. Bielawski został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Honorową „Zasłużony dla Rolnictwa”, Złotą Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”, medalem XXX-lecia „Solidarności”, medalem „Zasłużony dla Powiatu Białskiego” oraz Nagrodą Edukacyjną Prezydenta m.st. Warszawy w kategorii „Najlepszy nauczyciel akademicki”. Otrzymał Kordelas Leśnika Polskiego – najwyższe odznaczenie przyznawane przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dla osób wspierających ideę polskiego leśnictwa, a także Odznakę Okolicznościową Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „Medal Stulecia Utworzenia Policji Państwowej”. Prof. W. Bielawski jest także laureatem Konkursu Zasłużony Promotor Agrobiznesu RP (2018).

Oprócz nagród i wyróżnień krajowych prof. W. Bielawski otrzymał również tytuł Profesora Honorowego Podolskiego Państwowego Uniwersytetu Rolniczo-Technicznego w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie oraz Medal Zasłużony dla Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku.

Dobra kondycja finansowa uczelni, rozbudowana infrastruktura badawcza oraz silna pozycja międzynarodowa to w dużej mierze efekt 12-letniej, niezwykle intensywnej pracy prof. W. Bielawskiego na stanowiskach prorektora i rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W roku 2021 prof. W. Bielawski przeszedł na emeryturę.

Profesor Agnieszka Wierzbicka z zespołem – nagroda w kategorii „Za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej”

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka wraz z dr. hab. Andrzejem Półtorakiem, prof. SGGW, dr Anną Onopiuk, mgr. inż. Grzegorzem Pogorzelskim oraz dr. inż. Arkadiuszem Szpicerem otrzymali nagrodę Ministra Edukacji i Nauki „za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej” za przełomową technologię produkcji wyrobów spożywczych o kontrolowanej alergenicności.

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka opracowała założenia i wytyczne dla warunków laboratoryjnych, technicznych i przemysłowych w przełomowej technologii produkcji mięsa drobiowego i wyrobów drobiowych o kontrolowanej alergenicności; opracowała wniosek patentowy uwzględniając analizę wynalazków, patentów w kraju, w Europie oraz na świecie korzystając z krajowych i międzynarodowych zasobów baz patentowych.

Profesor wskazała cel i zakres patentowania dla przełomowej technologii wytwarzania wygodnych wyrobów drobiowych poddanych obróbce termicznej o kontrolowanej alergenicności na podstawie wyników badań zespołu (dr. hab. Andrzeja Półtoraka, prof. SGGW; dr Anny Onopiuk; mgr. inż. Grzegorza Pogorzelskiego i dr. inż. Arkadiusza Szpicera).

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka wraz ze współautorami uzyskała patent na wynalazek przełomowy w branży produkcji wyrobów drobiowych o kontrolowanej alergenicności zadedykowanych w szczególności osobom z nietolerancjami pokarmowymi; przygotowała cel i zakres dla wniosku naukowo-przemysłowo-wdrożeniowego i uczestniczyła w jego opracowywaniu, a następnie brała udział jako kluczowy członek zespołu w negocjacjach z NCBiR; brała udział we wdrożeniu w skali przemysłowej technologii produkcji wyrobów drobiowych o kontrolowanej alergenicności według Pat. 237097 wraz z zespołem w ZM WIERZEJKI; sumaryczny dorobek: patenty 19, Europejskie chronione znaki przemysłowe (OHIM) 3, publikacje JCR: 106, IF=171.

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka

Dr hab. Andrzej Półtorak, prof. SGGW, wskazał parametry techniczno-technologiczne dla maszyn i urządzeń, które stały się podstawą do zbudowania innowacyjnej linii, zawierającej wizyjny system oceny jakości surowca; opracował założenia badań inżynierskich i technicznych dla przyjętych parametrów produkcyjnych maszyn i urządzeń w całej technologii wytwarzania innowacyjnych produktów; wskazał parametry fizykochemiczne oraz zakresy temperatur i czasu trwania procesu mycia w układzie podwójnej procedury mycia z udziałem odpowiednio dobranych środków czyszczących i płukania oraz suszenia maszyn, urządzeń i całej linii produkcyjnej w skali przemysłowej, jak również wskazał wytyczne do eliminacji kontaminacji produktów związkami alergennymi; wskazał zakresy parametrów technicznych i technologicznych koniecznych do skalowania i dostosowania do warunków przemysłowych i poddał je modelowaniu matematycznemu pozwalającemu na zmniejszenie liczby badań wstępnych, dzięki czemu nastąpiło skrócenie czasu i nakładu środków na przeniesienie wyników ze skali laboratoryjnej na techniczną, a następnie na przemysłową; uzyskał wraz ze współautorami patent nr 237097; brał udział we wdrożeniu w skali przemysłowej technologii produkcji wyrobów drobiowych o kontrolowanej alergenicności według Pat. 237097 wraz z zespołem w ZM WIERZEJKI; sumaryczny dorobek: patenty 16, Europejskie chronione znaki przemysłowe (OHIM) 3, publikacje JCR: 40, IF=63.

Dr Anna Onopiuk opracowała i realizowała badania związków alergicznych w mięsie drobiowym, ekstraktach

przypraw z 16 grup surowców i przypraw wprowadzających natywne związki alergenne oraz w gotowych wyrobach drobiowych po obróbce termicznej do przygotowania wniosku patentowego nr P.423843; wskazała rodzaje badań testowych obecności związków alergennych do szybkiej identyfikacji w surowcach, przyprawach i gotowych produktach oraz na linii produkcyjnej; opracowała zakres badań weryfikujących obecność związków alergennych na linii technologicznej tj. wszystkich urządzeń i maszyn w procesie technologicznym; sumaryczny dorobek: patenty 3, publikacje JCR: 21, IF=31, projekty 5.

Mgr inż. Grzegorz Pogorzelski opracował wytyczne technologiczne produkcji mięsa drobiowego o kontrolowanej alergenicności, ekstraktów przypraw z wyeliminowanymi związkami alergennymi i gotowych wyrobów drobiowych, które były podstawą do opracowania wniosku patentowego nr P.423843; przygotował wytyczne dla właściwości fizycznych i sensorycznych ekstraktów przypraw do produkcji wyrobów; opracował przemysłowe założenia produkcyjne wytwarzania wyrobów do wniosku patentowego i do wdrożonej technologii w skali przemysłowej; sumaryczny dorobek: patenty 5, Europejskie chronione znaki przemysłowe (OHIM) 3, publikacje JCR: 8, IF=14, projekty 6.

Dr inż. Arkadiusz Szpicer opracował zakresy właściwości teksturalnych i barwy dla mięsa drobiowego o kontrolowanej alergenicności oraz dla nowych skomponowanych mieszanek przyprawowych z wyeliminowanymi związkami alergennymi i dla gotowych wyrobów drobiowych o kontrolowanej alergenicności do wniosku patentowego nr P.423843; wskazał wytyczne technologiczne dla właściwości fizycznych i reologicznych panierki suchej i mokrej w skali laboratoryjnej i przemysłowej; opracował technologiczne założenia produkcyjne przemysłowego wytwarzania wyrobów; sumaryczny dorobek: patenty 5, publikacje JCR: 10, IF=16.41, projekty 4.

Zespół prof. dr hab. inż. Agnieszki Wierzbickiej w wyniku wieloletnich badań opracował i wdrożył innowacyjne rozwiązanie technologiczne niwelujące problemy zdrowotne wynikające z alergii pokarmowych, oferując konsumentom produkty pozbawione substancji alergennych. Wniosek patentowy przygotowany przez zespół prof. A. Wierzbickiej stał się podstawą do opracowania oraz wygranej w trybie konkursowym projektu wdrożeniowego pt.: „Opracowanie i wdrożenie technologii wytwarzania wygodnych wyrobów drobiowych w warstwie chrupkiej otoczki o kontrolowanej alergenicności” o wartości 72, 6 mln zł, a następnie jego realizacji, w którym przemysłowy lider ZM WIERZEJKI

wniósł finansowy wkład własny w kwocie 25 mln. Partnerem naukowym projektu jest zespół wdrożeniowy z SGGW.

Zespół przygotował i wdrożył innowacyjny standard produkcji wyrobów drobiowych oparty o zaawansowane metody przetwarzania, a następnie zbudował algorytmy monitorujące jakość mięsa drobiowego i wyrobów w całości nowej linii technologicznej, specjalnie skonstruowanej do produkcji wyrobów drobiowych o kontrolowanej alergenicności. Wyprodukowane wyroby w pełni odpowiadają na potrzeby dzieci i osób dorosłych cierpiących na alergię pokarmową powstającą na skutek spożywania żywności zawierającej związki alergenne występujące w surowcach i produktach żywnościowych, stanowiąc tym samym ważny element dietoprofilaktyki tej grupy konsumentów.

Wdrożenie przełomowej technologii o najwyższej klasie nowości – AAA, daje możliwość intensywnego i stabilnego rozwoju tego segmentu produktów mięsnych. Dzięki szczególnej potrzebie rynkowej wynikającej z uwarunkowań zdrowotnych konsumentów, zaistniała wyjątkowo korzystna możliwość intensywnego rozwoju ZM WIERZEJKI, które są usytuowane w Płudach na tzw. ścianie wschodniej. Wdrożenie przełomowej technologii w branży wpływa na rozwój regionu, podwyższa standardy jakości i bezpieczeństwa produkcji drobiu i wyrobów drobiowych oraz wdraża możliwości odtworzenia źródła pochodzenia tzw. traceability produktów.

Wdrożenie do praktyki przemysłowej nowej technologii pozwoli również na zwiększenie zatrudnienia wysoko kwalifikowanej kadry pracowniczej oraz eksportu na rynki europejskie produktów z potwierdzoną funkcjonalnością kontrolowanej alergenicności wyrobów drobiowych całkowicie autentycznych wpisujących się w formułę pełnej paszportyzacji polskiej żywności. Korzyścią wyjątkową z tego wdrożenia jest szczególna wartość dodana w zakresie zbudowania silnej przewagi konkurencyjnej opartej na wysokiej jakości prozdrowotnej i odżywczej nowo stworzonej marki polskich produktów drobiowych.

Profesor Tomasz Stadejek wraz zespołem – nagroda w kategorii „Nauka”

Prof. dr hab. Tomasz Stadejek wraz z dr Aleksandrą Woźniak oraz dr Dagmarą Miłek z Instytutu Medycyny Weterynaryjnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego otrzymali nagrodę Ministra Edukacji i Nauki w kategorii „Nauka” za badania nad cirkowirusami świń. Badania były prowadzone w ramach grantów finansowanych przez:

- KNOW Konsorcjum „Zdrowe zwierzę – bezpieczna żywność”, główny wykonawca – dr Aleksandra Woźniak (wrzesień 2016 - wrzesień 2019),
- KNOW Konsorcjum „Zdrowe zwierzę – bezpieczna żywność”, kierownik – prof. dr hab. Tomasz Stadejek, główny wykonawca – dr Dagmara Miłek (wrzesień 2016 - wrzesień 2019),
- Narodowe Centrum Nauki, kierownik – dr Aleksandra Woźniak, opiekun naukowy – prof. dr hab. Tomasz Stadejek (marzec 2018 - marzec 2021).

Zespół naukowców pod kierunkiem prof. dr. hab. T. Stadejka przeprowadził badania nad cirkowirusami świń, które wpisują się w najbardziej aktualne światowe trendy badań nad nowymi i ponownie pojawiającymi się („emerging and re-emerging”) wirusami tego gatunku zwierząt. Wyniki badań zostały udokumentowane 5 publikacjami w czasopismach naukowych o najwyższej randze dla weterynarii i wirusologii (łączny IF = 17,372). Publikacje są podsumowaniem kilkuletnich badań zespołu, w tym pierwszego opisanie w Europie cirkowirusa świń typ 3, czy parwowirusa świń 7.

Osiągnięcia naukowe zespołu prof. dr. hab. T. Stadejka mają duże znaczenie naukowe i praktyczne. Przyczyniają się do poszerzania globalnej wiedzy na temat znaczenia i ewolucji cirkowirusów i parwowirusów świń. Badania wykazały, że w Polsce krążą trzy genotypy PCV2: PCV2a, PCV2b i PCV2d. Naukowcy z SGGW zaproponowali także nowe kryteria diagnostyczne oceny zakażeń i skuteczności szczepień.

Rozwój technik diagnostycznych, w tym sekwencjonowania nowej generacji, przyczynił się do odkrycia nowych patogenów zwierząt domowych, w tym świń. Znaczenie takich zakażeń dla zdrowia zwierząt i człowieka jest często nieznane i wymaga szeroko zakrojonych badań, w tym diagnostycznych i epidemiologicznych. Ze względu na fakt, że zakażenia nowymi i wcześniej znanymi, występującymi endemicznie wirusami często wzajemnie sobie towarzyszą, i mogą wpływać na skuteczność zwalczania chorób o dużym znaczeniu ekonomicznym, badanie tych interakcji jest niezwykle ważne z naukowego i praktycznego punktu widzenia.

Aktualnie trwająca pandemia wirusa SARS-CoV-2 jest wyjątkowo bolesnym dowodem na niezwykle istotną rolę badania zmienności i występowania wirusów krążących, niekiedy enzootycznie, w populacjach zwierząt dzikich i domowych. Jak wiemy wirusy podlegają ciągłej ewolucji, dzięki czemu mogą nabywać nowych właściwości

Prof. dr hab. Tomasz Stadejek

chorobotwórczych lub, przekraczając bariery gatunkowe, adaptować się do organizmów nowych gospodarzy.

Mimo że wirusy będące przedmiotem badań zespołu prof. dr. hab. T. Stadejka mają potwierdzone naukowo znaczenie dla zdrowia świń, należy podkreślić, że na przykład cirkowirusy świń izolowano od gatunków innych niż świnia czy dzik, np. przeżuwaczy, gryzoni, psowatych, owadów i skorupiaków. Wykrycie antygenów lub DNA cirkowirusów w próbkach kału człowieka, wymazach z dróg oddechowych lub swoistych przeciwciał w surowicy podkreśla potencjał zoonotyczny tych gatunków.

Biuro Promocji SGGW

Materiał opracowany na podstawie dokumentacji dotyczącej Nagród MEiN

Profesor Teresa Zaniewska wyróżniona przez Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych

Prof. dr hab. Teresa Zaniewska

Prof. dr hab. Teresa Zaniewska została wyróżniona przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych pod przewodnictwem Prezes prof. dr hab. Iwony Markowskiej-Daniel odznaką honorową „Zasłużony dla PTNW”*. Wyróżnienie przyznano za ponad dwudziestoletnią aktywną współpracę ze środowiskiem weterynaryjnym. Z uwagi na pandemię COVID-19 symboliczne wręczenie miało miejsce 26 listopada 2021 r. podczas XVI Kongresu PTNW w Warszawie.

Profesor T. Zaniewska, absolwentka Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, jest profesorem tytularnym

nauk humanistycznych i nauczycielem akademickim w Instytucie Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW. W latach 2006-2016 była kierownikiem Katedry Edukacji i Kultury na Wydziale Nauk Humanistycznych. Pełniła również funkcję redaktora naczelnego czasopisma SGGW „Agricola” i Pełnomocnika Rektora ds. Kultury Regionów Wiejskich. Poza Uczelnią, od 2015 r. sprawuje funkcję Prezesa Towarzystwa Polsko-Szwajcarskiego. Jest także członkinią zespołu redakcyjnego „Biuletynu Północno-Wschodniej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej”. Przez wiele lat współpracowała również z redakcją „Biuletynu Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej”.

Jest uznanym historykiem oświaty, krytykiem literackim i eseistką. Głównym obszarem Jej badań naukowych są zagadnienia dotyczące historii oświaty i nauki, a także historii kultury, edukacji i literatury mniejszości narodowych oraz etnicznych ze szczególnym uwzględnieniem zamieszkujących w Polsce Białorusinów, Tatarów i Karaimów. Szczególne miejsce w Jej działalności naukowej zajmują także zagadnienia dotyczące historycznych i humanistycznych aspektów zawodu lekarza weterynarii oraz upowszechnianie twórczości literackiej i artystycznej przedstawicieli tego zawodu.

Opublikowała dotychczas ponad 250 prac naukowych, monografii autorskich, referatów z krajowych i międzynarodowych konferencji. Ponadto, jest autorką artykułów i książek krytycznoliterackich.

Wyróżnienie Profesor T. Zaniewskiej odznaką PTNW jest właściwą okazją, aby pokrótce przedstawić Jej dotychczasowy dorobek publikacyjny oraz całokształt aktywności w odniesieniu do środowiska weterynaryjnego.

Blizsza współpraca ze środowiskiem weterynaryjnym rozpoczęła się w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych XX w. z niezującym już dziś prof. dr. hab. Markiem Niemiałtowskim, który zapraszał Profesor T. Zaniewską z wykładami na organizowane przez siebie na Wydziale Medycyny

Weterynaryjnej cykliczne konferencje naukowe. Na jednej z pierwszych wygłosiła niezapomniany wykład pt. „Elementy przyrodnicze w poezji Wisławy Szymborskiej”, która od dwóch lat była już laureatką Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.

W okresie ponad dwudziestoletniej współpracy ze środowiskiem weterynaryjnym Profesor T. Zaniewska opublikowała wiele monografii i artykułów dotyczących historii nauczania weterynarii w Europie. Są to m. in. opublikowane na łamach „Medycyny Weterynaryjnej” prace: „Początki szkolnictwa weterynaryjnego w Europie i w Polsce”, Wydział Weterynarii w Obozie Uniwersyteckim Winterthur (1940-1946) i jego polscy studenci”, „Kształcenie polskich lekarzy weterynarii w Edynburgu w latach 1943-1948”, „Wyższa Szkoła Weterynaryjna w Berlinie 1790-1934”.

Znaczące miejsce w Jej dorobku zajmuje także krytyka literacka, której przedmiotem jest twórczość (poezja i proza) lekarzy weterynarii. Przykładem może być książka pt. „Witraż z Chironem w tle. Antologia poezji lekarzy weterynarii” oraz liczne artykuły i recenzje poświęcone twórczości poetyckiej Profesora Franciszka Kobryńczuka z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW.

Profesor T. Zaniewska współpracuje również z Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną, jako egzaminator języka polskiego dla cudzoziemców ubiegających się o zgodę na wykonywanie zawodu lekarza weterynarii w Polsce.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że była inicjatorką i od 2006 r. organizatorką ogólnouczeniowych cyklicznych spotkań pt. „Bliscy, znani i ...nieznani” oraz „Osobowości na XXI wiek”. Spośród zorganizowanych dotychczas ponad 150 spotkań, 30 poświęconych było lekarzom weterynarii, którzy poza pracą zawodową zajmowali się bądź zajmują twórczością literacką lub malarską. Współorganizowała także wraz z Profesorem Norbertem Pospiesznym „Wieczory z poezją i muzyką” na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Częścią Jej działalności są wykłady poświęcone zwierzętom oraz przedstawieniu wpływu kształcenia weterynaryjnego na twórczość literacką. Szczególnie chciałbym podkreślić wykład dotyczący wpływu studiów weterynaryjnych na późniejszą twórczość Stefana Żeromskiego, studenta w latach 1886-1888 Warszawskiej Uczelni Weterynaryjnej, a także wykład inauguracyjny na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej SGGW pt. „Symbol zwierzęcia w kulturze europejskiej”.

Jest mi niezmiernie miło, że przez wiele lat mogłem współpracować z Profesor T. Zaniewską, a także uczestniczyć w większości organizowanych przez Nią w SGGW spotkań. Niezapomnianym dla mnie było zorganizowanie na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej, wraz z Profesor T. Zaniewską, seminarium „Ród Stankiewiczów”, którego głównym gościem był Zygmunt Stankiewicz, rzeźbiarz i filozof, orędownik polskości, od 1940 r. na stałe mieszkający w Szwajcarii. W Jej dorobku naukowym znajduje się wiele publikacji poświęconych temu wyjątkowemu człowiekowi; są to m.in. książki: „Arystokracja ducha. Od wspólnoty rodzinnej do wspólnoty światowej. Rozmowy z artystą rzeźbiarzem i filozofem Zygmuntem Stankiewiczem” oraz „Pan na Zamku Muri. Zygmunt Stankiewicz (1914-2010). Żołnierz-Artysta-Myśliciel”. Należy podkreślić, że w latach 1986-2010 Profesor była sekretarzem Institut für Internationale Problematik na Zamku w Muri k. Berna, którego twórcą i dyrektorem był Zygmunt Stankiewicz.

Za działalność naukową (wieloletnie badania nad oświatą polską poza granicami kraju w czasie II wojny światowej), dydaktyczną i organizacyjną w SGGW oraz w Polskim Ośrodku Dydaktycznym w Grodnie (1995-2004) Profesor T. Zaniewska wyróżniona została m. in. Medalem za Zasługi w Upamiętnianiu Tradycji Polskich Walk i Męczeństwa, Medalem „Pro Memoria”, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” i Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”.

Za działalność na rzecz środowiska weterynaryjnego Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna wyróżniła Profesor Teresę Zaniewską Medalem Honorowym „Bene de Veterinaria Meritus”.

prof. dr hab. dr h.c. Włodzimierz Kluciński
Prezes ZG PTNW w latach 2004-2006
Członek Honorowy PTNW od 2016 r.

* Odznaczenie to przyznawane jest przez ZG PTNW osobom lub instytucjom. W 2004 r. wyróżnienie to otrzymała m. in. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Rafał Maciaszek – klimatyczny człowiek roku

Mgr Rafał Maciaszek

Został Pan „Klimatycznym Człowiekiem Roku 2021” w konkursie Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Nagrodzono Pana projekt Łowca Obcych, którego głównym celem jest lokalizowanie i obejmowanie monitoringiem gatunków obcych roślin i zwierząt uwalnianych do wód otwartych w Polsce. Skąd pomysł na taką inicjatywę? Na czym polega ten projekt?

Do finału konkursu mój projekt o nazwie Łowca Obcych dostał się po pozytywnej ocenie Komisji, jednak o zwycięstwie decydowały już oddane głosy za pośrednictwem aplikacji internetowej. Moja inicjatywa zyskała ich najwięcej. Chciałbym podziękować moim Koleżankom i Kolegom z Instytutu Nauk o Zwierzętach oraz studentom Wydziału Hodowli, Ochrony

i Bioinżynierii Zwierząt, a także całej społeczności SGGW za olbrzymie wsparcie i każdy głos!

Sama inicjatywa wzięła się z próby szerszego spojrzenia na problem przenikania do środowiska przyrodniczego niepożądanych gatunków, któremu poświęcona jest moja praca doktorska, koncentrująca się jednak na akwariowych krewetkach ozdobnych oraz ich epibiontach, czyli organizmach żyjących na tych skorupiakach. Jako autor pracy podzielałam zdanie swojego Promotora i wierzę, że działalność naukowa nie powinna skupiać się jedynie na pewnym wycinku, ale kompleksowym zrozumieniu problemu.

Początkowo celem projektu było lokalizowanie i obejmowanie monitoringiem roślin i zwierząt akwariowych uwolnionych do polskich wód. Do takich zwierząt zalicza się właśnie krewetki ozdobne *Neocaridina davidi*, z którymi do wód europejskich przeniknął między innymi płaziniak *Scutariella japonica*. Jako inicjator Międzynarodowych Dni Akwarystyki, w ramach których promuję nie tylko samą akwarystykę, lecz także odpowiedzialną opiekę nad zwierzętami, zaangażowałam do współpracy wielu przedstawicieli rynku zoologicznego, akwarystów, hodowców, właścicieli sklepów i hurtowni. Bardzo szybko okazało się, że problem jest o wiele większy niż wstępnie mogłoby się wydawać. Brakowało edukacji, w związku z czym w odpowiedzi na zainteresowanie rynku przygotowałam kompletny wykaz gatunków objętych prawnymi ograniczeniami w akwarystyce. Były to już nie tylko inwazyjne gatunki obce, ale także agrofagi kwarantannowe dla Unii (konkretnie akwariowe ślimaki z rodzaju *Pomacea*), ryby genetycznie modyfikowane (tzw. fluo) oraz ryby sztucznie barwione. W kolejnych miesiącach inicjatywa rozpoczęta w październiku 2019 r. zaczęła przyspieszać. Już w pierwszym roku działalności edukacyjnej z rynku zoologicznego udało się wycofać wszystkie ryby sztucznie barwione, którym w ciało wstrzykiwano sztuczne barwniki. Największe sieci sklepów zoologicznych całkowicie wycofały wszystkie ujęte w przygotowanym przeze mnie wykazie gatunki, a największe krajowe portale ogłoszeniowe wprowadziły kontrole ogłoszeń pod ich kątem. A to był dopiero początek.

Bass słoneczny

Od czego zaczęła się Pana przygoda z ratowaniem zwierząt akwariowych?

To wyszło właściwie samo. Wiele osób z reguły orientuje się, co trzeba robić, gdy zauważą blakającego się czy też porzuconego psa, a co zrobić z odłowionymi rybami akwariowymi? W przeciwieństwie do domowych czworonogów, zwierzęta akwariowe są postrzegane nieco inaczej. Gdy się znudzą lub przerosną oczekiwania nieodpowiedzialnego opiekuna, ten często decyduje się wypuścić je na wolność. Trzeba jednak zaznaczyć, że nie jest to nic innego jak porzucenie zwierzęcia domowego. Niestety, na widok takich przykładowych rybek wyrzuconych do lokalnego stawu większość obserwatorów się ucieszy, a nawet dorzuci własne rybki, by było im razem różniej, niż potraktuje jako zwierzęta porzucone. A jak ktoś odłowi? To co z rybkami?

Bardzo lubię tworzyć rozwiązania poprzez łączenie problemów. W tym przypadku było to tworzenie akwariów edukacyjnych w szkołach podstawowych i średnich, w których umieszczane były odłowione zwierzęta akwariowe (po przejściu kwarantanny i powrocie do zdrowia). Jestem przekonany, że nikt lepiej nie nauczy społeczeństwa odpowiedzialności za zwierzęta, niż kontakt z tymi niegdyś porzuconymi.

Jest Pan doktorantem w Katedrze Genetyki i Ochrony Zwierząt Instytutu Nauk o Zwierzętach SGGW. Co jest przedmiotem Pana badań? Proszę opowiedzieć o swoich badaniach.

Obecnie jest to właściwie wszystko, czym zajmuję się w ramach Łowcy Obcych. Nie są to już tylko zwierzęta

akwariowe, jak ryby i bezkręgowce wodne. W ubiegłym roku jako jeden z ekspertów brałem udział w opracowaniu metod kontroli inwazyjnych żółwi, a zaledwie kilka miesięcy później byłem jednym z wykładowców prowadzących szkolenia organizowane przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska dla wszystkich instytucji i organizacji odpowiedzialnych za zarządzanie inwazyjnymi gatunkami obcymi w Polsce, rozszerzając zakres badań także o inwazyjne ptaki czy ssaki. Oczywiście w dalszym ciągu głównie skupiam się na krewetkach i rakach ozdobnych, a także ich epibiontach, jednak równie przyjemnie pracuje mi się w tematyce gatunków obcych.

Jest Pan oficjalnym delegatem Polski na forum naukowym ds. inwazyjnych gatunków obcych przy Komisji Europejskiej, ekspertem ds. projektów z zakresu ochrony przyrody, opracowującym metody odłowu inwazyjnych gatunków raków i żółwi, które posłużą do realizacji zapisów ustawy o gatunkach obcych wszystkim samorządom lokalnym w Polsce, ekspertem Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, organizatorem jednego z czołowych wydarzeń akwarystycznych w Europie – Międzynarodowych Dni Akwarystyki, a także sędzią w międzynarodowych konkursach i wystawach krewetek. Jak godzi Pan te wszystkie obowiązki i znajduje na nie czas?

W ubiegłym roku udało się mi jeszcze nawet napisać pierwszą w życiu książkę zatytułowaną „Nanoakwarium”, której współautorem jest dr inż. Paweł Zarzyński, absolwent Wydziału Leśnego SGGW, także pasjonat akwarystyki. Wszystkie te zadania i inicjatywy, choć mogą się wydawać bardzo różne, tworzą całość. Przykładową książkę tworzyłem do roli podręcznika m.in. dla opiekunów wspomnianych akwariów edukacyjnych w szkołach. Wszystko to także olbrzymia frajda dla mnie. Praca z najróżniejszymi zwierzętami

Rak marmurkowy

to właściwie to, czego oczekiwałem po kierunku Hodowla i Ochrona Zwierząt Towarzyszących i Dzikich. Cieszę się, że mogę wdrażać w życie najróżniejsze pomysły i rozwiązania dla zwierząt, a przy okazji tworzyć choćby nowe miejsca praktyk dla studentów.

Jakie ma Pan dalsze plany naukowe?

Inicjatywa Łowca Obcych ma obecnie nieco ponad 2 lata. Została już dostrzeżona za granicą i aktualnie wspólnie z zagranicznymi uczelniami rozpoczynamy wprowadzanie przygotowanych przeze mnie rozwiązań na teren kolejnych państw Unii Europejskiej. W ostatnim czasie rozpocząłem

także współpracę z uczelniami brazylijskimi, gdyż jak się okazało, wprowadzone przeze mnie zmiany na rynku krajowym niespodziewanie wpłynęły pozytywnie na ochronę populacji ryb w Amazonii. Niewykluczone, że będzie to coś w tym kierunku. Mam też sporo planów na najbliższy rok, które są już w trakcie realizacji. Do ich ukończenia, niech pozostaną jednak tajemnicą. Zainteresowanych zapraszam do śledzenia mojej inicjatywy – <https://www.lowcaobcych.pl>.

Biuro Promocji SGGW

Profesor Joanna Paliszkiewicz uzyskała w Słowenii tytuł profesora

Prof. dr hab. inż. Joanna Paliszkiewicz

Prof. dr hab. inż. Joanna Paliszkiewicz jest pierwszym naukowcem SGGW, którego tytuł profesorski uzyskany w Polsce w obszarze zarządzania został uznany za równoważny z tytułem „redni profesor” w Słowenii. Uchwałę w tej sprawie podjął Senat Akademicki International School for Social and Business Studies 24 listopada 2021 r. Decyzja została poprzedzona wieloetapowym procedowaniem, ściśle określonym przez słoweńskie prawo.

Prof. dr hab. inż. Joanna Paliszkiewicz od 2019 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Zarządzania SGGW. W 2014 r. uzyskała tytuł adjunct professor na Uniwersytecie Vaasa w Finlandii. Naukowo zajmuje się tematyką zaufania, zarządzania wiedzą i mediów społecznościowych. W swoim dorobku posiada 14 książek wydanych w Polsce i za granicą, m.in. w Stanach Zjednoczonych oraz ponad 210 publikacji. Jest promotorem wielu prac doktorskich i magisterskich, recenzentem prac na stopnie naukowe nie tylko w Polsce, ale również w Indiach, Finlandii i USA.

Uczestniczyła w wielu programach stypendialnych, m.in. w Stanach Zjednoczonych, Irlandii, Słowacji, Wielkiej Brytanii, na Węgrzech i Tajwanie. Wielokrotnie prezentowała wyniki

swoich badań za granicą. Aktywnie uczestniczy w pracach komitetów naukowych międzynarodowych konferencji, jak również co roku organizuje konferencje z ramienia amerykańskiego stowarzyszenia International Association for Computer Information Systems: IACIS Europe oraz IACIS Conference w Stanach Zjednoczonych. W tym roku konferencja IACIS Europe odbędzie się w SGGW 22-24 czerwca 2022 r. Jej tematem będzie Cyfrowa Transformacja i Zarządzanie. 62. Konferencja IACIS będzie miała miejsce natomiast w Las Vegas, w Stanach Zjednoczonych 5-8 października 2022 r., pt. Cyfrowa transformacja i przełomowe technologie.

Profesor Joanna Paliszkievicz sprawuje funkcję zastępcy redaktora naczelnego w czasopiśmie: Expert Systems with

Applications, International Journal of Computer Information Systems, Management and Production Engineering Review, Intelligent Systems with Applications.

Bogata wiedza i doświadczenie sprawiają, że profesor J. Paliszkievicz cieszy się dużym uznaniem w kraju i za granicą. Od wielu lat pełni funkcję Wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Zarządzania Produkcją. Jest również Wiceprezesem International Association for Computer Information Systems w Stanach Zjednoczonych, a także Przewodniczącą Komisji Zagranicznej w Europejskim Klubie Biznesu.

Więcej informacji: <https://paliszkievicz.pl/>

Biuro Promocji SGGW

Doktor Artur Wiktor członkiem Akademii Młodych Uczonych PAN

Dr hab. inż. Artur Wiktor

Dr hab. inż. Artur Wiktor z Katedry Inżynierii Żywności i Organizacji Produkcji Instytutu Nauk o Żywności SGGW został członkiem Akademii Młodych Uczonych Polskiej Akademii Nauk.

Artur Wiktor w 2016 r. obronił z wyróżnieniem pracę doktorską, którą realizował pod kierunkiem prof. dr hab. Doroty Witrowej-Rajchert. W 2020 r. uzyskał z wyróżnieniem stopień doktora habilitowanego. Jest specjalistą z zakresu inżynierii żywności, a jego badania koncentrują się na wykorzystaniu zrównoważonych, nietermicznych metod produkcji i utrwalania żywności. Do najważniejszych obszarów jego zainteresowań naukowych należy zaliczyć pulsacyjne pole elektryczne (ang. pulsed electric field, PEF) i możliwości wykorzystania tej techniki w przemyśle spożywczym w celu obniżenia energochłonności i poprawienia jakości żywności. Ważną częścią jego działalności zawodowej jest także opracowywanie nowych produktów spożywczych.

Jest autorem ponad 100 publikacji naukowych, przede wszystkim w czasopiśmie z listy JCR. Kierował projektami badawczymi lub brał udział w ich realizacji. Projekty finansowane były w ramach programów Horyzont

2020, ERA-NET Susfood, Lider, Biostrateg, Iuventus Plus, Preludium. Na jego doświadczenie międzynarodowe składają się m.in. staż w TU Berlin w Niemczech czy pobyt jako Visiting Professor w UBC w Vancouver w Kanadzie w ramach przyznanego stypendium Fundacji Dekabana. Artur Wiktor jest członkiem Early Career Scientists Section będącej częścią International Academy of Food Science and Technology (IAFoST) i International Union of Food Science and Technology (IUFoST) – organizacji, która została powołana w celu promowania najwyższych standardów etycznych wśród naukowców i technologów żywności, a także sformalizowania relacji między młodymi naukowcami. Jego wystąpienia naukowe w postaci referatów i posterów były wielokrotnie nagradzane i wyróżniane. Jest także laureatem Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców oraz prestiżowej nagrody za najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk o żywności przyznanej w 2017 r. przez Polskie Towarzystwo Technologów Żywności.

Wyboru nowych 18 członków Akademii Młodych Uczonych PAN dokonano podczas sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN. Ustalono, że wyboru mogą dokonać poszczególne wydziały: Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN – 3 kandydatów, Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN – 4, Wydział III Nauk Ścisłych i Nauk o Ziemi PAN – 5, Wydział IV Nauk Technicznych PAN – 4 oraz Wydział V Nauk Medycznych PAN – 2.

Doktor Artur Wiktor jest członkiem Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN.

Akademia Młodych Uczonych została powołana w 2010 r. w celu promowania badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez wybitnych młodych przedstawicieli nauki polskiej. Członkowie wybierani są przez Zgromadzenie Ogólne PAN. W chwili wyboru nie mogą mieć więcej niż 38 lat i muszą posiadać co najmniej stopień naukowy doktora. Ponadto powinni wyróżniać się wybitnymi osiągnięciami badawczymi oraz działalnością upowszechniającą naukę.

Biuro Promocji SGGW

Awans SGGW w QS World University Rankings 2022

Po raz kolejny Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego awansowała w QS University Rankings. W rankingu uczelni z Europy Wschodniej i Azji Centralnej (EECA) znaleźliśmy się na 91. pozycji (wcześniej 94.). Wśród uczelni polskich zajmujemy 14 miejsce. Natomiast w QS World University Rankings by Subject w dziedzinie nauk rolniczych i leśnych znaleźliśmy się na 48. pozycji (wcześniej 70.). Pojawiliśmy się również w zestawieniu w dziedzinie nauk o środowisku – pozycja w przedziale 351-400 oraz w dziedzinie nauk biologicznych – pozycja w przedziale 601-640.

Opublikowano wyniki trzech rankingów przygotowanych przez brytyjską firmę Quacquarelli Symmonds (QS):

- QS World University Rankings 2022,
- QS Ranking by Subject 2022,
- Emerging Europe and Central Asia University Rankings 2022.

W klasyfikacjach istotną rolę odgrywają:

- opinie pracodawców,
- umiędzynarodowienie kadry naukowej,
- umiędzynarodowienie studentów,
- stosunek liczby wykładowców do liczby studentów,
- dane bibliometryczne (wskaźnik cytowań) oraz danych udostępnianych przez uczelnie.

W rankingu instytucjonalnym Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego zajęła pozycję w przedziale 1001-1200.

Awansowała również w porównaniu do ubiegłej edycji EECA Rankings oraz rankingu dziedzinowego. Stabilna pozycja SGGW w rankingach globalnych potwierdza, że uczelnia jest jednym z wiodących ośrodków akademickich w Polsce oraz liderem w zakresie nauk przyrodniczych.

Biuro Promocji SGGW

